

debreceni

független Újság

politikai napilap

Nyelveket tanulj magyar ifjúság!

Irta: THURY LEVENTE.

Az iskolai év megnyílt szeptember elsőjével s a magyar jövő városai már az iskolapadokban ünek, az első lépéseket teszik meg a munkában: felkészülni az élet harcára. A tanuló fiatalság gondtalan szeme talán nem látja azt a nehéz jövődőt, amely rájuk vár s talán a szülők nagyrésze is csak a régi nyomdokon halad, amikor iskoláztatja gyermekét. A magyar iskolás fiatalság előtt varázsos vonzással teregette a biztosított élet nyugalmát évtizedek óta a nyugdíjas állás, vagy az egészen bizonyosan nagy keresetet nyújtó szellemi szabadpálya. Ki volt szabva bizonyos idő, amely alatt el kellett érkeznie a tisztviselőnek a kényelmes életet biztosító jövedelenség s onnan époly biztos volt az út a nyugdíj még nagyobb kényelmet hozó évei felé. Ki volt szabva bizonyos idő, amely alatt a szabad szellemi foglalkozások művelőinek, az orvosnak, ügyvédnek, mérnöknek, meg kellett szednie magát s hacsak belenevelték a mértékletes élet, a kockázatoktól tartózkodás, a szenvedélymentesség polgári mértékének tisztelését, okvetlenül sikerült biztosítani életét. És a gyermekeinek életét is, akik hasonlóképpen az élet napos oldalán indulhattak el. Ha visszagondolunk a béke évtizedeire, nyugalmas paradicsomnak tűnik fel az élet s könnyű, nagyon könnyű feladatnak a gyermek akkori nevelése, útnakindítása.

Ma bizony másképpen áll a dolog. Telő van az ország állás nélküli diplomásokkal, akik még néhány év előtt a békeévek magától értetődésével követelték a kenyeret a munka ellenében, mellyel diplomát szereztek. Zsúfolt s épen ezért szülők kenyeret adó az értelmiség szabad pályák mindegyike s nagy kockázatokkal ijesztenek az azelőtt kevésbé kívánt magántisztviselői, kereskedelmi és ipari pályák is. Nehéz ma a dolga annak, aki biztosítani akarja az iskolával a gyermekek jövőjét s csak úgy vakítással kell elindulnia minden szülőnek: majd csak lesz valami, majd csak történik az iskolai évek alatt valami, ami útbaigazít.

Pedig talán nem is olyan nagyon sötét a gyermekeink előtt álló jövődőt. Megeshetik, hogy a nemzetek gyűlölségétől szétlépett Európa már az ő idejükben megszűli az egyetlen orvosszeret válságának, az európaiság nacionalizmusát. — Megeshetik viszont az is, hogy éppen ők lesznek az új európai összetartás nagy harcainak katonái s küzdelmes életük után csak az ő gyermekeikre virrad majd föl egy kényelmesebb

VÁDIRAT

Kaufmann (Kenyeres) Mózes Jakab ellen

12 közokíráthamisításról, „jó összeköttetésekkel” véghezvitt csalásokról

KAUFMANN KENYERES NEM IS TUD VÉDEKEZNI

Budapest, szept. 7. Kenyeres-Kaufmann Miklós Mózes országgyűlési képviselő ismeretes bűnügyében, mint azt legutóbb jeleztük, a királyi ügyészség elkészült vádiratával. A rendkívüli érdeklődéssel várt ügyészi vádirat szerint az ügyészség Kaufmann (Kenyeres) Mózes Jakab Aknás utca 15. számú lakosát, aki 1895 február 15. napján született, izraelita vallású, nős, Kenyeres Miklós néven országgyűlési képviselő, budapesti lakost, akinek mentelmi jogát a képviselőház június 28-án felfüggesztette, 12 rendbeli közokíráthamisítás vétségével és kétféle csalás bűntettével vádolja meg.

A vádirat részletesen felsorolja az egyes vádpontokat. Ezek szerint Kenyeres-Kaufmann 1930 július 6-án a VIII. kerületi anyakönyvvezető előtt

esküvel is megerősítette az általa bementett adatokat, hogy őt Kenyeres-Kaufmann Miklósnak hívják, foglalkozása műszaki tanácsos, szüleinek neve Kenyeres-Kaufmann Nándor és Veres Rózsa, vallása pedig ágostai hitvallású evangélikus.

Ezzel szemben az ügyészség hiteltel fordításban megszerzett születési anyakönyvi kivonatra hivatkozik, amely szerint

a képviselő Kaufmann Niszen és Kahán Bnuche gyermeke, izraelita vallású és utóneve Mózes Jakab.

A második vádpont szerint 1933 július 7-én a budapesti IX. kerületi anyakönyvvezetőség által kiállított bizonyítványba vezette be a valótlan anyakönyvi adatokat. — 1933 július 6-án Budapest székesfőváros polgármestere által kiállított „felmentésbe” ugyanezen hamis adatokat vezette be, 1933 július 7-én a IV. kerületi állami

anyakönyvvezetőségnek vezetettek be a házassági anyakönyvbe ugyanilyen adatokat, az 5., 6., 7., 8., 9. és 10. vádpontok szerint több okiratba vezette be ugyanezeket a hamis adatokat.

A legutóbbi igazolványra a választói jogosultságra vonatkozólag volt szüksége.

A 11. vádpont szerint Vásárosnaményben ez év március 10-én a képviselőjelöltségnek elfogadására való nyilatkozatot állított ki a járásbíró által hitelesített ajánlási íven és ezekbe vezette be azt az adatot, hogy ő Kenyeres K. Miklós és foglalkozása műszaki tanácsos. Végül a 12. vádpont úgy szól, hogy

Tarján ez év április elsőjén a beregszászi képviselőkerületben tartott választásról felvett választói jegyzőkönyvbe vezette be a Kenyeres K. Miklós nevet.

A kétféle csalás bűntettével is részletesen foglalkozik a királyi ügyészség. Az elsőt azáltal követte el, hogy 1931 őszén a Magyar Köztisztviselők Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezete vezetőségét meggyőztette, azt állítván, hogy az akkor felállított szénkormánybiztosságnál döntő befolyása van és jó szívet tud közvetíteni. Ezen a címen aztán

3791 pengőt felvett, de semmivel sem adott jobb szívet és kiderült, hogy összeköttetése nincs.

de erre nem is volt semmiféle szükség.

A második csalási vádpont szerint 1931 őszén dr. Borbás Gáspár és Borsay Miklóst tévesztette meg. Azt állította, hogy a Luger Czmillo Rt. cég részére külföldről érkezett és a szénkormánybiztos által letiltott több uszály külföldi szívet a letiltás alól feloldatja, mert ez neki csak egy szavába ke-

rül. Ezen a címen

ezer pengőt vett fel, ígéretének azonban nem tett, mert nem is tehetett eleget.

A királyi ügyészség hivatkozik arra, hogy Kenyeres-Kaufmann József műgyetemén csak három évfolyamot hallgatott és a tantárgyak egy részéből osztályzatai hiányoznak, sőt

az első szigorlatra sem jelentkezett, még kevésbé nyerhetett tehát mérnöki oklevelet.

Kenyeres K. testvérét, Kaufmann Lajost, aki Bél községben 1902 június 17-én született és budapesti lakos, közokíráthamisítás vétségével vádolják, mert, mint házasságkötési tanu, Kenyeres-Kaufmann Miklós esküvőjénél családnevét Kenyeresnek írta alá és ilyenformán közokiratba hamis adatokat vezetett be.

Kenyeres-Kaufmann Miklós, — amint ismeretes — összes kihallgatásai alkalmával

tagadta e vádakkal szemben bűnösségét

s különböző okmányokra hivatkozott és azt állította, hogy az ügyészség által produkált okiratok nem vehetők figyelembe, mivel nem hitelesített példányok.

Azt elismerte, hogy ő diktálta az adatokat egyes anyakönyvekbe.

A két csalási vádat szintén a leghatározottabban tagadja.

Kaufmann Lajos, a másodrendű vádlott beismerte, hogy Kenyeres nevet diktált alá, ezt azonban azáltal indokolta, hogy folyamodni akart a Kenyeres név használatáért és egy ilyen nevű emberrel akarta magát már régebben örökbe fogadtatni.

Az érdekes vádiratot most a királyi ügyészség sokszorosítottan fogja és a legrövidebb időn belül kézbesíti azt az érdekelteknek.

életet biztosító kor hajnala.

Akarmelyik eshetőséget vesszük számításba, kiderül, hogy a jövőre gondolva, még szűkebb kereteket ad, még kevesebb fegyverrel vértéz fel a mai

iskola.

A ma iskolájának anyagát és szellemét még a régi kor emberei számára szabták s nem hiába a pedagógusok a világ legkonzervatívabb emberei, még

mindig nem vette észre a társadalom, hogy ez az iskola légüres térben mozog. Olyan világra készít elő, amely már régen elsüllyedt a történelmi sorsfordulók között s olyan fegyvereket ad

Előírással intézeti matracok, paplanok, takarók nagy választékban megbízható minőségben olcsó árakban.

Erdélyi Szőnyegház Debrecen, Piac u. 34. szám
Telefon 32-45. Hegedüs és Sándor ház.

Élethez, amelyeknek kevés hasznát veszi az iskolából kikerült diák.

Kétszeresen hibás a magyar fiatalság kiképzése az új idők életére. Mi minden reményünkkel a magyar sors revíziójáért küzdünk. Minden magyarnak az lenne a kötelessége, hogy nemzete jövődjének az apostola legyen. De hogy legyen apostol a magyar iskolás, ha hiányzanak a nyelvek, amelyeken a nagyvilággal beszéljen? Az egész világhoz kellene felebeznünk, művelődésünket minél jobban bele kellene kapcsolnunk a nagyvilág kulturális életébe. És ehelyett még mindig rajtuk ül egyoldalú tudománykövetésével a német műveltség, amely »kötelező«, de anélkül, hogy legalább a német nyelv tudását is adná. Arra születünk, hogy a dunai népek vezetői legyünk a kulturális élet nagy országúján. És iskoláinkban nem tanítják ezeket a nyelveket, egyeteminkről hiányzik a szláv és román nyelvek komoly tanítása. — Hogy vezessük ezeket a népeket ismét, tudjuk-e vezetni még akkor is, ha közép-európai hivatásunkat a nemzetek sorsának valamely váratlan fordulata visszaadja? És hiába ásit felénk feketén, ismeretlenül a magyar jövő sötét ismeretlensége, mégsem indult nálunk mozgalom, amely ifjúságunknak megadná a módját, hogy kulturális érintkezéssel legalább ismét belebozsátáná a magyar szellem termékenyítő és tápláló hatását a szomszédállamok szellemi életébe. A szláv és román nyelvek tudása igen sok magyar embernek fog kenyeret adni, már akkor is, ha megindul a normális nemzetközi gazdasági érintkezés a mi országunk és az utódállamok között. De egyenesen hivatás vár azokra a jó magyar férfiakra, akik ezeknek a nyelveknek a birtokában lesznek, ha a régi határok visszaállításáért megindul az aktív küzdelem — szellemi téren legalább — s még inkább, ha régi határainkat visszanyerhetjük.

S itt vannak a világnyelvek. — Az olasz, angol és a francia. Itt van az az óriási szellemi kincs, amelyet ezeknek a nyelveknek a birtoka közvetíthet hozzánk. Az a babona, amelyet apáink köztudomásszerűen vágtak felénk: „németül minden tudást meg lehet kapni”, ma mégkevésbé igaz. A francia kulturális élet, az angol tudomány és az egyre fejlődő olasz tudományos irodalmak már gazdagabbak. Ami pedig a gyakorlati életet illeti: a német nyelv kezd rossz ajánlólevél lenni a világ igen nagy részén, szemben az angollal, amely mindenütt a világon egyre terjeszkedik, a franciával, amely a szellemi közlés régi, előkelő módja maradt s az olaszal, amely egy mindjobban terjeszkedést kereső, világuralmi vágyakat tápláló fajta életébe kapcsolhat bele. Milyen sürgős a tennivaló, hogy a magyar ifjú a világnyelvek közül legalább kettőt kifogástalanul bírjon!

Őszintén szólva, minden évben felhívom erre a debreceni szülők figyelmét s bizonyára már ismert tanácsokat adok. Lehet, hogy sokszor kéretlenül, de bizonyosan hivatásszerűen hangzik el a figyelmeztető minden évben a Debreceni Független Ujság hasábjain szeptember első felében: vigyázzunk a gyerekekre, mit tanulnak! — Tanuljanak mindenkifelelten nyelvet és nyelvet! — Tanuljanak minél több világnyelvet s nem szükséges, hogy az egyetlen, amit tudnak, a német legyen. Talán kedvesebb a nemzetnek, hogyha a szülők esetéből többre nem telik és fiatal fejekbe egy idegen nyelvnél több bele nem fér: az az olasz legyen, vagy angol és francia. Hadd biztosítsan nagyobb életlehetőséget a magyar fiataloknak az olasz és az angol és hadd szűrje át világos értelmességével, logi-

kus tisztaságával újra és újra a magyar szellemet a francia. A német szellemi táplálék zavarbaejtő homályossága és tisztázatlansága után kell ez a szellemi fürdő. És hadd tanulja a magyar fiatalság az utódállamok nyelveit: főként a tótot, ruthént, románit, horvátot. — Azok a gyerekek, akik ezeket megtanulják, szükséges utánpótlás lesznek a magyar szellemi és közgazdasági élet számára.

Ha rajtam állana, én beosztanám az osztályok jövevény gyerekeit s csoportok-

ban különböző nyelveket írnék elő számukra. Ilyen mozgalom azonban nincs — ajánlom a Rotary figyelmébe — s ha nincs, a szülők maguktól irányítsák gyermekeiket a nyelvek felé. A magyar jövőben sokszorosan áll majd az a régi közmondás: mindenki annyi ember, — ahány nyelvet tud. Ime az út, amelyen megsokszorozzuk gyermekeink megélhetési lehetőségét és megsokszorozhatjuk a magyar szellemi élet hadseregének létszámát is...

Gyógyvízzé és ásványvízzé nyilvánították a debreceni hőforrásvizet

Debrecen városhoz szombaton délelőtt érkezett le a miniszter értesítése, amely engedélyezi a debreceni hőforrás gyógyvíz és ásványvíz jellegét. A miniszter az Országos Egészségügyi Tanács és az Országos Forrás és Fürdőügyi Bizottság véleménye alapján hozta meg döntését, amelynek alapján most már gyógyvízként, illetve ásványvízként lehet forgalomba hozni a hőforrásvizet.

Természetesen ez egyelőre még beláthatatlan előnyt jelent Debrecen számára. A hőforrásvizet eddig csupán tíz kilométeres körzetben lehetett forgalomba hozni, most azonban már árusítani lehet az egész országban. Most már nincs akadálya az exportnak sem s nem lehetetlen, hogy a debreceni hőforrás víze a közeljövőben már jelentős exportteik lesz.

Szerdán érkezik a walesi herceg Budapestre

London, szept. 7. A Reuter írja, hogy a walesi herceg kamarása és néhány barátja kíséretében hétfőn Budapestre utazik, ahol kb. egy hetet tölt, mielőtt nyári üdülését befejezve, Angliába térne vissza. A herceg budapesti tartózkodására nem állapítottak meg semmi különleges programot.

A királyi herceg Chester grófja név alatt rangrejtve utazik. Budapesti tartózkodását, mint magánlátogatást, a főváros nevezetességeinek megismerésével fogja tölteni.

A londoni esti lapok a Reuter iroda távirata nyomán hosszas és

színgazdag tudósításban számolnak be arról a nagy lelkesedésről, amelyet a herceg budapesti látogatásának híre a magyar sajtónál és közönségnél keltett.

Budapest, szept. 7. Ferenczy Tibor főkapitány ma délután megbeszélést folytatott a budapesti lapok szerkesztőivel a walesi herceg látogatásáról.

A herceg hivatalos értesítés szerint szerdán érkezik Budapestre.

Meg fogják kérni, hogy a Magyar Filmiroda fényképfelvételeket készíthessen róla.

Hétfőn tárgyalja a debreceni petíciót a közigazgatási bíróság

Lázár igazságügyminiszter eljárást indít Hegyemegi Kiss Pál ellen rágalmozás címén

Budapest, szept. 7. A közigazgatási bíróság hétfőn tartja az első petíciós tárgyalást. Szokatlanul gyorsan, valamennyi petíció tárgyalását kitűzte a közeli napokra a bíróság.

Első a debreceni mandátum ügye lesz, amelyet tudvalevően Hegyemegi Kiss Pál hívei támadtak meg petícióval.

Jövő héten kerül sor a nyírbá-

tori kerület petíciós tárgyalására is. Itt Nánássy Imre független kisgazdapárti jelölt hívei nyújtottak be petíciót. Tizedikén a Festetics Sándor gróf enyingi mandátuma ellen benyújtott petíciót veszik tárgyalás alá. A jövő héten tehát 3 petíciót kezd tárgyalni a közigazgatási bíróság és lehetséges, hogy közülük kettőben érdemi döntés történik, mert

két petíciónál tulajdonképpen jogkérdést kell eldöntenie a közigazgatási bíróságnak.

A negyedik petíciót szeptember 16-án tárgyalja a közigazgatási bíróság, amikor Budapest déli kerületének ügye kerül napirendre.

A 8 Órai Ujság szeptember 7-ről keltezett számában Hegyemegi Kiss Pál volt országgyűlési képviselő a debreceni képviselőválasztás ellen benyújtott petícióval kapcsolatban az igazságügyminiszterhez intézett

nyílt levél alakjában támadó jellegű közleményt tett közzé Lázár Andor igazságügyminiszter ellen.

Illetékes hely szerint az igazságügyminiszter a maga részéről nem tartja helyénvalónak azt, hogy a bíróság előtt folyamatban lévő ügyben bárkivel is hirlapi polemikába bozsátkozzék, azonban felehatalmazást adott a kir. ügyészségnek arra, hogy a közlemény miatt a sérelmére elkövetett rágalmozás vétsége címén

a bűnvádi eljárást hivatalból szorgalmazza.

Madarak és emlősök kitömés

Erces Ferenc

zoológiai praeparátor legelőcsóbban és szakszerűen végzi PIAC U. 62.

ELUTASITOTTAK BEGRE ALBERT

PERUJITÁSI KÉRELME

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Begre Albert a nyiregyházi törvényszék Csobajai József földbirtoko meggyilkolásáért 15 évi fegyházi ítélt és most a váci fegyintézetbe tölti súlyos rabságát, perujratfelvélt kért ügyében a nyiregyházi törvényszéket.

A beadványban új tanukra hivatkozik, akikkel ártatlansága akarja bizonyítani és hamis vádbüntetéssel vádolja meg a legterhelőbb koronatanut, Csobajai József akkori szobalányát.

A nyiregyházi ügyészség behatóan foglalkozott a perujritási kérelemmel, de azt, miután az ügy érdemére vonatkozólag semmiféle novumot nem tartalmazott, elutasította. Így az izgalmas csobajai éjszaka emlékei nem fognak ismét felidézödni és Begrének — aki máj idöközben egyszer megszökött a fegyházból és rablóbandát alakított — ki kell töltenie kiszabott büntetését.

kevés támpontot is elvesztették, ami eddig volt. Ecsedi István azonban újból feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a múzeum nevében minden bizonnyal azért, hogy a maga számára valamilyen hasznot szerezzen, hamis adatokkal szerepel a fővárosban.

A rendőrség máris megindította a nyomozást és csak ha megállapítják az állítólagos dr. Takács Sándor kiletét, akkor lehet majd meg tudni, hogy mi is a célja, miért adta ki magát a debreceni múzeum propagandá megnevezettnek. Az ügy egyelőre még rejtélyes, de valószínű, hogy hamarosan tisztaképet nyernek a hatóságok.

Vasárnapi istentiszteleti rend

Vasárnapi istentiszteletek. A Nagytemplomban d. e. 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, d. u. 5 órákor Kiss Kiss Antal Jenő; a Kistemplomban d. e. 9 órákor dr. Soós Béla, 11 órákor Baja Mihály, d. u. 5 órákor Kovács József; a Kossuth u. templomban d. e. 10 órákor Maklár Károly, d. u. 5 órákor dr. Kosdy János; az Árpádtéren d. e. 10 órákor dr. Farkas Pál, d. u. 3 órákor Márki Kálmán; az Ispolyban d. e. 10 órákor Kiss Antal Jenő, d. u. 5 órákor Kulcsár Dezső; a Homokkertben d. e. 10 órákor Uray Sándor, d. u. 3 órákor Halász András; a Kerektelepen d. e. 10 órákor vitéz Szabó Endre, d. u. 3 órákor Böör József th.; a Wolaffktelepen d. u. 3 órákor Négyessy Bertalan th.; a Csapókerthben d. e. 10 órákor Magyar Bertalan, d. u. 3 órákor Kovács Árpád; a Nyulason d. e. 10 órákor Tamás Ferenc; Horthy-kórházban d. e. 9 órákor Siposs Imre; a Téglyvetőben d. u. 3 órákor Kiss Ferenc; a Hármashegyen d. e. 10 órákor Mezei Béla; a Macson d. e. 10 órákor Kántor József; a Téglykerthben d. u. 3 órákor Kulcsár Dezső; Lukaháza d. e. 10 órákor Halász András.

A róm. kath. templomban és az iskolakápolnában: Kisboldogasszony ünnepe. Templomnyitás reggel 5 órákor. Misék a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. 8 órákor Piarista tanévnyitó. Veni Sancte és szentmise. Fél 10 órákor nagymisé mulat be dr. Lindenberger János. Szentbeszédet mond Tóth István. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután ájtatosság. A külsőségi kápolnában ismét megkezdődnek a szentmisék és prédikációk. A Homokkertben délelőtt 10 órákor szentmisét mond és prédikál dr. Rasovszky Kálmán; a Csapókerthben Kummengruber Emil; a Nyila telepen szabó Imre; a Tócsókerthben (Szoboszlói úti iskola) dr. Sörley Zsigmond; a Magyarok Nagyasszonyáról nevezett klinikai kápolnában (Sétakert út 7.) dr. Hanzsly Lajos; az Augustia szanatóriumban reggel 9 órákor Faragó L.; a Szent László-kápolnában (Simonyi út) Huber-Hutay Ferenc; Szepesen Pflaum József; Hajdúsámszonban Novák Gyula.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. sz.) vasárnap d. e. 10 órákor és este 6 órákor istentisztelet ígérde-téssel. Prédikál Pass László alesperes.

A gör. kath. templomban reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diák és katonamisé együtt, 10 órákor nagy szet, mise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. D. u. fél 4 órákor rózsafüzérajtatosság, 4 órákor vespernye, utána szentségimá-dás. — 14-én, szombaton szentkereszt felmagasztalása ünnepén, vasárnapi rend.

A baptista imaházban (Szappanos ucca 23.) vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imádkozás, fél 10—11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig prédikáció. Pétek este fél 8—fél 9-ig bibliaóra.

Férfi kalap, sapka, úri és női fehérnemű, harisnya és rövidárúk leg-
olesóbban beszerezhetők

„ROYAL“ DIVATHÁZ

Debrecen, Ferenc József út 85. sz. alatt.
„Takarékoság“ beszerzési helye.

A postatarifa leszállítását sürgették a kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztályülésén

Most tartotta a kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztálya rendes ülését, amelyen Schwarz Vilmos kamarai alelnök elnökölt.

Az osztályülés annak a nézetének adott kifejezést, hogy a sok panasz ellenére is,

egyelőre várakozó álláspontra kell helyezkedni a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó új rendelettel szemben megindított mozgalmak kérdésében

s előbb meg kell várni, míg hosszabb tapasztalat alapján lehet majd megállapítani, hogy bevált-e az új rendelet a gyakorlatban, vagy nem s hogy utóbbi esetben milyen módosításra lenne szükség.

Az osztályülés arra az álláspontra helyezkedett, hogy a köztemetőben levő sírok virággal beültetését csakis a hivatalos kereskedelmi kertészek végezhessék.

Az árurészletügyek szabályozásának kérdésében a kamara az összes érdekelt szakmákat meghallgatja és ennek eredményeképpen alakítja ki végleges álláspontját.

Örömmel vette tudomásul osztály-ülés, hogy az új postavezérigazgató részéről bizonyos ígéretek hangzottak el a postatarifa leszállítására. Kétségtelen dolog, hogy a mai postatarifák fenntartását eddig is nem annyira közgazdasági, mint állami finanszírozás- okokból tartotta szükségesnek a kormány, mé-

gis országos akció indítására lenne szükség, hogy

a reális számítás mellett keresz-

Hatalmas üzlethelyiségbe költözött Radó Dezső népszerű divatáruháza

A megnagyobbított üzlet Széchenyi ucca 1. szám alatt finom árukat szolgál ki olcsón

Debrecen egyik legtekintélyesebb cége ma már Radó Dezső áruháza. Ez a cég 12 esztendő óta áll fenn és ez az állig több, mint egy évtized elegendő volt ahhoz, hogy meghódítsa magának a publikumot, amely egyre nagyobb számban keresi fel Radó Dezső üzletét. A Széchenyi uccán levő üzlethelyiség azonban már kicsinynek bizonyult a nagy vásárlóközönség miatt és éppen ezért Radó Dezső, aki mindenben igyekszik a közönség igényeit kielégíteni, — gondoskodott arról, hogy a jövőben kényelmes, hatalmas üzlethelyiségben szolgálhassa ki publikumát.

Az a rokonszenv, amivel a közönség körülvézi Radó Dezsőt, illetve üzletét, főként annak tulajdonítható, hogy ez a cég nemcsak kitűnő árukat ad, hanem azt olcsón is hozza forgalomba. Szinte hihetetlenül alacsony árakat adja el a

Venni
akar valamit?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhöz.

tülbítható tarifacsökkentés végre megtörténjék.

Az osztályülés szükségesnek tartja, hogy az általános közgazdasági reformok során

az adóreform

is végrehajtsák. Már az is nagy haladás és kedvező hatású lenne, ha egyelőre az adókiadás és behajtás technikai részében hajtánának keresztül célszerű reformot.

legfinomabb portékákat Radó Dezső. Ezt azonban csak úgy tudta elérni, — hogy mindig készpénzért vásárolt és így ő maga is kedvezményesebb áron jutott az áruhoz. Elismert szaktudásával, kitűnő képességeivel mindig csak a legkiválóbb árukat szerezte be cége számára és ezt ma már nagyon jól tudja a közönség is.

Radó Dezső most cégével átköltözött a Széchenyi ucca 1. számú házba, ahol tágas, nagykiterjedésű üzlethelyiséget bérelt és ezennel itt áll publikumának rendelkezésére. Hatalmas választékot tart mindenféle áruból, a női és férfi szövetek, selymek és menyasszonyi kelengyékén kívül most már bevezette a szőrmék, szőnyegek, függönyök, valamint a kötött-szövött és rövidárúk árusítását is. A közönség számára tehát a legkényelmesebb dús áru-raktára valósággal eseményszámba megy.

Szeptember 10 én nyitja meg üzletét Radó Dezső és egészen bizonyos, hogy a debreceni közönség még nagyobb pártfogásába veszi majd a megnagyobbított céget, amely ezennel is csak a régi, megszokott olcsó árakkal áll a publikum rendelkezésére.

HASZONBÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező két nagyobb birtok, részben módosított árverési feltételekkel árverésre kerül, éspe-dig Belsőhat nevű kb. 3791 kat. hold és Külsőhat (Ohattelekháza) kb. 2980 kat. hold területű ingatlan, 1936. október 1-től kezdődő 12 esztendőre adatik bérbé. Ezek az ingatlanok a debreceni-balmazújvárosi-tiszacsegei-egyeki mű-úton közelíthetők meg. Vasúti állomá-suk Ohatpusztakócs, amelyhez mindkét birtokból kövesút vezet. A két birtok-szomszédos is egymással.

Ezen birtokra az árverés 1936. évi szeptember hó 26-án d. e. 9 órákor a városháza kis tanácstermében lesz megtartva.

Árverési feltételek a II. gazdasági és erdészeti ügyosztálynál (Városháza fél-emelet) megtekinthetők és darabonként 2.— pengő bekerülési költség előzetes lefizetése, vagy beküldése ellenében beszerezhetők.

Ugyancsak a II. gazdasági és erdészeti ügyosztály szolgál bármiféle közelebbi felvilágosítással.

Debrecen, 1935. szept. 4.

H. Polgármester.

Irene Dunne

ragyogó alakítása,
szenzációs átka

Keringő-királynő

Békebeli: történet,
boldogság,
romantika

izgalom és szerelem

Vígshízház

5, 7 és 9 órákor

Holnap, hétfőn először!

Függönyanyag különlegességek

Valancien, Zudanthen, valamint mintás grenadinok és filet nagy választékban.

Stor függöny . . . . . P 7.40

Paplanok nagy választékban, fehér vattával, már . . . . . P 15.—től

65 cm. Rábaleum métere P 2.60

63 cm. széles jóminőségű futószőnyeg métere . P 1.20

Linoleumok leszállított árban! Linoleum és szőnyegáruháza, Ferenc József út 58. Telefon 29—63.

Haas Lipót

Megyeháza mellett.

Kerestem Debrecent,

a régüt, a hangulatosat. Azt a nem felejthetőt, amelyik huszonöt esztendő távlatából is vissza-visszafaj egy-egy esti órán, amikor néhai jó öreg Magyar Imre széles mosolygó arcát velíti szinte kísértetiesen memóriánk tükrére a Nagytemplom oldaláról előtűnő holdvilág.

Kerestem és nem találtam. Mentem a Kossuth ucca felé. Előbem kerécszett a színház pár sőtét bokra: Gondolod, hogy erre jár még? Régesrégén új útra tért. Aszfalt nótát nyugalog és réz-pincset rak kinyábnak a tárogatóra is talán. Menj tovább, ha jól akarsz. Kerestem.

Kerestem és nem találtam. Bandukoltam a Simonyi-úton, ki a Nagyerdőre, a ragyogó Vigadó felé. Oh igen, hullámzott a mai Debrecen, Szép lányok és csinos mamák. Lesüt fiúk és öszülő gavallérok. Sok asztalon kevés üveg. Ömlött a fény és viharzott a néger kín a hársak alatt.

Kerestem a régi Debrecent és nem találtam. Kerestem egész nyáron át. Egészen tegnapig.

Es tegnap este, mikor már nem is kerestem, rátaláltam.

Ugy esett, hogy ödöngtem az éjszakában, gondolván egy régi fiúra, aki barnán és karcsún 1910-ben erre jött. Erre jövén, pedig betért az ódon füstös Nagy-Bikábas — jól lehet sohasem látta azt a pusztát — nótájának vallotta, hogy »Megugráltak Hortobágyon egy csikót...«

Mi volt ez? . . . Megálltam és felnéztem a templom fölé. Ott volt a hold. Elnéztem a Bika felé. Hallgattam a hangokra is. Ismerősnek tetszett. Épen ott tartott a nóta:

»De a bűmet, bánatomat mindörökre itt hagyták...«

Meg kellett indulni az ajtó felé, leülni a sárokba, lehuggni a szemet és egy jó cigány, jó hegedűjén szépen előbem sétált a régi Debrecen. A hangulatos, a nem felejthető, amelyik huszonöt esztendő távlatából is vissza-vissza faj egy esti órán . . .

Kerestem a régi Debrecent s csak egy tiszta magyar hang kellett hozzá, hogy megtaláljam.

Ugyan vagyunk-e még sokan, akik így keressük és akik tudunk örülni annak, ha így megtaláltuk? . . .

D. K. Gy.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

91.742 látogatója volt eddig a népfürdőnek

Rossz a Csónakázó tó betonmedencéje

A nagyerdei strandfürdő bevétele szeptember elsejéig 120.312 pengő volt. Ebből 15.185 pengő a kibocsátott 961 bérletjegyből folyt be, míg a bevétel többi részét a napijegyek eredményezték.

A kassauti népfürdőnek augusztus utolsó napjáig 91.742 látogatója volt, a bevétele pedig 17.992 pengő.

A város vezetősége most úgy intézkedett, hogy a strandfürdőket mindaddig nyitva tartják, amíg az időjárás megengedi. A fedett úszótát a jövő hé-

ten körülbelül tíz napra bezárják. Ez idő alatt végzik el a téli szezonban szükséges fűtőtesteken a javítási munkálatokat, valamint átfestik a kabinokat is.

A Csónakázó tóból szeptember 10-én a vizet leengedik, mert a tó betonmedencéje rossz és átengedte a vizet a szigetekre ágyazott fákhoz. A fák most veszedelmes állapotban vannak és éppen ezért igyekeznek őket megmenteni, a betonmedencén pedig elvégezni

Kalózhajónak nevezte a Bremeni ítéletének indokolásában az amerikai bíró

Newyork, szept. 7. (Német TL.) A Bremen Lloyd-gőzösnak a newyorki kikötőben történt meglamadása miatt indított perben Brodsky Lajos bíró pénteken hirdetett ítéletet. Az ítélet indokolásának egyrésze példátlan sértés Németország ellen. Mint ismeretes, valamennyi vádlottat felmentette a törvényellenes csoportosulás" vádjáról és csak egy vádlott maradt őrizetben tiltott fegyverviselés miatt. Az ítéletben az ítélet indokolásában Németországot gorombán szidalmazta és a Bremeni kalózhajónak nevezte. Az indokolás ismertette a Bremen fedélzetén történt eseményeket. Az indokolás végén Brodsky szöszörint a következőket mondotta:

— Tudatában vagyok annak, hogy a nácizászló nyúlt kitűzése a vádlottakat jogosan, vagy jogtalanul kalózhajóra emlékeztette, amely büszkén hordozva árbócnán a fekete kalózlóbogót, kihívólag befut épen annak a nemzetnek a kikötőjébe, amelynek hajóját csak nemrég furta fenékre. (Célzás a Lisitánára?)

Az ítéletet valamennyi reggeli lap feltűnő beállításban hozza. Az ítéletet a német-amerikaiak széles körében nagy feltűnést keltett.

Berlin, szept. 7. (Német TL.) Németország washingtoni nagykövete kormányának nevében tiltakozott az amerikai kormánynál a Bremen ügyében elhangzott ítélet ellen.

Winckler miniszter a kereskedelem szabadsága mellett

Törvény a zavarosban halászó szövetkezetek ellen

Budapest, szept. 7. Winckler István dr., az új kereskedelmi és közlekedési miniszter ma részletesen kifejtette programját a sajtó képviselői előtt:

— Állom ma is azt az elvet és a gyakorlatban sokkal nagyobb mértékben szeretném is keresztülvinni, hogy

a kereskedelem szabadságát csak is a legszükségesebb arányban szabad korlátozni.

— A kereskedelmet csak kereskedelemmel lehet pótolni és ezért az állam szükségszerű beavatkozása kímélettel és megértéssel kell hogy történjen.

— A kereskedelmi és a szövetkezetek ellentétét könnyen megoldhatónak tartom. Az ideális célokot követő szövetkezetek működésére nagy súlyt helyezek. A szövetkezetek azonban nem állanak a kereskedelem útjába. Az állami közbelépésnek

a zavarosban halászó és dema-

góg eszközökkel dolgozó szövetkezeteknek nem szabad életlehetőséget adnia.

És erről jogszaballyal kívánunk gondoskodni. A jövő feladatunk lesz a mezőgazdasági piacok szélesítése és az ipari kivitel fejlesztése, hogy a mezőgazdaság rossz esztendőiben ipari kivittel biztosítsuk külkereskedelmi mérlegünk egyensúlyát.

— Fontos az ipari kivitel a nyersanyagellátás szempontjából is. A devizarendszert egyszerűsíteni lehet és kell. Az új kereskedelmi minisztérium Gömbös miniszterelnök elgondolása szerint:

az értékesítés központi szerve.

Beszéde további folyamán Winckler miniszter megemlítette a telefontörvény kidolgozását, amit csak az üzemeltetés költsége csökkentésével lehet elérni.

Kalor Kályha -- Sesztina
Luna tűzhely -- Sesztina
Robur edény -- Sesztina
Konyha cikkek -- Sesztina

Előirásos intézeti és iskolai

ruhák és ruhaanyagok, blúzok és blúzanyagok, paplanok, ágy és fehérneművásznak, kötött áruk, közismert, előnyös beszerzési helye

Petrik

női és férfi divat üzlete
Szentanna-utca 5.

Intézeti zsebke: 5k már 18 fill.-től

Filléres jön Miskolcra

Budapest, szept. 7. A MÁV igazgatójának közlése szerint, legalább 500 utas jelentkezése esetén, szept. 15-én vasárnap, filléres gyors indul Miskolcra Debrecenbe, Szerencsén át. A mentéti jegy ára 3.10 pengő.

HOTEL BELLEVUE BUDAPEST

I., ATTILA UCCA 53. SZÁM.
Telefon: 600-90.

az Alagut mellett. Finom családi szálloda. — Olcsó polgári árak. Minden modern kényelem. Nagy kerthelyiségek. Esténként tánc. 5 perenyire a bejáratostól. — A debreceni úricsaládok kedvence budai találkozó helye. — Garage.

Előkelő esküvők

Fényes külsőségek között esküdött egymásnak örök hűséget szombaton délelőtt a római katolikus templomban ifj. Nagy Endre postafogalmazó, id. Nagy Endre postafőigazgató fia és Vidoni Muci, lovag Vidoni János szalámgyáros leánya. Az esketési szertartást Lindenberger János apostoli kormányzó végezte, tanúk Vidoni Domonkos és Nagy László voltak. A fiatal pár az esküvő után az ismerősök nagy seregének fogadta szerencsekívánatait.

Ugyancsak szombaton kötött házasságot dr. Hadházy Elemér orvos, Hadházy Zsigmond volt főispán fia Forgó Máriával, Forgó István nyugalmazott MÁV tanácsos leányával. Az esküvő a református Kistemplomban történt és az itjü párt Békéty Lajos hajduszbosziói református lelkész eskette össze.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

RENKIVÜLI KÖZGYÜLEST TART A MEZŐGAZDASÁGI KAMARA

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke, báró Vay László szeptember 13-ára rendkívüli közgyűlésre hívta össze a kamara tagjait.

A rendkívüli közgyűlés tárgyszózatának érdemi pontja »A Tiszántúli mezőgazdaságának helyzete, tekintettel az elemi csapások által okozott károokra és a helyzet elviselhetővé tételéhez szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatok« cím alatt foglalja össze, illetőleg jelöli meg a rendkívüli közgyűlés összehívásának szükségét, okát és célját.

A Tiszántúli agrárlakosságának helyzete valóban kétségbeesítő. Többes pénztelenség, katasztrófális takarmányhiány, mélypont alá zuhanó állatok fojtogatásának elviselhetetlenül az agrárlakosságot.

A segítségnek a bajok e tömkelegében jönni kell, mert ha nem jön, összeomlik ez ország rész társadalma s gazdasági élete.

A SOROMPÓK KIHELYEZÉSÉT KÉRI A KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

A debreceni kereskedelmi és iparkamara a debreceni kereskedelmi és ipari érdekeltiséget régen foglalkoztató kérdés tárgyában fordult dr. Vargha Elemér polgármester-helyetteshez.

A kereskedelmi és iparkamara érdekeltsége régen panaszkodik az, hogy a városi sorompóházakon túl egész új városrészek fejlődtek ki és jelentős része a város lakosságának a sorompókon túl fekszik. Az idemenő ipari, kereskedelmi, személy- és áruforgalom külön közúti adóztatás tárgya, ami nem felel meg az igazságosságnak és méltányosságnak, mert kétféle mértékkel mérest ugyanazon város polgáraival szemben.

A város nehéz háztartási helyzete mellett ezt a kérdést máról-holnapra megvalósítani nem lehet, azonban az bizonyos, hogy évről-évre, fokról-fokra a sorompók kihelyezését meg lehet valósítani. Ezért kérte a kamara a polgármester-helyettest, hogy ebben az irányban tegye meg a kezdeményező lépéseket, amivel igen széleskörű ipari és kereskedelmi rétegek teljesítené a kívánságát.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A »FUGGETLEN UJSÁG«-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.

Izgalmas tárgyalás után felmentették a vádlott hírlapírót a kisvárdai igazgató-tanító kommunista perében

Lengyel Antal hírlapíró, a Szabolcs Hétfő című lap szerkesztője, lapja július 9-iki számában nagy cikket írt, melyben beszámolt egy a kisvárdai járásbíró előtt pár nappal azelőtt lezajlott rágalmas tárgyalásról. »Megdöbbentő vádak Vandrá Jenő, kisvárdai elemi iskolai igazgató ellen« fő- és »Különös büntető eljárás a járásbíró előtt«, valamint »Még mindig kísért a kommunizmus szelleme« alcímek alatt. A cikkben foglaltak szerint László László MÁV intéző, 1931 október 31. dátummal nyilatkozatot adott dr. Szotyori Nagy Sándor közjegyző előtt. A nyilatkozatban elmondja, hogy

Vandrá Jenő igazgatót jól ismeri. Nevezett 1919-ben a jelenleg csehszlovák megszállás alatt levő Feketeerdő községben a kommunista direktórium elnöke volt.

Mint ilyen, elbocsátotta állásából Mészáros Lajos községi jegyzőt, aki Vandrá azelőtt, mint állástalan tanítót irodájában alkalmazta. Számos rekvizitált hajtatót végre, továbbá halálraítélte Bukovics Károly ottani földbírókóst, aki százharmic kilós ember lévén, számára a tanító külön extraerős kötelet rendelt Molnár István kötélevőnél.

Vandrá Jenő inkriminálta a nyilatkozataiban foglalt tényállításokat, — mondja a cikk tovább és ezért indított eljárást Németh Bertalan elemi iskolai tanító ellen, aki kívánatosnak tartotta, hogy Vandrá előbb tisztázza magát a nyilatkozatban elenne emelt vádak alól és csak azután foglalja el igazgatói állását. A tárgyalás során, — írja a cikkíró — Németh Bertalan becsatolt tizenkilenc darab okmányt, melyeket a sértett

Vandrá Jenő írt alá és részben egészen maga is írt sajátkezűleg, mint a direktórium elnöke.

Egyben kérte a bizonyítást. Vandrá kijelentette, hogy ez fölösleges, mert őt igazolta a minisztérium a kommunista alatti tanúsítói magatartását illetően, továbbá a debreceni 6. vegyesdandár, illetve az emléklapos tiszték igazoló bizottsága is. Németh a cikk szerint ekkor bizonyítani kívánta, hogy ez az igazolás hamis adatok alapján történt.

Vandrá felmutatott egy községi bizonyítványt, melynek tanúsága szerint a szóbanforgó kötélevő kijelenti, hogy nála semmiféle kötelet nem rendelt Vandrá soha.

Németh Bertalan erre egy halotti anyakönyvi kivonattal azt igazolta, hogy a kötélevő a községi bizonyítvány dátuma előtt három hónappal elhalálozott.

Továbbá bejelentette, hogy a dandár megszüntette a Vandrá igazolását. Vandrá erre elejtette a vádat Németh ellen — fejeződik be a cikk — miután védekezésének utolsó lehetőségét is elvesztette. Majd rövid elmefuttatás következik a cikk után, melyekben a hírlapíró a cikkben foglaltaknak megfelelő tanulságokat vonja le.

A cikk miatt Vandrá Jenő feljelentette a hírlapírót sajtó útján elkövetett rágalmasz vétsége miatt. Az ügyet szombaton délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék Fővenyessy-tanácsa. A vádlott hírlapíró kijelentette, hogy a cikket közérdekből írta és kérte a valódiság bizonyításának elrendelését. A törvényszék számos tanút hallgatott ki, akik

csaknem teljesen igazolták a cikkben foglalt tényállítások valódiságát,

mindössze öt mutakozott eltérés, hogy a cikkíró olyan momentumokat is a tárgyalás keretében lefolyóként tüntetett fel, amelyek már a tárgyalás után történtek a felek között, de közvetlen a tárgyalás után. Elrendelte arra a körülményre nézve a törvényszék a valódiság bizonyítását, hogy való-e, miszerint a katonai hatóság megszüntette Vandrá igazolását. Felolvastattott egy, a katonai becsületügyi választmány által írt értesítést, melyben az foglaltatik, hogy

a honvédelmi minisztérium valóban megsemmisítette Vandrá Jenő igazolását és az új igazolási eljárás még mindig folyamatban van.

Ezután befejezettek nyilvánították a bizonyítási eljárást és a sértett képviselője a hírlapíró példás és megérdemelt büntetését kérte, mondván, hogy

a cikk csak úgy hemzseg a valódiság tényállításoktól. A sértett képviselője szerint az sem való, hogy a vádat a tárgyaláson Vandrá vonta vissza, csupán költségkímélés szempontjából ki-egyezték.

A vádlott hírlapíró az utolsó szó jogán a következőket mondotta:

— Hiába próbálja a sértett erre az ügyre a felekezetieskedés bélyegét rá-útni.

Engem is abban a katolikus templomban kereszteltek, ahol őt.

Én is tudom, hogy a megbocsátás szép erény, de elfelejteni nem lehet azokat a ténykedéseket, melyeket a sértett véghezvitt. Nem kívánatos, hogy az ország mostani állapotában olyan emberek legyenek vezetőállásokban, akiknek részük volt benne, hogy az ország idejusson. Ha pedig még egyszer előjön az ő idejük, újra őket látnók az élen, azokat, akik szentek és sérthetetlennek nyilvánították akkor a vörös lobogót.

A vádlott kijelentése után a sértett képviselője felugrott és remegő hangon fordult a bírósághoz:

— Méltóztassék megvédeni a sértettet, aki elől teljesen el van zárva a valódiság bizonyításának útja és kit most a vádlott olyan adatok alapján aposztrofál, amely adu-ka nem rendeltett el a bizonyítás. Így nem lehet valakinek nekimenni.

A bíróság ezek után ítélelhozatalra vonult vissza. A vádlott és a sértett képviselője között pedig heves vita indult meg a szünetben.

— Bizonyítani tessék, — mondta igazgatótan a sértett képviselője a vádlottnak.

— Itt vagyok, látja, hogy nem vagyok szívbarjos — felelte a hírlapíró, — nem szoktam meg.

A bíróság hosszas tanácskozás után hirdette ki az ítéletet.

Lengyel Antal vádlottat az ellene emelt vád és következményei alól felmentette.

Megállapította a bíróság, hogy a vádlott által közölt tényállítások, melyeket a sértett inkriminált, megfelelnek a valódiságnak, amit a tanuvalomások is igazoltak. A cikkben foglaltak a tárgyaláson megtörténtek és elhangzottak. Csak az képez kivételt, hogy a kötélevő nyilatkozata nem a tárgyalás menete alatt, hanem a tárgyalás után került elő és igaz, hogy nem hív szellemben közölte a vádlott azt, hogy a katonai igazolását sértettnek megsemmisítette a minisztérium, mivel erről a tárgyalás alatt nem volt szó, minazonáltal

felmentendő, mivel állítása a valódiságnak megfelel.

Nem hív szellemben közölte azt sem, hogy Vandrá igazolása hamis adatokkal készült, de ezt a sértett nem tette vád tárgyává. A bíróság kötelezte a sértettet a tárgyalás költségeinek megfizetésére. Az ítélet ellen a főmagánvádló képviselője felbuzást jelentett be.

— A Frontharcosok bajtársi összejövetele. A frontharcosok debreceni főcsoportja kedden este 8 órai kezdettel tartja első őszi bajtársi összejövetelét. A nyári szünet után ezen az összejövetelen kerül megbeszélésre több fontos és időszerű kérdés. Ugyancsak ezen a bajtársi összejövetelen ismerteti az elnökség a jövő hónapban megtartandó országos frontharcos találkozó előkészületeit.

FILLÉREKÉRT

meghirdeti a Független Ujság apróhirdetési között, ha lakást akar kiadni, vagy bérbe venni, ha házat akar venni, vagy eladni, ha alkalmazottat keres, vagy munkát vállal, ha akarja adni használt holmiját

BIZTOS,

hogy az eredménnyel meg lesz elégedve, mert Független Ujságot olvas minden kereskedő, iparos, orvos, ügyvéd, tisztviselő és munkás. Ez biztosítja, hogy egyetlen hirdetés árán felüli

EREDMÉNYT NYUJT.

Ezért, ha bármilyen alkalmi hirdetése van, saját érdekében még ma adja be a

FÜGGETLEN UJSÁG

kiadóhivatalába, holnap már meg lesz az eredmény!

Szombati előzetes János Piac pészmeister nevű leány Simonffy u. kor egy ar. Eva annyit magát test. tott.

A kislány akkor rob. 28-as villa valósággal kislány fej len gyerek ságra dobt. os gyorsas. dület vette. elterült F. vesztette az. A rendő.

A debre. azt már nagy esat. frontján, verével ak. a gazdasá. nyel, az. a gyengék. nyira hat. gazdaság. cseivei áll. m. assák. késznevel. itartást. esata, dac. külsősége. titése lesz. kapuinak. ványosság. segédeszk. A Stadi.

Hétfőn reggel indul Törő Sándor debreceni lakatos Európa keresztülfutására

Hírt adtunk már arról, hogy Törő Sándor 29 éves lakatossegéd szeptember első napjaiban elindul, hogy végigfussa Európát. A vállalkozó kedvű lakatossegéd hétfőn reggel 6 órakor a városbáza előtt indul a körülbelül tízezer kilométeres útra.

Utiránya a következő: Budapest—Ausztria—Olaszország egészen Nápo-

lyig, ott visszafordul és Délfranciaországban keresztül Spanyolország, egészen a Gibrálarig. Nyugatfranciaországban keresztül futva áthajózik Angliába, Angliába, majd onnan visszajöve Belgiumon keresztül Németországba, az olimpiai játékok színhelyére fog futni. Az olimpiász végeztével Ausztrián keresztül hazafut Magyarországra.

Villamos alá futott egy hétéves kislány, de a kocsi 3 méterre dobta vissza

Kisebbségek árán menekült a gyermek — A Csapó utcán felborított a villamos egy asszonyt

Szombaton reggel súlyos kimenetelű elgázolás történt a Piac utcán Farkas János Piac ucca 77. szám alatt lakó cipészmeister 14 éves kislánya és 7 éves Éva nevű leánya kezében haladtak a Simonffy uccáról a Piac ucca felé, amikor egy arra haladó kocsitól Farkas Éva annyira megijedt, hogy kiszakítva magát testvére kezéből, a sínek felé futott.

A kislány szerencsétlenségére éppen akkor robbant az Arany Bika felé a 28-as villamos, amelynek a kis Éva valóságosan nekiszaladt. A villamos a kislány fejébe ütközött és a szerencsétlen gyereket mintegy 3 méternyi távolságra dobta ki. A kocsi vezető bűmlátó gyorsasággal fékezett és nagy csődület vette körül az úttesten véresen elterült Farkas Évát, aki eszméletét veszítette az erős ütéstől és ijedségtől.

A rendőrség részéről Zsákay József

rendőrtanácsos vezetésével bizottság szállt ki a helyszínre, fékpróbát tartottak, de minden kitűnően működött. A szemtanúk állítása szerint is a vezetőt nem terheli felelősség a gázolásért.

Míg a helyszíni vizsgálat tartott, a gyorsan előhívott mentők a kislányt első segélyben részesítették, majd kiszállították a sebészeti klinikára. Az orvosi vizsgálat szerint Farkas Éva a homlokán két centiméter hosszúságú csontig hatoló sebet kapott, azonfelül kisebbfokú zúzódásokat szenvedett. A röntgenvizsgálat belső sérülést nem mutatott ki.

Ugyancsak szombaton reggel még egy szerencsés kimenetelű villamos baleset történt a Csapó és Vár uccák sarkán. Egy piacra siető asszony ment neki a villamosnak, amely felborította, de sérülés nem történt.

A debreceni cserkészek nagy napja

Oriási érdeklődés előzi meg a szeptember 28—29-i cserkész bemutatókat

A debreceni cserkészek — mint azt már többször megírtuk — nagy esztára készülnek. A béke frontján, a béke, a szeretet fegyverével akarják megvívni a harcot a gazdasági helyzet szülte közönnyel, azzal a közönnyel, amely a gyengéket az utóbbi időben annyira hatalmába kerítette. A lelki gazdagság elpazarolhatatlan kincséi állnak ki a síkra, hogy megmússák az erőt, amely a cserkészeink nevelés nyomán, lankadatlan kitartással örök lelkesedést ad. Ez a csata, dacára a pazar és impozáns külsőségeknek, a cserkészlélek vetítése lesz, a lelki kincseseink kapuinak széttárása, amikor a látványosság, külsőség, csak mint segédeszköz szerepel.

A Stadion hatalmas porondján

katonai rendben álló 150 cserkész kápráztató mtatványai egy vidám, játékos kedvű sereg játékos kedvvel végzett komoly munkájának, ha tartalan lelkesedésének és a magyar faj élni akarásának lesznek — igen élvezetes formában — érzékelhető. Sátor-táborverés, amikor 3—4 perc alatt úgyszólván a földből nő ki 1500 cserkésznek hajlékot adó sátor-rengeteg. Hídverés, — amikor kötelek kigyóznak pillanatok alatt — ördögös összevisszaságban — és biztosítják az átkelest. Gázvédelem, harcjáték, pályavetés, a tábori — nomád — élet érdekes mozzanatai mind-mind mutatni fogják, hogy a magyar, közelebbről a debreceni cserkész meg-

ESERNYŐ IS AKKOR JÓ HA AZ CSILLAGTÓL VALÓ

Női, férfi esőernyőket divat bordűrös és bakfis esőernyőket most bámulatos olcsón árúsítunk.

Női esőernyők		Férfi esőernyők	
Női fekete esőernyő erős állványzattal 5.-, 4'50	3'90	Férfi fekete esőernyő kiváló erős minőség 5'50, 4'80	4'20
Női fekete Austria esőernyő divat nyéllel 6.-, 5'50	5'--	Férfi fekete Ausztria esőernyő prima minőség 6'50	6'--
Női fekete félselyem d vat nyéllel extra prima minőség 8'80, 7'80,	6'90	Férfi fekete esőernyő extra prima bambusz nyéllel 9'50, 8'-	7'--
Selyem bordűrös ernyő divat nyéllel sodrott szálú erős műselyemből 7'80, 6'50	5'00	Bakfis esőernyők sima és csikos nyéllel 3'96, 3'80	3'50

Csillag Testvérek
Piac és Simonffy u. sarok.

Iskolai beiratkozók figyelmébe
Fogkrém, fogkefe, fogkefetek szappan, szappantartó, hajkefe ruhakefe, borotválkozásos eszközök stb. legolcsóbban beszerezhetők
PARFUMERIE KARDOS
PIAC UCCA 61. Telefon: 22-66.

Szegény ember szándékát „UNIO” könyvecske váltja valóra!

36 évi, 6 havi hitel — 1 helyen való fizetés! Ismételten vásárlási igazolványt költségmentesen a Unio Hitelirodánál, Piac ucca 44.

értette a kor szavát, tudja, mit vár tőle a haza, a társadalom; érzi a millió és millió bizakodó szem figyelését, érzi a küldetést és dalos kedvvel, szívós akarattal, vasfegyelmellettésséggel készül a jövőre.

Nagy napok előtt áll a debreceni cserkészet, de nagy napok előtt áll Debrecen hazafias társadalma is. Szeptember 28-a és 29-e nemcsak a cserkészek, de mindenki öröme nepe lesz. Kell, hogy az legyen, nemcsak azért, mert valóban eddig még nem látott, méreteiben is hatalmas, érdekes bemutatók lesznek, hanem azért is, mert Debrecen társadalma mindenkor tudta, mivel tartozik a gyönyörű eszmének és azok követőinek: a mi fiainknak a hajdúföldből szökött tőzghajtásoknak.

F. P.

HIRDETMENY.

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről akár tengelyen, akár vasúton, akár posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, hús és szeszes italokat — a behozattalól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közl: a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozattali utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegű terejedő bírsággal elmarasztalattatik.

Debrecen, 1935. évi szeptember 7.
Városi adóhivatal.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hírdetése mindig eredményesek!

RENKIVÜLI KÖZGYÜLEST TART A MEZŐGAZDASÁGI KAMARA

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke, báró Vay László szeptember 13-ára rendkívüli közgyűlésre hívta össze a kamara tagjait.

A rendkívüli közgyűlés tárgyszózatának érdemi pontja »A Tiszántúli mezőgazdaságának helyzete, tekintettel az elemi csapások által okozott károokra és a helyzet elviselhetővé tételéhez szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatok« cím alatt foglalja össze, illetőleg jelöli meg a rendkívüli közgyűlés összehívásának szükségét, okát és célját.

A Tiszántúli agrárlakosságának helyzete valóban kétségbeesítő. Többes pénztelenség, katasztrófális takarmányhiány, mélypont alá zuhanó állattartás, a károsító elviselhetetlenül az agrárlakosságot. A segítségnek a bajok e tömkelegében jönni kell, mert ha nem jön, összeomlik ez ország rész társadalmi és gazdasági élete.

A SOROMPÓK KIHELYEZÉSÉT KÉRI A KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

A debreceni kereskedelmi és iparkamara a debreceni kereskedelmi és ipari érdekeltséget régebbi foglalkoztatási kérdés tárgyában fordult dr. Vargha Elemér polgármester-helyetteshez.

A kereskedelmi és iparkamara érdekeltsége régen panaszkodik az, hogy a városi sorompóházakon túl egész új városrészek fejlődtek ki és jelentős része a város lakosságának a sorompókon túl fekszik. Az idemenő ipari, kereskedelmi, személy- és áruforgalom külön közúti adóztatás tárgya, ami nem felel meg az igazságosságnak és méltányosságnak, mert kétféle mértékkel mérést jelent ugyanazon város polgáraival szemben.

A város nehéz háztartási helyzete mellett ezt a kérdést máról-holnapra megvalósítani nem lehet, azonban az bizonyos, hogy évről-évre, fokról-fokra a sorompók kihelyezését meg lehet valósítani. Ezért kérte a kamara a polgármester-helyettes, hogy ebben az irányban tegye meg a kezdeményező lépéseket, amivel igen széleskörű ipari és kereskedelmi rétegek teljesítené a kívánságát.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.

Izgalmas tárgyalás után felmentették a vádlott hírlapírót a kisvárdai igazgató-tanító kommunista perében

Lengyel Antal hírlapíró, a Szabolcsi Hétfé című lap szerkesztője, lapja július 9-iki számában nagy cikket írt, melyben beszámolt egy a kisvárdai járásbíró előtt pár nappal azelőtt lezajlott rágalmas tárgyalásról. »Megdöbbentő vádak Vandrá Jenő, kisvárdai elemi iskolai igazgató ellen« fő- és »Különös büntető eljárás a járásbíró előtt«, valamint »Még mindig kísért a kommunizmus szelleme« alcímek alatt. A cikkben foglaltak szerint László László MÁV intéző, 1931 október 31. dátummal nyilatkozatot adott dr. Szotyori Nagy Sándor közjegyző előtt. A nyilatkozatban elmondja, hogy

Vandrá Jenő igazgatót jól ismeri. Nevezett 1919-ben a jelenleg csehszlovák megszállás alatt levő Feketeardó községben a kommunista direktórium elnöke volt.

Mint ilyen, elhősáttatta állásából Mécsáros Lajos községi jegyzőt, aki Vandrá Jenő azelőtt, mint állástalan tanítót irodájában alkalmazta. Számos rekvizitált hajtatót végre, továbbá halálraítélte Bukonics Károly ottani földbírókat, aki százharmic kilés ember lévén, számára a tanító külön extraerős kötelel rendelt Molnár István költelvéronél.

Vandrá Jenő inkriminálta a nyilatkozataiban foglalt tényállításokat, — mondja a cikk tovább és ezért indított eljárást Németh Bertalan elemi iskolai tanító ellen, aki kívánatosnak tartotta, hogy Vandrá Jenő tisztázza magát a nyilatkozatban ellene emelt vádak alól és csak azután foglalja el igazgatói állását. A tárgyalás során, — írja a cikkíró — Németh Bertalan becsület tizenkilenc darab okmányt, melyeket a sértett

Vandrá Jenő írt alá és részben egészen maga is írt sajátkezűleg, mint a direktórium elnöke.

Egyben kérte a bizonyítást. Vandrá Jenő kijelentette, hogy ez fölösleges, mert őt igazolta a minisztérium a kommün alatt tanúsított magatartását illetően, továbbá a debreceni 6. vegyesdandár, illetve az emléklapos tiszték igazoló bizottsága is. Németh a cikk szerint ekkor bizonyítást kívánta, hogy ez az igazolás hamis adatok alapján történt.

Vandrá Jenő felmutatott egy községi bizonyítványt, melynek tanúsága szerint a szóbanforgó költelverő kijelenti, hogy nála semmiféle kötelel nem rendelt Vandrá soha.

Németh Bertalan erre egy halotti anyakönyvi kivonattal azt igazolta, hogy a költelverő a közjegyi bizonyítvány dátuma előtt három hónappal elhalálozott.

Továbbá bejelentette, hogy a dandár megszüntette a Vandrá igazolását. Vandrá erre elejtette a vádat Németh ellen — fejeződik be a cikk — miután védekezésének utolsó lehetőségét is elvesztette. Majd rövid elmefuttatás következik a cikk után, melyekben a hírlapíró a cikkben foglaltaknak megfelelő tanulságokat vonja le.

A cikk miatt Vandrá Jenő feljelentette a hírlapírót sajtó útján elkövetett rágalmas vétsége miatt. Az ügyet szombaton délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék Fővenyessy-tanácsa. A vádlott hírlapíró kijelentette, hogy a cikket közérdekből írta és kérte a valódiság bizonyításának elrendelését. A törvényszék számos tanút hallgatott ki, akik

csaknem teljesen igazolták a cikkben foglalt tényállítások valódiságát,

mindössze ott mutatkozott eltérés, hogy a cikkíró olyan momentumokat is a tárgyalás keretében lefolyóként tüntetett fel, amelyek már a tárgyalás után történtek a felek között, de közvetlen a tárgyalás után. Elrendelte arra a körülményre nézve a törvényszék a valódiság bizonyítását, hogy való-e, miszerint a katonai hatóság megszüntette Vandrá igazolását. Felolvastattott egy, a katonai becsületügyi választmány által írt értesítés, melyben az foglaltatik, hogy

a honvédelmi minisztérium valóban megsemmisítette Vandrá Jenő igazolását és az új igazolási eljárás még mindig folyamatban van.

Ezután befejezettek nyilvánították a bizonyítási eljárást és a sértett képviselője a hírlapíró példás és megérdemelt büntetését kérte, mondván, hogy

a cikk csak úgy hemzseg a valótlanság tényállításoktól. A sértett képviselője szerint az sem való, hogy a vádat a tárgyaláson Vandrá vonta vissza, csupán költségkimelés szempontjából ki egyeztek.

A vádlott hírlapíró az utolsó szó jogán a következőket mondotta:

— Hiába próbálja a sértett erre az ügyre a felekezetieskedés helyegét ráütni.

Engem is abban a katolikus templomban kereszteltek, ahol őt.

En is tudom, hogy a megbocsátás szép erény, de elefelelni nem lehet azokat a ténykedéseket, melyeket a sértett véghezvitt. Nem kívánatos, hogy az ország mostani állapotában olyan emberek legyenek vezetőállásokban, akiknek részük volt benne, hogy az ország idejusszon. Ha pedig még egyszer előjön az ő idejük, újra őket látnók az élen, azokat, akik szentek és sérthetetlennek nyilvánították akkor a vörös lobogót.

A vádlott kijelentése után a sértett képviselője felugrott és remegő hangon fordult a bírósághoz:

— Méltóztassék megvédeni a sértettet, aki elől teljesen el van zárva a valódiság bizonyításának útja és ezt most a vádlott olyan adatok alapján aposztrofál, amely adatként nem rendeltett el a bizonyítás. Így nem lehet valakinek nekimenni.

A bíróság ezek után ítélethozatalra vonult vissza. A vádlott és a sértett képviselője között pedig heves vita indult meg a szünetben.

— Bizonyítani tessék, — mondta igazgatótan a sértett képviselője a vádlottnak.

— Itt vagyok, látja, hogy nem vagyok szívhajos — felelte a hírlapíró, — nem szoktam meg.

A bíróság hosszas tanácskozás után hirdette ki az ítéletet.

Lengyel Antal vádlottat az ellene emelt vád és következményei alól felmentette.

Megállapította a bíróság, hogy a vádlott által közölt tényállítások, amelyeket a sértett inkriminált, megfelelőnek a valódiságnak, amit a tanuvallomások is igazoltak. A cikkben foglaltak a tárgyaláson megtörténtek és elhangzottak. Csak az képez kivételt, hogy a költelverő nyilatkozata nem a tárgyalás menete alatt, hanem a tárgyalás után került elő és igaz, hogy nem hív szellemben közölte a vádlott azt, hogy a katonai igazolását sértettnek megsemmisítette a minisztérium, mivel erről a tárgyalás alatt nem volt szó, minazonáltal

felmentendő, mivel állítása a valódiságnak megfelel.

Nem hív szellemben közölte azt sem, hogy Vandrá igazolása hamis adatokkal készült, de ezt a sértett nem tette vád tárgyává. A bíróság kötelezte a sértettet a tárgyalás költségeinek megfizetésére. Az ítélet ellen a főmagánvádló képviselője felebezést jelentett be.

— A Frontharcosok bajtársi összejövetele. A frontharcosok debreceni főcsoportja kedden este 8 órai kezdettel tartja első őszi bajtársi összejövetelet. A nyári szünet után ezen az összejöveteleken kerül megbeszélésre több fontos és időszerű kérdés. Ugyancsak ezen a bajtársi összejöveteleken ismerteti az elnökség a jövő hónapban megtartandó országos frontharcos találkozó előkészületeit.

FILLÉREKÉRT

meghirdeti a Független Ujság apróhirdetési között, ha lakást akar kiadni, vagy bérbé venni, ha házat akar venni, vagy eladni, ha alkalmazottat keres, vagy munkát vállal, ha akarja adni használt holmiját

BIZTOS,

hogy az eredménnyel meg lesz elégedve, mert Független Ujságot olvas minden kereskedő, iparos, orvos, ügyvéd, tisztviselő és munkás. Ez biztosítja, hogy egyetlen hirdetés árán felüli

EREDMÉNYT NYUJT.

Ezért, ha bármilyen alkalmi hirdetése van, saját érdekében még ma adja be a

FÜGGETLEN UJSÁG

kiadóhivatalába, holnap már meg lesz az eredmény!

Hírt ad...
Sándor 29...
ber első...
gigfussa...
lakatosse...
városbá...
zenőtezer...
Ulirány...
Ausztia—

Vill...
hét

A Csap

Szombat...
elgázolás...
János Piac...
pészmes...
névű leány...
Simonffy...
kor egy ar...
Eva annyir...
magát testv...
tott.

A kislán...
akkor robo...
28-as villar...
valóssággal...
kislány fej...
len gyereke...
ságra dobt...
tos gyorsan...
dület vette...
elertült Fa...
vesztette az...
A rendőr

A...
S...
Oriási

A debre...
azt már...
nagy esat...
frontján, a...
verével ak...
a gazdaság...
nyel, azz...
a gyengék...
nyira hata...
gazdagság...
csejve áll...
m...
készenvelé...
átartást...
esata, dac...
külsősége...
titése lesz...
kapuinak...
ványosság...
segédeszkö...
A Stadio

Iskolai tr...
Fogkré...
szappa...
ruhake...
sib. leg...
PARFU...
PIAC UCC

Hétfőn reggel indul Törő Sándor debreceni lakatos Európa keresztülfutására

Hírt adunk már arról, hogy Törő Sándor 29 éves lakatossegéd szeptember első napjaiban elindul, hogy végigfussa Európát. A vállalkozó kedvű lakatossegéd hétfőn reggel 6 órakor a városbáza elől startol a körülbelül tizenötezer kilométeres útra.

Utiránya a következő: Budapest—Ausztria—Olaszország egészen Nápo-

lyig, ott visszafordul és Délfranciaországon keresztül Spanyolország, egészen a Gibraltárig. Nyugatfranciaországon keresztül futva athajózik Angliába, Angliába, majd onnan visszajöve Belgiumon keresztül Németországba, az olimpiai játékok színhelyére fog futni. Az olimpiász végétével Ausztrián keresztül hazafut Magyarországra.

Villamos alá futott egy hétéves kislány, de a kocsit 3 méterre dobta vissza

Kisebb sebek árán menekült a gyermek — A Csapó uccán felborított a villamos egy asszonyt

Szombaton reggel súlyos kimeneteli elgázolás történt a Piac uccán Farkas János Piac ucca 77. szám alatt lakó cipészmeister 14 éves kislánya és 7 éves Éva nevű leánya kéz a kézben haladtak a Simonffy uccáról a Piac ucca felé, amikor egy arra haladó kocsitól Farkas Éva annyira megijedt, hogy kiszakítva magát testvére kezéből, a sínek felé futott.

A kislány szerencsétlenségére éppen akkor robotott az Arany Bika felé a 28-as villamos, amelynek a kis Éva valóságosan nekiszaladt. A villamos a kislány fejébe ütközött és a szerencsétlen gyereket mintegy 3 méternyi távolságra dobta ki. A kocsi vezető bámulatos gyorsasággal fékezett és nagy csődület vette körül az úttesten véresen elterült Farkas Évát, aki eszméletét veszítette az erős ütéstől és ijedségtől.

A rendőrség részéről Zsákay József

rendőrtanácsos vezetésével bizottság szállt ki a helyszínre, fékpróbát tartottak, de minden kitűnően működött. A szemtanúk állítása szerint is a vezetőt nem terheli felelősség a gázolásért.

Míg a helyszíni vizsgálat tartott, a gyorsan előhívott mentők a kislányt első segélyben részesítették, majd kiszállították a sebészeti klinikára. Az orvosi vizsgálat szerint Farkas Éva a homlokán két centiméter hosszúságú esontig hatoló sebet kapott, azonfelül kisebbfokú zúzódásokat szenvedett. A röntgenvizsgálat belső sérülést nem mutatott ki.

Ugyancsak szombaton reggel még egy szerencsés kimeneteli villamos baleset történt a Csapó és Vár uccák sarkán. Egy piacra siető asszony ment neki a villamosnak, amely felborította, de sérülés nem történt.

A debreceni cserkészek nagy napja

Oriási érdeklődés előzi meg a szeptember 28—29-i cserkész bemutatókat

A debreceni cserkészek — mint azt már többször megírtuk — nagy esatára készülnek. A béke frontján, a béke, a szeretet fegyverével akarják megvívni a harcot a gazdasági helyzet szűke közönnnyel, azzal a közönnnyel, amely a gyengéket az utóbbi időben annyira hatalmába kerítette. A lelki gazdagság elpazarolhatatlan kincsévé állnak ki a síkra, hogy megmészassák az erőt, amely a cserkésznevelés nyomán, lankadatlan ártartást, örök lelkesedést ad. Ez a esata, dacára a pazar és impozáns külsőségeknek, a cserkészlélek vetítése lesz, a lelki kincsesekamrák kapuinak szétvártása, amikor a látványosság, külsőség, csak mint segédesszköz szerepel.

A Stadion hatalmas porondján

katonai rendben álló 150 cserkész káprázatos mtatványai egy vidám, játékos kedvű sereg játékos kedvvel végzett komoly munkájának, ha tártalan lelkesedésének és a magyar faj élniakarásának lesznek — igen élvezetes formában — érzékelte. Sátor-táborverés, amikor 3—4 perc alatt úgyszólván a földből nő ki 1500 cserkésznek hajlékot adó sátor-rendeteg. Hídverés, — amikor kötelek kigyóznak pillanatok alatt — ördögös összevisszaságban — és biztosítják az átkelést. Gázvédelem, harcujáték, pályavetítés, a tábori — nomád — élet érdekes mozzanatai mind-mind mutatni fogják, hogy a magyar, közelebről a debreceni cserkész meg-

ESERNYŐ IS AKKOR JÓ HA AZ CSILLAGTÓL VALÓ

Női, férfi esőernyőket divat bordürös és bakfis esőernyőket most bámulatos olcsón árúsítunk.

Női esőernyők		Férfi esőernyők	
Női fekete esőernyő erős állványzattal 5"-, 4'50	3'90	Férfi fekete esőernyő kiváló erős minőség 5'50, 4'80	4'20
Női fekete Austria esőernyő divat nyéllel 6"-, 5'50	5'--	Férfi fekete Ausztria esőernyő prima minőség 6'50	6'--
Női fekete lélselyem d vat nyéllel extra prima minőség 8'80, 7'80,	6'90	Férfi fekete esőernyő extra prima bambusz nyéllel 9'50, 8'-	7'--
Selyem bordürös ernyő divat nyéllel sodrott szálú erős műselyemből 7'80, 6'50	5'00	Bakfis esőernyők sima és csikos nyéllel 3'96, 3'80	3'50

Csillag Testvérek

Piac és Simonffy u. sarok.

értette a kor szavát, tudja, mit vár tőle a haza, a társadalom; érzi a millió és millió bizakodó szem figyelését, érzi a küldetést és dalos kedvvel, szívós akarattal, vasfegyelmelzetséggel készül a jövőre.

Nagy napok előtt áll a debreceni cserkészlet, de nagy napok előtt áll Debrecen hazafias társadalma is. Szeptember 28-a és 29-e nemesak a cserkészek, de mindenki örömmel nepe lesz. Kell, hogy az legyen, nemesak azért, mert valóban eddig még nem látott, méreteiben is hatalmas, érdekes bemutatók lesznek, hanem azért is, mert Debrecen társadalma mindenkor tudta, mivel tartozik a gyönyörű eszmének és azok követőinek: a mi fiainknak a hajdúföldből szökkent tőlgzhajtásoknak.

F. P.

HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről akár tengelyen, akár vasúton, akár posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, hús és szeszes italokat — a behozattól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közl: a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozattali utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegig terjedő bírsággal elmarasztaltatik.

Debrecen, 1935. évi szeptember 7.
Városi adóhivatal.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetései mindig eredményesek!

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL

Szegény ember szándékát „UNIO” könyvecske váltja valóra!

36 óg, 6 havi hitel — 1 helyen való fizetés! Isényeljen vásárlási igazolványt költségmentesen „Unio” Hírelrodánál, Piac ucca 44.

Iskolai beiratkozók figyelmébe
Fogkrém, fogkefe, fogkefetek szappan, szappantartó, hajk-fe ruhakefe, borotválószerek stb. legolcsóbban beszerezhetők
PARFUMERIE KARDOS
PIAC UCCA 61. Telefon: 22-66.

TÖNKREMENT A BORDEAUXI BORVIDÉK

Páris, szept. 7. Gironde megyéből érkező jelentések szerint a minapi viharok és jégverés Bordeaux híres bortermő vidéknek csaknem egész szőlőtermését elpusztította.

A HERCEGPRIMÁS ANGLIÁBAN

London, szept. 7. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás ma délután hajón Calaisból Doverbe érkezett.

KITŰNŐEN SIKERÜLT A FRONTHARCOSOK TABOROZÁSA

A Konyári Sóstón tartották a debreceni főcsoport frontarcosait az évi utolsó táborozásukat.

Debrecenből 58 tagú kerékpáros csapatot Ganofszy Lajos tiszt és dr. Papp Endre vezetőfőosztályi bajtárs vezetése alatt indítottak útnak.

Konyáron vitéz Ury Ferenc reflexlélekész nívós és szívhezszóló beszédet mondott a hősök szobránál.

A táborozás délután 4 órától éjfélig tartott. Ének, zeneszámok, mókás magánszók képezték a nap programját.

A rendezés Ganofszy Lajos és Kurián Gyula tiszt bajtársakat dicséri, akik Szücs Béla intéző bajtárssal együtt fáradságot nem ismerve készítettek elő a táborozást.

Sodronyágybetét legjobbat készít NEUMANN, Péterfia uca 19.

UNIO vevők figyelmébe!

Bundák, gyermekbundák nagy választékban. Javítások, alakítások szakszerűen készülnek

ADLER

KÉPESÍTETT SZÜCSNÉL PIAC UCCA 63. Szent Anna uccával szemben.

Színház

Utolsó évemet kedvesem és széppé akarom tenni

Kardoss Géza eljelen új a Csokonai-színház társulata

Közel öt évnyi szünet után tér vissza ismét a Csokonai-színházba társulatával Kardoss Géza, aki immán tizenhatodik esztendője igazgatja a debreceni színházat.

— Az utolsó évemet a debreceniek kedvessé és széppé akarom tenni.

Bár nagyot emez helyzetben kellett szervezkednem, mert a színház sorsa későn dönt el, ígyve a társulatot úgy megszerveztem, mint egy színházalakban kielégítse a közönség kívánságait.

Művészi programomat úgy állítottam össze, hogy lehetőleg függetlenítsem magamat Budapesttől. Közudománu például, hogy az idén aligha lesz Budapesten operettbemutató színház és így operett-újdonosságok helyett régi művészi értékű klasszikusszámokba menő operettek fogunk adni.

Majdnem megelédhatotannak látszik a kórusnak Debrecenben való összejelöltése

és így arra is kell gondolnom, hogy operaelőadásokhoz nemcsak magán szereplőket, de kóruskiegészítést is Budapestről kell majd hoznom.

— Az új évadban súlyt fogok helyezni teljesen eredeti, Magyarországon még nem játszott prózai darabok bemutatására is. Ligeti Józsefet, a külföldi járt neves rendezőt öt eredeti darab rendezésére szerződöttem, ő több külföldi darab előadási joga felett is rendelkezik.

Kellemes kapcsolatot létesítettem Németh Antallal, a Nemzeti Színház új igazgatójával, aki két tagját küldi le Debrecenbe.

Eszenyi Olga hősnő egy évig lesz nálunk és Pillér Ferenc is a Nemzetivel megy vissza tőlünk.

A Nemzeti Színház igazgatójával való összeköttetésem eredménye az is, hogy dr. Erdős László »Sárkúti zendülés« című darabja, melyet a rádióban e hó 11-én mutatnak be, szintén bemutatásra kerül nálunk, azonkívül ígéretét bírom, hogy több darabot is fog rendelkezésemre bocsátani.

— Az új idény megnyitásával egy-

Közel öt évnyi szünet után tér vissza ismét a Csokonai-színházba társulatával Kardoss Géza, aki immán tizenhatodik esztendője igazgatja a debreceni színházat.

— Ezidén is, mint a megnyitáskor a Bánk bán fogjuk játszani és ezen az ünnepi előadásban a Nemzeti Színház tagok is szerepelnek.

— Még csak azt kívánom megjegyezni, hogy nyári állomásaim: Eger és Sátoraljaúj hely városok vezetésébe, színiügyi bizottsága a legnagyobb szereplőket bűcsűztak a régi társulattól és várják az újat.

— Hiszem hogy színigazgatásom tizenhatodik éve eredményes lesz és a közönség és a sajtó meg lesz elégedve.

— Még csak azt kívánom megjegyezni, hogy nyári állomásaim: Eger és Sátoraljaúj hely városok vezetésébe, színiügyi bizottsága a legnagyobb szereplőket bűcsűztak a régi társulattól és várják az újat.

A társulati névsor a következő:

Igazgató: Kardoss Géza igazgató, vitéz Jakabffy Dezső általános főrendező, Ligeti József vendég rendező, Bethlen B. László karnagy (Miskolc), Bartha Miklós karmester (Budapest), Hódy József főügyelő, Barna Nándor sugó (Budapest), Ozoray József díszlettervező, festőművész (M. kir. Opera).

Előadó művészek: 1. Bodó József szerelmes bonviván (Pozsony), 2. Eszenyi Olga szende és hősnő, a Nemzeti Színház tagja, egy évre szabadságolva. 3. Gelérti Marika szubrettprimadonna (Pécs). 4. Halassy Mária hősnő és anya 5. Hajnal Márta társalgási színésznő (Budapest). 6. Hódy József epikus kómikus. 7. Horányi Kálmán szerelmes és jellem (Szeged). 8. Horváthy Klára naiva (Szeged). 9. Kardoss Géza színész. 10. Kassay Károly apa és buffó (Kolozsvar). 11. Kovács Árpád síheder, lírai szerelmes (Budapest). 12. Lakos Klári énekes naiva, szubrett (Budapest). 13. László Ilona anyaszínésznő, komika (Sopron). 14. Lőrinczy Irén naiva (Budapest). 15. Nagy Gábor énekes bonviván, szerelmes (Pécs). 16. Pillér Ferenc jellem és kómikus a Nemzeti Színház ösztöndíjas tagja. 17. Szalay Gyula táncos síheder (Szeged). 18. Radnóthy R. Éva énekesnő, primadonna, a M. Kir. Opera ösztöndíjas tagja. 19. Selmeczy Mihály apa, buffó és jellemkómikus (Kolozsvar, Király-színház). 20. Szigethy Andor epizód és jellem. 21. Thuróczy Gyula hős és jellem. A nagy operettek tenorszerepeire állandó vendég: Szórád Ferenc.

Ösztöndíjas tagok: Horvay Zsuzsi, Nyitray Márta, Bakoss Gyula.

Táncosnők: Nyitray Márta (Miskolc), Vámos Ibolya (Berlin).

Segédszínészek: Bakoss Gyula, Békeffy Sándor, Combal József, Combal

Lajos, Horvay Zsuzsi, Irinyi Gizé, Kárársz László, Kormos Lajos, Lakatos Honka, Nyitray Márta, Oláh Miklós, Póka György, Révy Baby, Seprenyi Lajos, Solymossy Zoltán, Suszther Livia, Vámos Ibolya, Vióor Gabi.

MAGYAR FILMSIKEREK VELENCÉBEN

Venecia, szept. 7. Az ez évi filmnagygyűlés beárasát megelőzően ma osztották ki a díjakat. A Molnár Ferenc Pál uccai fiúk c. regényéből készült filmet, a fasiszta párt nagy díjjal tüntették ki.

REMEKÜL SIKERÜLTEK A BULYBA TÁRÁSZ HORTOBÁGYI FELVÉTELEI

Páris, szept. 7. Alexis Granovsky, a »Bulyba Tárász« rendezője, többhetes magyarországi tartózkodás után visszaérkezett Párisba.

— Társulatunk Harry Baur-ral az élén pompásan érezte magát Magyarországon.

A Waldmann Albert Borkereskedelmi Részvénytársaság 1934-35. évi 11. rendes közgyűlését tolvaj hó 30-án délután 3 órakor irodájában (Szechenyi uca 37.) tartja meg.

MEGHÍVÓ

A Waldmann Albert Borkereskedelmi Részvénytársaság 1934-35. évi 11. rendes közgyűlését tolvaj hó 30-án délután 3 órakor irodájában (Szechenyi uca 37.) tartja meg.

Igazgatóság

Tárgysorozat

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletvevőről s határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.

2. Felügyelőbizottsági tagok választása.

Figyelmeztetés!

Az évi mérleg és a vonatkozó mellékletek a társaság irodájában az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlésen csak az a részvényes bír szavazati joggal, aki részvényét a közgyűlés előtt 3 nappal a társaság irodájában letette.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

8-án, vasárnap: Fegyvernek, Gyula, Szöreg.

9-én, hétfőn: Bácsalmás Dunapetele, Enying, Felsőreg, Felsőseg, Füzesabony, Győr, Gyula akessi, Hosszúlétny, Kismarja, Lajosmizse, Lovasberény, Martonvásár, Nagyatád, Nagyesákány, Nagyvács, Pécel, Pilisvörösvár, Polgárdi, Reesk, Rétság, Szekszárd, Szőlősgyőrök, Tiszatartán, Und, Zsámbok, Vásárosmiske, Vásárosnamény.

10-én, kedden: Diósjenő, Diósvizlő, Inke, Martonvásár, Megyaszó, Nagyvács, Szamasszeg, Szikszó, Szomajom, Zalaegerszeg.

11-én szerdén: Árpás, Balatonfüred, Biharkeresztes, Csorna, Gyöngyöspata, Hajdunánás, Kaba, Nyírmada, Orosháza, Polgár, Tiszakarad.

12-én, csütörtökön: Devecser, Diósgyőr, Etyek, Homokszentgyörgy, Jank, Mezökövesd, Nagyszékely, Nyírbátor, Orosháza.

13-án, pénteken: Kehida, Körösladány, Orosháza, Pali.

14-én, szombaton: Adony, Apátfalva, Cibakháza, Győrasszonyfa, Répceszemere, Szakes, Tótszerdahely, Zalaabaksa.

Az o... — Ne... ered...

Asmara, és propa... veje, rádió... kai népnel... amelyet a... — Akik... ban a legf... ne feledejk... egyetlen al... biztosítan... és biztosít... mindenáro...

Olaszors... rozása, h... rán az a... küszöb... Az olasz... súlyosabb... és minden... szembezáll... hogy Olasz... úton, amely... kijelölt.

Newyerl... Egyesült... vete euró... kijelentett... folytatott... vanygöző... az olasz... színiába... zete szer... azok a k... szegülne...

mert 15 év... nemzeti ip... korszerű f... kodott, ves... Egyiptom... kok számar... te még, hog... a Nemzet... mint az aj... más, mint l... őre.

Addis-Ab... hater az ab... feljajánlott... védelme cé... medán törz... hajlandó eg... kereszténye... esászára fű...

Japánból... kötszerek... n... Az első kül... téke minteg... zett meg Ab... Most várja... gyógyszerk... Addis-Ab... követség elr... az Abessz... dó olasz... Addis-...

fáború eseté... Az olasz kö... nagyobb po... dott Dzsibut... London, sz... egybehangz... rint az ötös... pott Mussoli... Olaszorszá... kezd hábo... mig a ge...

Olaszország el van szánva Abesszinia megszállására

Az olasz nép a legsúlyosabb felelősséget is magára veszi — Nem sokat bíznak az ötös bizottság tanácskozásának eredményében — Megkezdődött az abessziniai hadsereg felvonulása

Asmara, szeptember 7. Ciano sajtó és propagandaminiszter, Mussolini veje, rádióan angol nyelven az amerikai népnek szánt beszédét mondott, amelyben a következőket jelentette ki: — Akik a világtörténelmi p. utamatban a legfélsőbb döntésekért felelősek ne feledjék el, hogy 43 millió olasznak egyetlen akarata, egyetlen hitvallása, biztosítani Mussolini nevének a jövőt és biztosítani Olaszország határait mindenáron és mindenki ellen.

Olaszország arra irányuló elhatározása, hogy gyarmatainak határára az abesszin veszedelmet kiküszöbölje, visszavonhatatlan.

Az olasz nép szükség esetén a legsúlyosabb felelősséget is magára veszi és minden eszközzel, a legvégsőkkel is szembeszáll azzal, aki megkísérli, — hogy Olaszországot megállítsa azon az úton, amelyet számára a történelem kijelölt.

Newyork, szept. 7. Gerard, az Egyesült Államok berlini nagykövete európai úttjáró hazaérkezve, kijelentette, hogy Mussolinival folytatott beszélgetései után meggyőződve arról, hogy

az olaszok bevonulása Abessziniába elkerülhetetlen. Nézetek szerint hibát követnek el azok a kormányok, akik ellenszegülnek ennek az olasz vállalkozásnak,

mert 15 év múlva Abesszinia, ha nemzeti iparán megeremeltette és korszerű fegyverkezéssel gondoskodott, veszélyt jelentene Kenya, Egyiptom, sőt más európai birtokok számára is. Gerard kijelentette még, hogy meggyőződése szerint a Nemzetek Szövetsége halott, mint az ajtószeg és hogy az nem más, mint lopott javak megbízott áru.

Addis-Abeba, szept. 7. Huszonhatezer abessziniai lovas önként felajánlotta szolgálatát az ország védelme céljából. Az egyik mohamedán törzsfő kijelentette, hogy hajlandó együtt harcolni a kopt keresztények oldalán az ország és eszaki függetlensége érdekében.

Japánból gyógyszereket és kötszereket rendelt az abessziniai kormány.

Az első küldemény, amelynek értéke mintegy 20 ezer yen, ma érkezett meg Abesszinia fővárosába. — Most várják a második japán gyógyszerküldeményt is.

Addis-Abeba, szept. 7. Az olasz követség elrendelte, hogy az Abesszinia területén működő olasz konzulok nyomban Addis-Abeba jöjjenek.

Az olasz követség vasárnap reggel nagyobb podgyászszállítmányt küldött Dzsibutiba.

London, szept. 7. Az esti lapok egybehangzó genfi jelentései szerint az ötös bizottság ígéretet kapott Mussolinitól, hogy

Olaszország mindaddig nem kezd háborút Abessziniában, míg a genfi tanácskozásokat

folytatják.

Nagy figyelmet keltett az a hír is, hogy hármas értekezletet terveznek Anglia, Franciaország és Olaszország között Stresában.

Addis-Abeba, szept. 7. A mozgósítható etiópiai állományoknak kb. fele: harcra készen, hivatásos harcosok és szolgák ma kijelölt táborozó helyükre érkeztek.

Többnyire öszvérekkel vonulnak fel, fegyverzetük pedig puskák és gépfegyverek.

A gyalogsági és lovasezredek, valamint a gyorstevekülönművek az ország stratégiai helyeit szállják meg. A tisztviselők tizedrészt már legközelebb behívják. Curad tartomány vezére ma megjelentek a négus előtt és 20.000 embert, valamint nagyszámú lovat ajánlottak fel.

Páris, szeptember 7. A Parisi Sornói tudósítója szerint római híreket közzétesznek a híreket, amelyek Mussolini, Laval, Baldwin hármas értekezletéről származnak. A sajtó minisztérium kijelentette, hogy a terv már csak azért is valószínű, mert a genfi ötös bizottság még csak alig hogy megalakult s legalább is idősebben volna már most új eljárási módot keresni.

Genf, szeptember 7. Az ötös bizottság üléséről a következő jelentést adták ki:

Az a tanácsi bizottság, amelyet szeptember hó hatodikán azzal a feladattal küldtek ki, hogy a békes megoldás megtalálása érdekében vegye vizsgálat alá az Olaszország és az Abesszinia közötti viszony kérdését, ma Madaraga spanyol kiküldött elnöklete alatt ülést tartott.

A bizottság tudatában annak reá hármas felelősségnek, amelylyel a vitás ügy békés megoldását keresik, elvárja az érdekelt kormányoktól hogy semmi olyat nem cselekedjenek, ami a bizottság munkáját megzavarhatná, vagy veszélyeztetné.

A bizottság legközelebbi ülését hétfőn délután tartja.

London, szeptember 7. Az angol sajtóban néhány nap óta olyan értesülések jelentek meg, amelyek szerint

Egyiptomban az angolellenes nagy propaganda növekedésben van.

A lapok ebben Olaszország kezét látják. Hivatalos körökben nem hajlandók megjegyzéseket fűzni ezekhez a hírekhez, de elismerik, hogy tudomásuk van erről az állapotról.

A növekvő angolellenes propaganda Londonban még nyugtalanságot kelt.

azt sem lehetetlen, hogy az angol kormány ebben a kérdésben lépéseket fog tenni Rómában.

New-York, szept. 7. George Hansen, Amerika addisabebai rendkívüli követe, a President Poek nevével amerikai óceánjáró luxuskabinjában néhány órával előbb, hogy a hajó befutott New-Yorkba,

lőbelötte magát. Öngyilkos-

sága rendkívül titokzatos és sötét politikai titkokat sejtene halála mögött.

George Hansen volt az az amerikai diplomata, akit mindig a legválságosabb helyzetekben a legnehezebb helyekre küldtek. Ő volt Amerika főkonzulja a manduriai Sardinában, amikor a japánok betörték Mandurijába. Válságos időkben teljesített diplomáciai szolgálatot Moszkvában, majd Szalonikiben.

Amikor az abessziniai helyzet válságosra fordult, őt küldték ki rendkívüli követi minőségben. Hirtelen táviratot kapott Washingtonból, hogy

megbízását visszavonták és forduljon vissza.

Hansen nem ment vissza a legközelebbi hajóval, hanem idegösszeomlás címén néhány hetet egy angol szanatóriumban töltött. Ismételt sürgetésre végül mégis hazaindult, de öngyilkossága azt bizonyítja, hogy nem akart élve visszatérni Amerikába.

London, szeptember 7. A Times szerint jó jel ugyan, hogy az olaszok magatartása veszített merevségéből, de azért

az ötös bizottság küldetése nem kecsegtet sok reménnyel.

A bizottság ismét átveszi majd a párisi megbeszélések anyagát, amelyet akkor az engedmények maximumának minősítettek és a bizottság munkájának sikere attól függ, hogy Olaszország hajlandó-e ismét tárgyalni azokról a feltételekről, amelyeket egyszer már elutasított, vagy hogy vonzóvá tudja-e a bizottság ezeket a feltételeket tenni. Meglehet, hogy újabb engedményeket tesznek majd Olaszországnak a belső és határrendőrség ügyében, de

Mussolini állítólag egész Abessziniára követel népszövetségi megbízatást, mert kevesebb nem elégzik meg.

Külföldről

hazajöttem. Legjobb őszi modellek, rajzok bakfis és gyermekruhákban. Intézeti ruhák előírás szerint és lepraktikusabban készülnek MIKLÓS PIRI Piac ucca 30.

HIRDETMEY

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur 60.800. és 60.600—1935. VII. 3. sz. rendeleteivel az engedélyezett és különleges növényvédelmi szerek jegyzékét kiadta. E jegyzék a városi növényvédelmi irodában vannak függőszte s azokba a hivatalos órák alatt az érdekeltek betekintést nyerhetnek. Debrecen, 1935 szeptember hó 3-án. A városi elsőfoku közigazgatási hatóság.

Férfiszövetek

nagy választékban és olcsó árban

Körösi és Nagynál

Ferenc József út 38. szám.

SZABOTT ÁRAK!

Egyházi élet

A Csapó uccai egyházközség leánykörének összejövetele ma, vasárnap délután 4 órakor ismét megkezdődnek Szappanos ucca 16. sz. a.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap:

»FATA MORGANA«, Amerika legszebb társadalmi drámája Lukács Pál főszereplésével. Megelőzi: »Ham, a csabító«. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

— Áldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes »Ferenc József« keserűvíznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürlést, úgyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern gyógyászat főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben próbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

Közgazdaság

NYUGODTABB A BUZAÜZLET

Határidőzlet:

Búza: októberre 15.44, 48, 43, 47, 41, 48, 40, zárlat 14.40—41, március 16.18, 23, 15, 20, 12, 14, 20, 11, zárlat 16.11—12.

Rozs: októberre 14.24, 25, 22, 25, 16, zárlat 14.60—90, márciusra 14.35, 28, 35, 28, zárlat 14.25—28.

Tengeri: szeptemberre 15.25, 20, májusra 14.90, 94, 88, 87, zárlat 14.85—87.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 15.40—15.70, 78 kg. 15.50—15.85, 79 kg. 15.65—16.00, 80 kg. 15.80—16.10, físzai 77 kg. 15.05—15.25, 78 kg. 15.20—15.40, 79 kg. 15.35—15.55, 80 kg. 15.45—15.65.

Rozs: 14.10—14.30, takarmány árpa 15.80—16.25, zab 16.80—16.90, —tengeri 15.50—15.60, repce 23.25—23.75.

A készáruvásáron búza és rozs 5—5, zab 10 és tengeri 20 fillérrel olcsóbb.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.70—17.00, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.40—341.40, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.90—3.10, 100 líra 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza 14.00—13.80, rozs 18.50—13.00, árpa 15.50—14.80, tengeri: 6 20.00—19.00—18.00, csöves 10.00—9.50—9.00—8.50—8.00—7.50. Lucerna 9.30—9.10, 9.00—8.50, 8.00—7.50. Sóna 8.50—8.20, 7.80. Lóhere 8.10. Bükköny 6.50—6.00, alomszalma 2.00—1.80, rozsszalma 2.50—2.20.

Megnősítienénk

családunk kitünő barátját, aki nagyvárosban vezető ref. lel. kész, 38 éves, állásához mérten jobb módú családba.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32 12. Előfizetési ár: egész évre 20.—, fél-évre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznapi 6 fillér, vasárnap 16 fill.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak:

„Megváltó”, Piac ucca 18. „Tisza”, Jónap Aladár, Magoss György tér 9. „I. Rákóczi”, Arany S. A. örököse, Külsővásártér és Miklós ucca sarok. „Nádor”, Dr. Sztankay Ába, Szent Anna ucca 64., Vigkedvű Mihály uccával szemben.

IDŐJÓSLÁS:

Az időjárás elemek debreceni értékei: minimum 11.6, maximum 19.9, este 6 órakor a hőmérséklet 16.2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 758.4 mm. gyengén emelkedő irányzattal.

Prognózis: Erős északi szél, változó felhőzet, a hőmérséklet nem változik s így vasárnap hűvös időre van kilátás, különösen erős lesz azonban az éjjeli lehülés. Komolyabb esőkilátások már nincsenek csak kisebb záporok még lehetségesek. Csenedesebb időre és erősebb hőemelkedésre kedden és szerdán számíthatunk.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hetköznapi közvetítések: 9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjező szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.20: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

SZEPTEMBER 8., VASÁRNAP.

Budapest I. 9.15: Hírek — 10.00: Egyházi ének és szentbeszéd. — 11.15: Gör. kath. is. — 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Rajter Lajos. — 13.45: „Világhíradó.” Dr. Máthé Elek előadása. — 14.00: Hanglemezek. — 15.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 15.45: Kondor Leó—Palgár Tibor kézzongorás jazz-műsora. — 16.30: Közművelődési előadássorozat. — 17.00: Budapesti Koncert Szalonzenekar. — 17.30: A Ferencváros—Sparta labdarugómérkőzés második félidejének közvetítése az FTC-pályáról. — 18.30: Vidák József és cigányzenekara. 19.30: „A kabát.” Hunyady Sándor csevegése. — 20.00: Operatársulatok. — 21.30: Hírek, sport eredmények. — 22.00: Közlés a rádió-

tárgysorsjáték sorsolásáról. — 22.10: Bura Sándor és cigányzenekara. — 23.10: Pityó József jazz-zenekara. — Weygand Tibor énekszámával. — 24.00 órától 1.00 óráig: Csak a bécsi rádióállomás részére: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II.

15.00: Hanglemezek — 17.25: „Könyvekről, olvasásról.” Dr. Drescher Pál előadása. — 18.05: Budapesti Koncert Szalonzenekar. — 18.35: „Kossuth Lajos a börtönben” Hegyaljai Kiss Géza előadása. — 19.19: Hanglemezek. — 20.15: Hírek, sporteredmények. — 20.45: Dr. Langsfeld Gézáne magyar nótákat zongorázik.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 SZEPTEMBER 8. CSÜTÖRTÖK. Kolertgyanus tünetek között meghalt egy asszony a Lorántffy uccán. A debreceni kőművesek és ácsmunkások sztrájkja a mai napon megszűnt.

1910 SZEPTEMBER 9. PÉNTEK. Lap-szünet.

1915 SZEPTEMBER 8. SZERDA. Böhm-Ermolli győzelme a kelet-galicai határon. A Podkamen-Radziwlow vonalból kivettük az elbűnt és 3000 orosz foglyul ejtettük. — Az olaszok nagy vereséget szenvedtek a déli határon.

Az Uránia műsora: Katia két tűz között (Vigjáték.)

1915 SZEPTEMBER 9. CSÜTÖRTÖK.

— Tanévnyitó a Kollégiumban. A református Kollégium szeptember hó 9-én, hétfőn délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban tanévnyitó istentiszteletet tart, melyre a Kollégium előjáróit, tanárait, tanulóifjúságát és a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a Kollégium igazgatósága. Az istentisztelet sorrendje: 1. Fennálló ének: (3. dics. 1. vers: Jöve! Szentlélek... 2. Gyülekezeti ének: 63. dics. 2. és 3. vers. 3. Imádkozik: dr. Nagy Sándor gimnáziumi tanár. 4. Záróének: 245. dics. 10. vers: Dícséret, dícsőség... A köznéklést Bodnár Lajos tanító-képzőintézeti tanár vezeti.

x Vera női divatszalon Piac u. 31. II. 9. alatt megnyit.

— Az Új Kor aktív katolikus organum legújabb számában bejelenté a fiatal katolikusok új mozgalmának megindítását. A vezető cikkeket: Harsányi Lajos kanonok a magyar falu feltárájáról, Kovács Sándor, az A. C. főtárháza az új mozgalmáról. Pl. Martindale, a híres londoni jezsuita atya az angol és magyar viszonyokról. Szántay-Szemán István prelátus az egyházak egyesületéről írtak. Venczel József az erdélyi Majláth körök elnöke legfontosabb teendőinek egyikeről, az értelmiség neveléséről, Stanislas Fumet (Páris) a konverzia René Schwobról, Rónay György Babits Mihályról, Kozma Ferenc a párisi magyar munkásokról, Neuberger Bonaventura dominikánus atya a neotomizmusról ír. Kézai Béla Székü Gyula új munkájáról, Haies Géza a gyöngyösbokrétráról, Kiss István, lelkes (Mezőkövesd) a fiatalság kérdéséről írnak. — Folytatólagosan közli a lap Cladel és Riviere érdekes levelezését P. Gemelli O. F. M. a milanoi katolikus egyetem rektorának cikkét a kereszténységről és a római jogról. Sigríd Úndset és mások aktuális kis cikkei, Gerencsér István piarista beszámolója, általános glosszák egészítik ki az új számot.

— A Szárnyaskerek Egyesület házszenelője. A Szárnyaskerek Vasúti Önképző és Önszervező Egyesület Barna uccai új székházát e hó 14-én este ünnepélyes vacsora keretében avatja fel. Az igen sikerültnek ígérkező összejövetelre az egyesület elnöksége ezúton hívja fel a tagok figyelmét. Vacsorajegyek e hó 10-éig az egyesületi irodában válthatók.

x Tisztelettel értesítem a n. k. hogy cipésműhelyemet Simonffy ucca 2. szám alá helyeztem át, ahol Konez kelmepestő fióküzlete van. (Városi bérház.) Némethy Sándor cipésmester.

A Szeret torkolata mentén nagy győzelmet arattunk és 4400 orosz foglyul ejtettünk. Böhm-Ermolli serege kilencven kilométeres fronton üldözi az elenséget. A Gallwitz-hadsereg elfoglalta Wolkowsk városát. — Eichorn csapatai Wilna előtt harcra készültek. Az olaszok nagy veresége a Kreuzberg-nyergén.

1925 SZEPTEMBER 8. KEDD. Fényes külsőségek között felvitt a 39 esek emlékművének leleplezése.

Hatszáz millió korona kancsóért szabadlábra helyezik az olaszisztikai esodarabbit.

1925 SZEPTEMBER 9. SZERDA. Lap-szünet.

x Használt varrógépek olcsón, kölcsönképpen is Csapó ucca 101., műszertársulatnál. Javítások jótállással. x Használt tankönyvek, iskolaszerek legolcsóbban szerezhetők be Kultúra Antikváriumban, Szent Anna 3.

ERZSÉBET KÉZIMUNKA,

előnyomda üzlet megnyit Rákóczi ucca 1. Kézimunka, rövidúru és iskolai kézimunkák legolcsóbb beszerzési forrása.

x Mindenféle asztalos munkát olcsón vállal Tóth Imre asztalosmester, Piac ucca 40.

— A kőművesiparosok szakosztálya 8-án, vasárnap délelőtt 9 órakor rendkívül fontos szakmai ügyekben az ipartestületen ülést tart.

— Eljegyzés. Lindenfeld Nusi és Friedmann Mihály jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

x Vecsey Antal áll. vizsgáló fogász fogászatát Piac ucca 41 alá helyezte.

Régi bőrgarnitúrát

legújabb rendszerű festéssel újjávarázsolja SZANTÓ kárpítozómester Piac u. 81. bútorüzlet. Telefon 31-19

— Frontharcos dalárdisták! Ma, vasárnap délután 4 órakor fontos tagértekezlet. Intéző.

— A munkás műkedvelők vasárnapi táncestélye. A Margit-fürdői Munkás-Otthonban vasárnap este fél 8 órai kezdettel rendezik meg a munkás műkedvelők táncos egybekötött műsoros estjét. Céltudatos munkával, komoly törekvéssel készülnek neki, hogy egy kedves esttel gazdagítsák meg a mai nehézkes életet. Közreműködik a Munkás Dalárda is. Egyfelvonásos vigjátékot játszanak a műkedvelők s a műsort magánzámok teszik élvezetessé. A 40 filleres belépőjegyek kaphatók a Munkás-Otthonban és a vígalmi gárda tagjainál.

Szücs és szőrmeárak

olesó árusítása. Simonffy-ucca 1 b. Városi bérház.

— Weissmann Magda okl. nyelvmester tanítását megkezdte. Órák megbeszélése Svetits bérház III. l. IV. em. 9. a.

— Megnyitó a zsidó reálgimnáziumban. A zsidó reálgimnázium megnyitó ünnepé hétfőn délelőtt 10 órakor lesz az izraelita hitközség tanácstermében. Az ünnepélyre a szülőket és az iskola barátait ezúton is meghívja az igazgatóság.

IDENY UTÁNI
OLCSÓ ARBAN
TARTÓS HULLAM
vilgármárkás gépekkel!
POLGAR, Svetits-palota

A »Béke« című zsidó felekezeti lap legközelebbi száma szeptember 22-én jelenik meg.

x Debreczeni József szabóüzletét Széchenyi ucca 3. alatt megnyitotta. Izléses munka, olcsó árak!
x Vegyen Alföldi malátakávé, tartalmaz 3/4 finom szemeskávét. Ár 12 fillér.

x Csúcsteljesítmény érhető el legnehezebb talajvíz, faldrevesség szigeteléseknél is »BIBER F« teljesen szagtalan habarcsszigetelővel! Hazai gyártmány! Csak ezt használja!

x Szőrmeárak, szücsmunkák legolcsóbban kaphat. Javítások, átalakítások felelősséggel készülnek Barkó utó-dáinál, Színházi átjáró.

x Függyöngyöket, montirozást menyasszonyi kelengyék, előrajzolat szépen, olcsón készíti a Vénusz kézimunkaüzlet, Csapó u. 41 Rákóczi uccával szemben.

x Műhelyemet áthelyeztem Miklós ucca 2. alá, hol továbbra is legolcsóbban javítok és készítek rádiót, varrógépet, kerékpárt, írógépet felelősséggel javítok. Ulveczky.

— Eszperantó rádióműsor Braziliában. A brazil kormány elhatározta, hogy a hivatalos idegennyelvű rádióközlések sorában az eszperantót is felveszi. Minden kedden 20.15-kor Rio de Janeiro eszperantó műsora ad zenével és énekkel.

x Perfekt gyors- és gépirónó lesz, ha sikeresen elvégzi a Nameinyi Gyorsíróiskola »Iroda i T a f o l y a m e - á t. Miklós u. 8.

x Csak szaküzletben szerezzé be gyermekruha szükségletét. Mindenté intézeti és iskolai kabátok, bundák, fehérművek izléses kivitelben a legolcsóbb árak a Gyermekdivatházban Megyeházával szemben szerezhető be.

— Eszperantó Szövetség az osztrák posta új levelező-lapjain. Bécsből jelentik: Az osztrák postaigazgatóság 50 darabból álló képes-lap sorozatot boesátott ki, melyet magyar mintára eszperantó szöveggel is elláttak.

— Schaff tánciskolájában, a Koronában tizenhatodikán új tanfolyam kezdődik, iparos és kereskedőknek. Csütörtökön és vasárnap össztánc.

x Gyermekek csak Horovitztól öltszessé, mert Horovitz gyermekruhája olcsó, izléses és jószabású. Kabátok, bundák és mindenféle gyermekruhák, fiúk és lányok részére, kötények, fehérművek, gyermek kötények, babakelengyék stb. a legnagyobb választékban. Horovitz gyermekdivat háza. Püspöki palota. Hatvan ucca sarok.

x Leveles Irén okleveles nyelvtanár, angol, francia, német nyelv tanítását megkezdte. Püspöki palota V. kapu, I. 38.

x Kistéplombazárba áthelyezett Szilágyi kézimunkaüzlete. Tiszántúlon a legnagyobb. — Budapestnél is olcsóbb áron árúsít.

x Ódon tankönyvek legnagyobb raktára Aczél antikváriumban. — Ugyanott iskolaszerek legelőnyösebb beszerzési helye.

x »Hullaház« minden szombat éjjel 4 óráig nyitva. Magyar zene-kara muzsikál. Timár ucca 31. sz.

x Iskolaruhák legolcsóbban a Weisz Sándor férfiruhaárúházában, Csapó ucca 10.

— Lezuhant egy balga katonai repülőgép. Brüsszeltől táviratozák: A most megtartott hadgyakorlatokon Huy közelében Bierwartban egy katonai repülőgép lezuhant. A gépet vezető két segéd-tiszt életét vesztette.

x Tankönyvvasár. Tankönyvesere Harmathynál, Piac ucca 7., Bika-szálló mellett.

x Gottliebne fehérmű-szalonyját II. emeletről I. emeletre helyezte, hol modern bécsi rajzok szerint mélyen leszállított áron dolgozik. Hungária-épület I. em., balra 3. ajtó.

x Iskolaruhák minden méretben, feltűnő olcsón Budapesti férfiruhaárúházban Csapó ucca 6.

x Hölgyeim! Harisnyát garanciával csak Londonnál. Menetjegyiroda mellett.

— Magyar cikkek az esperantó (apokban). »Heroldo de Esperanto« című kölni lap vezércikkben közli v. Benárd Ágost és Eber Antal beszédeit a magyar képviselőhözban az esperantó iskolai tanítása érdekében. Ugyanez a lap külön cikket közöl a transzformátor magyar fel-találójáról és a magyar cserkészek munkájáról. A »Nia Gazeto« franciaországi esperantó lap Tóth Béla »Magyar Anekdotakincsből« közöl részleteket. A norvég lap és a svájci hivatalos esperantó nyelvű közlöny a magyar posta új esperantó szövegű képeslapjait ismer-tetik. Majdnem minden esperantó lap megemlítette a budapesti Nemzetközi Vásár esperantó nyelvű kiadványait.

— Eltolják a délkört Greenwich-ből? Az angol tudományos körök komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a híres csillagvizsgálót elhelyezik Greenwichből. A főváros közelében ugyanis a gyárakból kiáradó füst rendkívül megnehezíti a csillagászati megfigyelést. De ha technikailag nem is ütközik különösebb nehézségbe a régi híres obszervatórium áthelyezése, mégis súlyos ellenvetések merülnek fel a terv ellen, mert hiszen a csillagvizsgáló áthelyezésével egyúttal át kellene helyezni azt a képzeletbeli vonalat is, amelytől a délköröket számítják. Különben 50 évvel ezelőtt javasolták azt, hogy Greenwich-től számítsák a délköröket. Hosszú vita után a világ csillagászai és földrajztudósai elfogadták a javaslatot. Ha az áthelyezés terve tényleg megvalósul, minden térképet meg kell változtatni.

— Gyorsírói államvizsgák. A legutóbbi debreceni gyorsírói és gépyrói államvizsgákon dr. Nosz Gyula gyorsírói tanácsos elnökölt. A következők nyertek kitűnő vizsgálatuk alapján képesítést: Gyorsírásból: Ambrus Erzsébet, Lengyel Anna, Szabó Erzsébet, Zanathy Ibolya, Taskovits Ida, Thaisz Terézia. — Gépyrásból: Panchly Margit, Szabó Erzsébet, Zanathy Ibolya.

x Ha Budapestre utazol, Park-szállóba szállj, mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

Szerez-e pontot végre a Bocskay? A Budafok a favorit

Vasárnap már harmadszor lép pályára a Bocskay csapata a bajnoki pontokért és az újdonsült első ligás csapat, a Budafok ellen kellene bebizonyítania, hogy az eddigi kudarok csak muló rosszlletét következményei voltak.

Már előljáróban le kell szegezni, hogy

a favorit ezúttal a Budafok csapata,

amely az elmúlt vasárnap döntetlenül játszott a III. ker.-tel, amely viszont Debrecenben könnyen bánt el a Bocskayval. A papirforma tehát a Budafok mellett szól, de még ezenfelül is egységesebbnek látszik a volt II. ligabeli bajnok.

A Bocskaytól azonban többet kell várni, mint az eddigi mérkőzéseken, hiszen kondícióban javultak

a játékosok és az összeszokottságnak is fejlődni kellett. Ez utóbbit a kísérleti összeállítás károsan befolyásolhatja ugyan, de nem annyira, hogy hátrány származzék belőle.

Markos egész héten pihent, hogy labdaéhesen állhasson ki, talán ez használni fog a támadások erejének. Más »mentőkörülményt« a Bocskay mellett felhozni nem is lehet.

Reméljük a kék-sárgák győzelmét, amelynek eléréséhez egy kis akarat és szerenese is szükséges.

A mérkőzés az új budafoki pályán játszódik le, ennek a talaja laza, a Bocskaynak tehát nem konven-iál. Bíró: Klein Árpád. Ó konven-iál.

Ujabb meglepetésekre lehet számítani az amatőröknél

Az amatőr bajnokság startja olyan vaskos meglepetéseket hozott, hogy a szezon a szokottnál is érdekesebbnek és izgalmasabbnak ígérkezik. A mai második fordulóban főleg az idegenben játszó csapatok eredményei hozhatnak meglepetést. A részletes program a következő:

DDSE—NyVSC, DEAC PÁLYA, bíró: Piller

A Dohánygyár a DVSC, a Ny. VSC a Textil legyőzésével vizsgázott le előnyösen. A gólképesebb csapatros az NyVSC mellett szól, de a honi pálya ezt egyensúlyozhatja. Az eredmény 2:2 lehet.

DVSE—TEXTIL, DEAC PÁLYA, bíró: Groszmann.

Az első fordulóban mindkét csapat gyengén szerepelt, aminek következtében annál hevesebben esapnak ma össze. Erős csata után a DVSE győzhet 3:1-re.

DEAC—MTK, DEAC PÁLYA, bíró: Róse.

A DEAC-nak nehéz dolga lesz a leikes szakmai csapat ellen, amelynek még mindig a védelem a főerőssége. A papirforma szerint a DEAC 2:1 arányú győzelmé várható.

PMÁV—DVSC, P-LADÁNY, bíró: Gutfreund.

A PMÁV félsikerrel, a DVSC egész vereséggel mutatkozott be. Ha ezek a formák megmaradnak, a PMÁV-nak 4:1-re kell győznie simán. A DVSC-nek sokat kellene javulni a döntetlenhez is.

NyTVE—KMOVE NYIREGYHÁZA, bíró: Debreceni.

ANyTVE rosszul kezdett, pedig bajnokjelöltnek tekintették. A KMOVE ellen bizonyára sikerülni fog ezt bebizonyítania 3 gólos győzelemmel.

NYETVE—NYKISE NYIRBÁTOR, bíró: Lengyel dr.

A bajnokcsapat rutinja a technika

NYETVE ellen aligha fog gérvényesen bár a kereskedők védelme bravurozati is képes. Döntetlen valószínű.

BUSE—DKASE BERETTYÓUJFALU, bíró: Bakó.

A BUSE még mindig tartafokos, a DKASE Bőr II nélkül is veszélyes csapat. Ha simán megy a játék a DKASE 2—3 góllal győzhet, viszont a BUSE könnyen csinálhat meglepetést egy döntetlen erejéig.

FERENCVÁROS—SPARTA

Középeurópai Kupa döntő hozza lázba vasárnap Budapest közönségét. A Ferencváros halvesorát tartalékok gyengítik, ami a Sparta esélyeit növeli. A cseh bajnok egyébként is pompás formában van, még az idegen környezetben sem szabad lebecsülni tudását. A Ferencvárosnak legalább 3 gólos előnyt kellene szerezni a prágai revánra.

Nőruhá, fehérműt, férlinget szabni, varrni legmodernebb szisztémákkal tanulhat GROSZ RÓZA divatszalonjában, Budapest, Erzsébet tér 4. Szabásminták, modellek kaphatók. Szakmabelieknek árengedmény. — Be-irások naponta.

HUNGÁRIA—SBTC 4:0 (3:0)

Nemzeti bajnokság, Hungária úti pálya. 3500 néző. Bíró Fogel.

A Hungária megérdemelt győzelmét az SBTC egy pillanatig sem tudta kétesse tenni. A Hungária csatársora sokat és szépen támadott, de a góllal nem volt szerencsés.

daette vágyányokon egy apró kocsiból VEZETNEK A SVÉDEK

Stockholm, szept. 7. Nagyon hideg időben folyt le a svéd—magyar és norvég—svéd atlétikai mérkőzés szombati része 10.000 főnyi közönség előtt a stockholmi stadionban. Az első nap hét versenyszáma után a pontverseny állása a következő: Svédország 47, Magyarország 30 pont.

Részletre is! Piac u. 9. Takarékoság!

SEGED KATASZTRÓFÁLIS VERESÉGE BOLOGNÁBAN.

Bologna, szeptember 7. A Szeged FC olaszországi útján szombaton Bolognában a Bologna FC csapatával mérkőzött és 0:6 (0:3) arányú vereséget szenvedett.

KÉT BAJNOKI MÉRKÖZÉST

játszanak vasárnap a profik, miután a Középeurópai Kupa döntő miatt a mérkőzések nagyrészt előrehozták. Vasárnapra csak a Budafok—Bocskay és Kispest—Phöbus mérkőzés maradt, ez utóbbit is délelőtt játszik le. A szabadnapos csapatok túráznak. A Szeged Olaszországban, az Újpest Pozsonyban vendégszerepel.

Oszti kalapujdonságok megérkeztek! Olcsó árak! M A T T A kalapszalonna SIMONFFY UCCA 2/b.

ÖKÖLVIVÓK JELENTKEZÉSE

A DMTE vezetősége felhívja mindazokat, akik az újonnan létesítendő ökölvívó szakosztályba beöhajtanak lépni, hogy hétfőn este a Margit-fürdőben levő klubhelyiségben rendszeres tréning megkezdése céljából jelenjenek meg. A szőnior ökölvívók egyébként 22-én, vasárnap a Munkásotthonban bemutató mérkőzést rendeznek.

A DVSC LÖVŐSIKERE.

Budapest, szeptember 7. Az államvasúti sportegyesületeinek ligája tegnap szombaton a nagytétényi lövőtérten rendezte nagy puska-versenyt, amelynek eredményei a következők: Csapatversenyben 1. Székesfehérvár, 2. debreceni DVSC, 3. Szolnoki MÁV. Egyéniben: 1. Nagy Ferenc Székesfehérvár, 2. Korcsolay Ede Debrecen, 4. Nagy László Debrecen.

Felkérem a DMTE L és az ifjúsági összes játékosait, hogy ma, vasárnap délután pontosan félhárom órakor a dohánygyári pályán megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

A DKASE a BUSE elleni mérkőzésre a következő csapattal utazik Berettyóújfalu: Bartha, Bíró, Gensi, Bőr I., Szabó, Fisch II., Jellinek, Forrai, Fisch I., Ökrös, Szilágyi, Herskovits. A csapat háromnegyed 1 órakor indul a Bikától autóbusszal. Felkérem a játékosokat, hogy okvetlen pontosan jelenjenek meg. Intéző.

Csodálatos dzsungel képek! Izgalmas kalandok!

Tarzan
a félelmetes

Tarzan
a félelmetes

Tarzan
a félelmetes

Tarzan
a félelmetes

Tarzan
a félelmetes

Tarzan
a félelmetes

Tarzan
a félelmetes

Ma utoljára!

Vígyszínház: vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó idejű termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő nyolc nap alatt a városi adóhivatalban (fogyasztási adó ügyosztály, földszint) jelentésük be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti űrtartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt bor pontos mennyiségét és a

szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia.

A bejelentés elmulasztása jövődéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint eszelésüknek és munkáiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek.

Mindazon termelőket felhívja tehát a városi adóhivatal, hogy akik ezen kedvezményre igényt tartanak, a fogyasztási adókat kezelő ügyosztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket ezidejűleg természetük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejűleg jelentésük be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 19. §-a szerint, az általuk vidéken termelt és Debrecen város területére behozott bormennyisé-

güket a behozattól számított 24 óra alatt tartoznak bejelenteni, a fent kedvezményt a behozatali bejelentés sel egyidejűleg igényelhetik.

A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőlő területe és a család tagok száma, továbbá bejelentendő hogy a kedvezményt idejű vagy előző évj termésű boraikra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő nyolc napon túli kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal nem fogadja el.

Városi Adóhivatal.

AZ EKRAZITVONAT IRTA: PAUL O'HARA

(32)

Összerázkódott. Utoljára keserű pillantást vetett a mozdulatlan kis gépkocsira és otthagya az útszélen. Tempós, de gyors járással vágott neki a meredeknek, amelyen túl a Borgószere-dai-hágó sötétlett ködbeborulva. Öreg-ségét megcáfoló fürgeséggel ment mindig magasabba, légtornászra valló ügyességgel ugrálva egyik szikladarab-ról a másikra. Félórai fullasztóan ki-merítő hegymászás után, közvetlenül előtte sötétlett a pillanatban. De csak egy pillanatra. Az út felénél szinte ki-egyeneseedett a már már görnyedő ember és gonosz vigyor ült ki az arcára. Leült a meredek ösvényre, úgy, hogy lábai a mély szakadék felett lógtak. — Majd maga is előrehajolt. Keresett valamit egy méterre az út oldalán, a csenevész bokrokkal benőtt sziklán. — Mikor meglelte, elővette öngyújtóját és odatartotta a bokrok közé. Valami sercege lobbot vetett és átható sister-gés vált hallhatóvá.

— Egy kis meglepetés a főgeológus úr számára — nevetett fel gonoszul és futott is a következő pillanathoz lélek-szakadva fölfelé. Zsebóráját futásban vette elő és rápillantott, rohanást igyekezve az egyre vékonyabbban szál-longó füstszalag közeléből.

— Tizenkét perc — lihegte szeder-jesre vált arccal, mikor az út végén hasravágta magát és kapkodva szedte a lélekzetet. Fekve is óráját nézte és számolta a másodperceket, közben igye-kezett minél jobban elnyulni a sziklá-kon, mintha onna nőtt volna ki.

— Tizenkettő ötven — számolta ki-teserepedő szájjal —, tizenkettő hat-ven, tizenhárom, no, no, most mi az, tizenkettő tíz, tizenö...

Irtózatossá robbanás vágta ketté mo-

tyogását. A csúszhoz vezető hágórész útja felszaladt a levegőbe, mintha az eget akarná megostromolni. Szinte egy darabban lebegett pillanatilag az egész útdarab magasan az őszi délután egén. A lombha feketé füstfelleg csak a levegőben való megállása után ért nyul-mába a felröpült hegyi útnak. A fül-repszó detonáció visszhangja még cledőben volt a hegyek között és po-koli mennydörgés harsant morajlott mindenfelé, majd zápként zuhantak alá az út szétmállott szikladarabjai, — csenevész borókabokrok megpörzsölt maradványai szállongtak alá a savany-kás füstszalag meglelt levegőből. A keskeny út pedig nyomtalanul eltűnt. Füstösszűlő szakadék látogott a hely-lyén. — Csak két oldalról volt némi csonka maradványa az útnak. Hart-mann, akít a légnomás félig süketté és vakká tett, feltápaszkodott a földről és szédülve nézte borzalmas műve er-edményét:

— Most jöjjön utánam, főgeológus uram — kiáltotta a még mindig mo-rajló visszhang közepette a robbanás-ütötte szakadék felé. Aztán sietve in-dult el fel a csúsz tőrmelekes oldalán arrafelé, ahol sűrű-fenyők közepette vasúti vágány voróslott a rozsdától és egy barlang szája homálylott elő.

Hartmann bement a barlangba. Ke-vés idő múlva halk nyikorgás szürem-kedett elő a bejárat homályából és las-san megjelent egy szürke, tömzsi re-pülőgép, amely, mint nagy kitömött madár, mozdulatlanul függött a bar-lang sötét keretében. Hartmann li-hegve tolt a kifelé a gépet. Mikor az egész repülő-alkalmatlanság a szabadég alatt volt, megtörölte verejtékes homlo-kát és apróra megvizsgálta a szürke masinát. Régi típusú „Taube” volt, — amelyet a németek a háború alatt hasz-náltak. A szürke szárnyakon feketén komorlott a vaskereszt. A propeller fe-lött a vezetőülés előtt olajosan csillo-gott a gépfejtver csöve. Hartmann megvizsgálta apróra a motort, nem tö-rődött vele, hogy kezei csöpögővé vál-

tak az olajtól. Majd benzines kannákat hordott ki a barlangból és berakta a navigátor ülésbe. Töltényes rakaszokat hozott és egy hosszú hevedert azonnal behúzott a géppuskába. A töltényszalag-akat pedig nyalabszámra dobálta a puszka előtti ülésbe.

Hartmann nagyon sietett, futva járt-kelt a barlangba és vissza, — közben nyugtalanul pillangott nagy arany-órájára.

Mikor a gép készen állt, a rozsdás sínek mentén bement a fenyvesbe. A vágányok között felverte a hegyi gyom. Borókabokrok ütögettek vérszegény fej-jüket a talpfák között és a síneken vastagon voróslott a rozsdás, Halvan-hetven méternyire a barlangtól a rozsd-ette vágányokon egy apró kocsikból álló szerelvény állott. Hadivasút. A fa-részek korhatagok, a vasalkatrészek vastag rozsdás, tíz-tizenkét kocsis volt az egész. Az elején három kis csukott vagon, a valamikor vörösrre festett kocsik oldalán elmosódott belük fehér-letek:

„Achtung...“

— Hm — mormolta Hartmann, hát itt bizony jó lesz vigyázni, az ekrazit húsz év múlva is harapós kis jószág-pláne így, vagontelepekben. Felhágott az egyik kocsira hágesójára és hosszas rángatás után kinyitotta a tolóajtót, — amely nagy nyirgással csúszott el az ajtónyílásról. Bent a sötét kocsiban egymásra rakott ládák heverték, vala-mennyin vörös betű kiabálta némán, hogy ekrazit, és vigyázat.

— Halál és élet egy helyen, egy ilyen kis ódon vasúti kocsis penészes, rozsdás belsejében — morfondírozott Hartmann. Késő már késő — fejezte be aztán a monológot —, meghallt és vége. Bemászott a kocsiba. Meggyuj-totta öngyújtóját és annak sárgásveres világánál szemügyrevette a ládákat, — megszámlolta, mennyi van. Húsz láda ekrazit volt összesen, ennyi elég min-denest, hogy nyomtalanul eltöröl-jön bizonyos dolgokat a földről. A lá-dák tetején egy alig rozsdás német gyalogsági puszka hevert. Hartmann le-vette a puskát, kihozta a napfényre.

— Gyáva azért még nem lettem — monológizált, mialatt a puszka zárva-tát kinyitotta —, ha meggyulladt volna véletlenül valami az öngyújtótól; hi-

szén minden porlók ilyen nagy idő múlva: eh — mormolta tovább —, talán nem is lett volna olyan nagy baj. Ledobta a földre a puskát, melynek nyitott závarnyílásán kilátszottak a zöld rézrozsdás tölténybüvelkek és fel-mászott a legelső kocsira. Megpróbálta a feket kiayitni. Nem ment. Visszafu-tott a barlanghoz, olajos kannát hozott és végigloccsolla valamennyi kocsin a fékesavarokat. Beolajozta a kerekeket is. A maradék olajat végigöntötte a hátsó kocsin. Meg két kanna olajat hoz-zot és azzal is beloocolta a hátsó ko-csit. A fékek most már nyikorogva en-gedelmesekedtek Hartmann óvatosan engedte ki valamennyit. Aztán az első vagonra szállt fel és annak is kiengedte a fékjét. A rozsdás szerelvény meg-rázkódott, nyikorogott és megindult a lejtős pályán lefele. Hartmann sietve fékezte le az első kocsit. A szerelvény megállt.

Ez rendben van — gondolta Hart-mann. Elképzelte, ahogy a kísérleties szerelvény robog lefelé örült iramban a lejtős pályán a völgy felé. A pályán ahonnan a hágót és a csúszot még egyetlen oldalról lehetett megközelíteni, miután a keskeny ösvényt felrobban-totta. Micsoda meglepetés lesz a látoga-tást tevő főgeológusnak és kedves ud-varának a halálszerelvény, amelynek hátsó, olajtól csepegő kocsijához előbb öngyújtót tart a kapitány eres, szeplos, szörös keze. Most újra be akart menni az egyik csukott vagonba, éppen az aj-tót akarta félrehúzni, mikor valami megrecesent a háta megett. Megfordult, azt hitte kísérletet lát Bodenber állott mögötte és piszolyt szegezett rá:

— Kapitány, kapitány, minek ilyen szörnyű olajporciótak pocskólni egy ilyen ócska szerelvényre, amely soha-sem fog elindulni — mondta vésztojós szelidséggel Bodenber, aztán meg — tette hozzá hasonló hangnemben — bizonyos korban már lassúbb jármű-vek ajánlatosak, mint a repülőgép.

Hartmann úgy állt az autóköpenyes Bodenber előtt, mint akit a villám sújtott, csak valami nehéz hörgés szá-kadt fel a melléből és az arca változott szörnyű, állatlan vaddá, míg végre ki-jött a szó a torkán:

(Folytatjuk.)

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL

S
k
M

Mióta
gondolko
is gyakra
— Mi

Persze,

Más hétk

a „három

sort, tehát

tendéjét,

mil hoz

vagyott

pálózik,

azokra, a

tem észre

még legsz

ott motos

kínzó gon

egyszer

Szent Mil

bor mille

magát biz

— Soh

Hát en

tóba se b

nekem a

féltem és

holnappal

káját nek

neküldü

napot, há

lesz velü

— Valoh

velünk eb

tam, hog

bennüket

mindenne

nézve, ak

igazi, mé

de azt is

szomorúan

mindig es

gyomruk

jó étvágy

torra felsz

Ha ösz

kell váll

vagy két

deklét az

lünk, ha

az ösz

mat még

kellemte

is megh

ilyesmi

voltam

előbb

Ennél po

részere

szélhete

dogságról

hogy a b

szükséges

ság is. A

mindig

enyfalyo

meg a luc

annál job

Annak a

natja, mik

— Odale

Elhiszem

hogy nek

golyót l

köm al

tők alap

még nem

El is genn

kor végre

orvosi egy

híres Guille

— Ezt a

tőből, mert

zési vállak

Megbitat

— Meg t

tanár úr

Szuperfoszfát, káli és Pétisó kis és nagy tételben állandóan kapható Mezőgazdáknál Debrecen, Hunyadi u. 13. szám

Mi lesz velünk, ha meghalunk?

Irta: Gondos Sándor

I.
Mióta odáig éret az eszem, hogy gondolkozni tudok vele, azóta engem is gyakran gyötör a kérdés:

— Mi lesz velünk, ha meghalunk? Persze, csak lassan jutottam idáig. Más hétköznapi ember, mire kiszolgált a „három kurtá” esztendő, a katonasort, tehát elérte huszonegyedik esztendőjét, már számot vet azzal, hogy mit hoz a holnap? Biztosítást vált ki, vagyont gyűjt, kézzel meg lábbal kapálózik, hogy valamit hagyhasson azokra, akik utána maradnak. Úgy vettem észre, hogy a legtöbb embernek még legszélesebb mulató kedvében is ott motoszkál agyvelejének mélyén a kínzó gondolat, hogy mi lesz vele, ha egyszer beadja a kulcsot és felkerül Szent Mihály lovára. Zene mellett, jó bor mellett talán ezért rikolt fel önmagát biztatólag:
— Sohse halunk meg!

Hát engem tavalyelőtt még mutatóba se bántott ez a kérdés. Elég volt nekem a ma, amelyben földi életemet féltem és eszembe se jutott, hogy a holnappal törődjem, amelynek muzsikáját nekem már úgyse húzzák. Olyan neklendüléssel éltem mindig a mai napot, hogy ügyet se vettem arra, mi lesz velünk, ha meghalunk?

— Valahogy tudtam is, hogy mi lesz velünk ebben a szomorú esetben. Tudtam, hogy megsiratnak, eltemetnek bennünket, de azt is tudtam, hogy mindennek semmi haszna azokra nézve, akik meghaltak. — Láttam én igazi, mélyeséges bánathól éppen eleget, de azt is láttam, hogy a temetésekről szomorúan hazatérő hozzátartozóknak mindig csak a szívük reped meg. — A gyomruk épségben maradt és egészen jó étvágygal emésztették meg a halotti torra felszolgált fokhagymás rostélyost.

Ha őszinte akarok lenni, úgy még kell vallanom, hogy engem mástól vagy két év előtti csak közvetve érdekelt az a kérdés, hogy mi lesz velünk, ha meghalunk? Úgy értendő ez az őszinte vallomásom, hogy önmagamról még álomban se képzeltem olyan kellemetlen helyzetbe, mintha valaha is meghalhatnék. Mire való lett volna ilyesmi akkor, mikor én annyira meg voltam elégedve azzal, hogy élek? — Ennél pompásabb állapotot a magam részére már nem is kívánhattam. Beszélhettem nekem a túlvilági örök boldogságról. Nekem valahogy úgy tetszett, hogy a boldogság élvezetéhez mindig szükséges egy kis időközi boldogtalanság is. A legtörkosabb gyerek se élhet mindig cukrossüteményeken. Rá kell fanyalodjon néha a lebbencslevesre, — meg a lucskos kaposztára, hogy aztán annál jobban élvezhesse az édességet.

Annak a biztatásnak se volt fogantatja, mikor a fülembé énekelték:

— Odalent már nem fáj semmi.

Elhiszem én azt jó szóra is. Csak hogy nekem huszonekét éves koromban golyót lőttek a balkaromba, a könyököm alatt, meg karddal is megsabdalták alaposan. Ilyesmire, persze, akkor még nem sok ügyet vettem. — El is gennyesedett a seb alaposan. Mikor végre Párisban elmentem vele az orvosi egyetemre, azt mondta nekem a híres Guillaume tanár:

— Ezt a balkart bizony le kell vágni tőled, mert különben jöhet a temetkezési vállalkozó.

Megbízattam a jeles tudóst:

— Meg tudok én halni egészben is, tanár úr.

Münchenben, Bécsben, Budapesten, meg Newyorkban is így beszéltek balkarom felől a tudós tanárok negyvenkét esztendő alatt. Egyetlen okos embert láttam közöttük, a clevelandi Földes Dezső doktort. Fz az egyetlen okos orvos mondotta nekem:

— Jobb ez a beteg kar nyomorékon is, ezernyi fájdalom között is, mintha egyáltalán nem volna.

Olyan igazság ez, ami a földi életre is áll. Lehet, hogy tele van ez az élet mindenféle nyomorúsággal, szenvedéssel, de azért úgy vagyunk vele, mint a pénzzel. Baj, ha sok van és baj, ha kevés van belőle, de a legnagyobb baj az, amikor egyáltalán nincs.

Semmiféle barátságot se tartottam két év előtti a halál és a halál után következő gondolatával. Talán azért, mert sohasem szerettem nagy urakkal egy tából csicszenyőzni és gyerekkorom óta arra tanítottak, hogy a halálnál nagyobb úr nincs a föld hátán. No, ha ez igaz, ott egye a szősz, nem kívántam a társaságát. Nem kellett se testemnek, se telkemnek. Ösztönszerűleg kerülök ugyan minden temetést, ha csak tisztességgel kitérhetek előle, de ha a halál temetésére hívnának, én vinném elől a nagy keresztet. Akkor követ állítatnék a halál sírjára, hogy onnan még a kísértetek órájára se bukkanhatna elő.

De hát szó ide, szó oda, belém is odacsapott végre a mennydörgős menykő és elkezdett turdalm az a kérdés, — hogy mi lesz velünk, ha meghalunk? A mult esztendő legelején búcsút mondott a földi életnek egyik legjobb komám és barátom, a daytoni Szó András, ami bizony több volt nekem az egyszerűnél. Pár hónappal később a daytoni hét határban csavarogtam azokkal a barátaimmal, akik még megmaradtunk, amikor egyszer csak felsőhajti szintre öntudatlanul Kelemen János szerkesztő öcsémuram:

— Mit gondol most vajjon odafent Szó András, ha így együtt lát bennünket?

Amire Radvánszky Miklós barátom esendesen felelt:

— Fáj neki, hogy nem lehet közöttünk.

Mikor aznap éjszaka hazafelé robotogtam a vonat, eszembe jutott ez a pár szó és megmarkolt erősen a kérdés:

— Vajjon mi lehet most az én komámval, Szó Andrásal és vajjon mi lesz velem, ha egyszer mellé jutok?

Megmarkolt erősen ez a kérdés és azóta se engedett ki többé karmai közül. Ébren vagy álmomban egyre gyötör:

— Mi lesz veled, ha egyszer meghalsz?

Odáig kergetett, hogy ma már akarva se tudok közvetve gondolni erre a dolagra. Bánom is én, hogy mi lesz Mussolinivel, Hitlerrel vagy Pápa őszentiségével, ha meghal. Eszembe se jut, hogy annak a háromszázezer kínainak jelenlegi helyzetével törődjem, akiket most februárban vitt el az éhínség, az árvíz vagy a kolera. Kína olyan nagy népességű ország, hogy ott még a halál is nagyban árulják. Ha Amerikában felrobban egy bányva és megöl száz embert, azt mondjuk rá:

— Nemzeti szerencsétlenség.

Kínában háromszázezer ember halála nemzeti szerencse, mert annyival kevesebb embert kell etetni.

De emiatt nekem nem fáj a fejem. Engem csak az érdekel, hogy mi lesz velem, önmagammal, ha egyszer meghalok?

Gondolkoztam én efelett sokat magam is, meg elolvastam három könyvtárat afelől, hogy mint gondolkoznak a kérdések felől mások. Hitembeli tanult papok és hitemet támadó más fe-

lekezetek vezetői. Tudós tanárok és tudálos írók. Halálos ítéletek mondására jogos bírók, halálos ítéletek szenvedésére kárhóztatott szerencsétlenek és azok végrehajtásával foglalkozó hóhérok.

Beszéltem én e kérdés felől mindenféle, mindenfajta, minden rangú és munkájú emberrel. Vegyesen. Férfival és nővel. Öreggel és fiatalal. Még gyerekekkel is.

És attól se lettem okosabb. Nálam többet senkise tudott a kérdés felől. — Én pedig nem tudtam semmit. Ugy lát- szik: várnom kell, hogy tisztán lássak. (Folytatjuk.)

Az örökalkvó

Márton, a szerkesztőség szolgája az örökalkvó.

Az uccán túlközlő autók, száguldó, esengető villamosok, kerékpárok között úgy alszik, olyan jóízű hortyogással, hogy öröm hallgatni.

A multkor kéziratra várt és, amint mondotta »Addig egy pillanatra leült a nagy karosszékre és természetesen azonnal mély álomba merült mint az árvagyermek a temetőben.

Papirból hatalmas sarkantyúkat csináltak és ráragasztottuk a lábára.

És Márton általános feltűnést keltve sarkantyúsan mászkált az uccákon...

Egy más alkalommal felküldték az Ujságíró Clubba, hogy nézze meg, hogy ott van-e a szerkesztő úr?

Márton elindult.

Lehunyt szemmel kiment a kapun, átment az autók között, — más óvatos, fürgé embert rég elűtötte volna már egy autó, — ő ment nyugodtan, aludt és sértetlenül, ahová küldték.

A Club ajtajában nekítámaszkodott a portásnak, felborította, rá se hederített, ment tovább.

A Clubban ott ült a szerkesztő úr az első asztalnál.

Márton nem látta meg. Ami nem esoda, miután lehunyt szemmel igen körülményes dolog meglátni valakit.

Ment tovább az asztalok között.

Nekiment egy asztalnak, odaütött egy szék támlájához, támolygott egyet jobbra, egyet balra, aztán szépen leült a székre. És aludt tovább.

Egy óra mulva nagy megrökönyödéssel vette észre a szerkesztő úr a szomszéd asztalnál alvó örökalkvót.

— Hát maga, Márton, mit akar itt? — rázta fel.

— Aludni! — felelte Márton röviden és fejét a kezére hajtva aludt tovább...

Most biciklizni tanul.

Egy este kihozták a gépet a szerkesztőség udvarára és odaállítottuk Márton elé.

— Üljön fel! — mondtuk neki és kedvesen mosolyogtunk, hogy kisebbítsük előtte a vállalkozás vesélyét.

Márton komoran összevonta

szemöldökét és gyanakodva körülfárta a gépet. Aztán megcsóválta a fejét és kijelentette.

— En erre a repülőre nem ülök fel.

Szelíden ráerőszakoltuk a gépre, miközben homályos célzásokat tett hogy meg akarjuk ölni őt és sejtelt me sines, mi lesz őt ártatlan gyermekével, akik egész biztosan árván fognak maradni, de ha túléli ezt a biciklizést, nem bírja majd hallgatni szerencsétlenné tett gyerekeinek sirását, akik siratják nyomorékká tett apjukat. Ó, mint gondos apa, meg akarja ezt a tömegszerencsétlenséget előzni és ezért le fog szállani a veszélyes masináról.

Mikor megértettük vele, hogy szó sem lehet a leszállásról, komoran kijelentette, hogy ő figyelmeztetett bennünket előre, ő nem vállalja ezeketán a következménye kért a felelőséget.

Egy óra mulva szomorúan kellett megállapítanunk, hogy sajuos Mártonból ebben az életben nem igen lesz kerékpárversenyző.

Fülöp László

Attila törpéje*

*Bohóc vagyok, ilyenek szült anyám,
Két görbe lábbal, apró, gyenge kézzel,
Nem tudok banni ijjal, kelebézzel,
Nem veszik hasznomat a nagy esztán*

*Első bohóccá léptetett elő
Eröss Attila, húnok hős királya;
Hisz testem-lelkem minden porcikája
Olyan bohó, olyan nevetető.*

*A szívem, amely mindig egyre vágott,
Nem lelkesül pere-adta kincsre, ám
Vérzön eped a veseztett Szép után.*

S a lelkem — így bohót ugyan ki látott?

*Fenn lángot, hogy megváltsa a világot
És önmagát emészi fel csupán.*

BALÁZS MIKSA (VIII. rg.)

* A diákköltő sajtó alatt levő verseskötetéből.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZEL BE SZÜKSÉGLETEIT.

Asszonyoknak

Kozmetika

A soványító kúrák

Irta: Dr. Borsos Ida.

A leggyakrabban hallott kérdés: Mit csináljak, hogy ne legyek kövér? Erre a kérdésre a legegyszerűbb, — sajnos — nem lehet ajánlani. Nevezetesen azt, hogy aki nem akar kövér lenni, ne egyék sokat, mert önagsága hajlandó a sváb javasasszony teájától a citromos karlsbaldi sóig mindent — teát, tablettát, pilulát — lenyelni, a legkülönbözőbb soványító fürdőkbe beleülni, csak arra az egyre nem lehet rávenni, hogy rendszeresen kevesebbet egyék.

Hangsúlyozom, hogy nem ötlet-szerűen éhezni, hanem nagyon kitartóan, nagyon pontosan kevesebbet kell enni. Az a kevés is bőven elég, hogy egy felnőtt nő kalóriaszükségletét fedezze s a mindennapi testmozgást, úszást, gimnasztikát lehetővé tegye. Sok év rossz szokás, nem egyéb, mint rossz szokás. Távolról sem ételszükséglet, sőt betegségek forrása. De legnehezebb a megrögzött szokásról lemondani. Az emberek a szokásaik védelmére öntudatlanul is erős érveket találnak ki. Van, aki ha keveset eszik, ideges lesz; bármi más mondják, csak diétát ne írjak elő. Van, aki a gimnasztikától és a kevés evéstől fejfájást kap. Soványodni azonban nagyon szeretne mindenki. Naponta látjuk, hogy a rendszeres diéta milyen csodálatosan szép alakot formál. Látják a

mozi híres sztárjain. Náluk életfentossági a jó alak s a szerződésük legsarkalatosabb pontja, hogy míg egy filmet forgatnak, addig sem egy kilót nem hízáhatnak, sem egy kilót nem fogyhatnak. Ez érthető is, hisz néha egy szobajelenetet egy hónapig forgatnak s bizony furesa volna, ha a belépő sztár a nagyjelenet után önmagához alig hasonlítva, meghízva vagy fogyva távoznék a színról.

Az a szerencsésebb, aki bármit eszik, nem változik a súlya. Szegény Marlene Dietrich sokat irigyelt karesú vonala érdekében, míg egy-egy nagy filmjét veszik fel, 8—10 napig kénytelen narancslevet élni. Narancs levét reggelizik, ebédel és vacsorázik.

Persze, én nem ilyen diétát ajánlottam, csak rendes polgári használatra valót. Leghelyesebb 16 napig szigorú gyümölcsös, főzelékes diétával kezdeni, 900—1000 kalória napi tápértékben koplalni, csak azután a normális kalóriamenyiségre áttérni és azon élni, akár van névnap, akár díszvacsera. Egy ban kettő egy hónapot öregít a fiatalos, karesú vonalunkon.

A következő vasárnap leírok egy pár diétás ételre, mert bármilyen eredetű is az elhízás, a kezelés magva a diéta, a gyógyszer, masszázs, paraffinfürdő csak annak kiegészítője.

Őszi divatkelmek

Irta: Dr. Dévainé Erdős Böske.

Még most is káprázik a szemem, ha elgondolom, hogy a pazarabbnál pazarabb és szebbnél szebb ruhaanyagok mint halmozódtak fel előttem, hogy megnézhessem, vajjon a párisiak mit szántak az idén nekünk, szegény divathölgyeknek.

Őszi, téli és estélyi ruhák legdivatosabbainak olcsón —
ÁCS ETA
női divatszalonjában készülnek
Piac ucca 47. szám.

Meg kell állapítanom, hogy Párisban, ahonnan a divat kiindul, úgy látszik, évről-évre javulnak a viszonyok, mert az anyagok nemhogy leegyszerűsödtek volna, hanem pompában és árban jóval felülmúlják a tavalyi anyagokat.

LEGUJABB DIVATU
retikülök, francia parfümök, puderek és kozmetikai cikkek nagy választékban
KANTOR ERNŐ és TARSÁNÁL
Városháza épület

Nehéz probléma osztályozni a látott és a kereskedő és divatszalon tulajdonosok által immár elfogadott divatkelmeket. Ha általános horoszkópot akar-nánk felállítani, talán a leghelyesebb volna kimondani, hogy divatos lesz minden, ami finom és drága.

Ami legaktuálisabb: az őszi köpeny-

gek legnagyobb része puha bársony felületű anyagból készül, sok kabát pedig roppant érdekes az alapszínű sötétebb bolyhokkal ellátott anyag.

Szép, olcsó női kalapot HUNGÁRIA NŐI KALAPSZALONBAN szereztél be.
CSAPÓ UCCA 5 SZÁM.

Sok a szörszálás angórszerű kelme is, ami úgy simul a testhez, mint a trikó.

Frisch József
órás és ékszerész
SZENT ANNA UCCA 5. SZÁM.

A téli és átmeneti kosztümök az idén elérték uralkodásuk zenitjét. Ennek okát talán abban is kereshetjük, hogy a

BUNDA vagy **SZÖRME** bevásárlása előtt keresse fel bizalommal a

Lipcsei szőrmeházat
hol izlést, olcsóságot megtalál
PIAC UCCA 59. SZÁM

Minden háziasszonynak érdeke,

edényszükségletét

Bergernél

PIAC UCCA 58.

Telefon: 11-20

legtöbb hölgynek bundára nem igen telik és így meg kell elégednie a mindég elegáns nagy szörme reverés kosztümmel.

Kalapujdonságait

Ilánál

szerezze be — Olcsó és izléses.

Csapó ucca 7. sz.

Azonban ne higgyék hölgyeim, hogy ez olyan nagyon olcsó mulatság! A jót — hiszen ezt mindnyájan tapasztalattól tudjuk — mindig meg kell fizetni. Ezek a kosztümök gyakran tweed-ből készülnek, bolyhos szövetekből, de látunk sok egyszínű, sima, schellint is, amely egy szolid izlésű hölgynek feltétlenül szükséges.

x Aki a ruháját igazán szereti, Borossnál tisztíttatja, festeti. Piac u. 77.

Ilyenkor szezon kezdetén mindig megjósolják, hogy mi lesz a favorizált divat szín. Pedig ez rezskir dolog, ugyanis a hölgyek legtöbbje mégis csak azt a színt fogja viselni, ami a legjobban áll az arcához.

Csodás melleket

varázsolunk melltartóinkkal és princessfüzünkkel

GOLDSTEIN KAROLON-cég
Miklós ucca 5 szám

Budapest, Kossuth Lajos ucca 10.

Igy mindjárt én is felcsapok jövődömondónak és megjósolom, hogy az idei új szín: a borvörös egy lilás árnyajata nem lesz maradandó. Nem lesz mégpedig azért, mert ez a szín legfeljebb csak az összes hölgyeknek és a Jean Harlowoknak áll jól

Női kalapszalonomat áthelyeztem
Piac u'ca 19 szám alá
Jóry Margit

De, hogy mégse maradjon ez a pont homályosan, Párisban a legtöbbet a feketét hangsúlyozzák, minden elképzelhető formában, mellel a barnának és a sötétzöldnek jutott nagy szerep.

Bőröndöt, retikült
a készítőnél vegyen
FEUERMANN bőröndösmester
Piac ucca 26—28.
Gambrinus passage.

A szövetruhák, amelyek nem hiányozhatnak az idén senkinél sem, egészen puhán ölelik körül az alakot. Nagyon szépek a kardszővésű, borás, mellírozott szövetek, egészen düftinszerűek, a tavalyi angoráival valamű távoli rokon

A műselymmel készült anyagok a szezon favoritjai. Sok a changeant laft, a noppék idegen beszövési anyagok, a falánccszerű, összeráncolt selymek, szalinhátú puha kelmek, no és persze,

a bársonyok, amelyet minden elképzelhető toalettra használnak

Hölgyeim, tehát valóban setyemben, bársonyban fognak az idén járni.

Őszi kalapujdonságokat

JUTKANÁL VEGYEN.

Izléses és olcsó

CSAPÓ UCCA 41. SZÁM ALATT.

Kérjük hölgyolvasóinkat leveleiket mindenkor rovatvezetőnk címére, Terez-körút 35. sz. küldjék.

Dr. Dévainé Erdős Böske.

ZOMANCOZOTT EDÉNYEK

nagy választékban

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésében
DEBRECEN.

Konyha

Mandulasodó. Félliter édes tejszínbe teszünk 16 deka hámozott, reszelt mandulát, kis citrom héját és letakarva forraljuk negyed óráig. Ezalatt két tojás sárgáját kis liszttel és tejjel jól elhabartunk, ráöntjük a forralt tej színt, megcukrozzuk és ismét a tűzre tesszük, ami megsűrűsödött.

HOGY NE CSALÓDJON,

tűzifát és szenet csak

Prohászka és Tsa

cégnél vásároljon.

Bethlen u. 44. és Eötvös u. 18. sz.
Telefon 11-61.

Francia rakott burgonya. Hat-nyolc szép lisztes burgonyát és négy tojást vízben megfőzünk és mindet lehámozzuk. Tűzálló porcellán edénybe rakjuk egy sor karikára vágott burgonyát egy sor karikára vágott tojást, kis só és apró darab vajakat. Ezt addig ismétljük, míg az edény megtelik. Tejét meghintjük zsemlyemorzsával, ráöntünk két deci tejfelt és a sütőben szép pirosra sütjük.

Egy kilógram Ia. szines olajfesték, ajtók, ablakok festésére, míg a készlet tart egy pengőért, porfestékek és olajárak beszerzéséhez volt Neumann festéküzletében
Csapó ucca 14. szám.

Kávékrém. Negyed kiló cukrot, 12 deka vajat, negyed liter kávé, 20 deka krumplicukrot, negyed liter tejszint, habsütőben tűz felett addig verünk, míg a kellő sűrűséget el nem éri, amit úgy tudunk meg, ha a masszából víz-

Női, férfi, valamint iskolai
CIPŐUJDONSÁGOK

megérkeztek. — Olcsó árak.

— Takarékosági tag. —

ROBUR Piac ucca 49.

Pénz

ha leveledényt alatti ü

IFJ.

fe cseppenményedik. öntjük, meünk vajjaaidolgozundett, hogyvágjuk és

V
HA
PAN

Almagalványra v. m.át, húszcitromhéja. j.át, egy esnyolcad lit. tott vajat, zsemlyem. hogy kem. mely levál. galuskákat. kifőzzük. V. tálaljuk, v. leöntjük.

Amerika. vajat, 5 eg. és porcuk. egy kávés. összekever. tet gyúrunk. Vékonyra. juk reszelt. szurkáljuk. rünk.

Varrógé. ö n f ú
CSEPE
Arany J.
Ked

DARLIN
25 deka lis. deka porc. szelt citrom. óráig hideg. és négysze. pléhre hely. lett világos. rom részre. nyakkal iz. zel megken. másra he. megkenjük. és szeletek

Házt

Gyömmö. romlé vag. de legjobb. na szappa. ajánlatos l

KÉZIM

Ke

szakü

FERE

(C

Pénzt takarít meg

ha üveg, porcellán és zománc-
edényt a Dégenfeld tér 9. szám
alatti üveg és porcellánházban
szerzi be.

IFJ. KNÖPFLER HENRIK

be cseppentve egy keveset, az megke-
ményedik. Ezután egy porcellán lapra
öntjük, melyet előzetesen jól megken-
tünk vajjal és jól megvajazott késsel
átdolgozunk. Ha annyira megkeménye-
dett, hogy már szét nem fut, kockára
vágjuk és viaszpapírba csavarjuk.

VACSORAGONDJÁT

megszünteti,

HA HIDEGFELVÁKOTTAT

PANETHNÁL beszerezn!

Almagaluska. (Skót főttésza.) Egy
tányérra való apró kockára vágott al-
mát, húsz gramm reszelt mandulát,
citromhéjat és levét, két tojás sárgá-
ját, egy egész tojást, kis cukrot, egy
nyolcad liter tejet, 50 gramm elolvasz-
tott vajat, annyi liszttel, vagy reszelt
zsemlyemorzsával keverünk össze,
hogy kemény tézsa legyen belőle,
mely levél a lábastól. Evőkanállal
galuskákat szaggatunk és sós vízben
kifőzzük. Vaníliás cukorral meghintve
tálaljuk, vagy pedig vaníliás sódóval
leöntjük.

Amerikai teasütemények. 10 dk tea-
vajat, 5 egész tojással, 50 deka vaníli-
ás porcukorral, negyed liter tejjel,
egy kávékanálnyi szódaikarlonával
összekeverjük és egy kiló 10 deka lisztet
gyúrunk hozzá és jól kidolgozzuk.
Vékonyra kisodorva, jól megnyomkod-
juk reszelővel, pogácsaszaggatóval ki-
szurkáljuk, kiváló teasüteményt nye-
rünk.

Varrógépek, porszívók, őnfűtőkádák

CSEPEL kirendeltségnél
Arany János uca 2. sz. Tel. 28-24.
Kedvező fizetési feltételek.

DARLING szeletek. 25 deka vajat,
25 deka lisztet, 15 deka darált diót, 12
deka porcukrot, kevés vaníliát és re-
szelt citrom héjat összekeverjük, fél
óraig hideg helyen tartjuk, vékonyra
és négyszögletesre kinyújtjuk, sütő-
pléhre helyezük és közepes tűz mel-
lett világosra kisütjük. Melegen há-
rom részre vágjuk. Kihűlés után ko-
nyakkal ízesített barack vagy más íz-
zel megkenjük és a tézsalapokat egy-
másra helyezzük. Felül ugyancsak
megkenjük, cukorfondattal bevonjuk
és szeletekre vágva tálaljuk.

Háztartási tanácsok

Gyümölcsfoltot kezünkről ecet, cit-
romlé vagy borkősavval lehet lemosni,
de legjobb, ha íróval mossuk le, utá-
na szappanos vízzel leöblítjük, azután
ajánlatos krémmel bekenni.

KÉZIMUNKA SZÜKSÉGLETÉT

Kerékgyártó

szaküzletében szerezhet be.

FERENC JÓZSEF UT 26. SZ.
(Gambrinus-passáge.)

A selymet nyers burgonya levével ki-
mosni a legtanácsosabb. — A színes
anyag nem veszíti el benne a színét,
azonfelül a selyemnek ugyanolyan lé-
nye lesz, mint eredetileg volt. A bur-
gonyalevet úgy állítjuk elő, a nyers
burgonyát meghámozzuk, káposzta re-
szelón megreszeljük és kinyomjuk.
Szappan nélkül mossunk ebben a lé-
ben.

ÜZLETEMET

kézimunka, rövidáru és harisnya
cikkeivel bővíttem.

NAGYGYULA műhímző,
Püspöki palota.

Kalap és kabátgallér zsírosságát el-
távolíthatjuk a következő oldattal: 1
liter víz, egy evőkanál spírítusz, egy
evőkanál szalmiákszesz. Ezt jól össze-
rázzuk, egy erős kefével lelemártunk az
oldatba és a zsírfoltokat bedörzsöljük.

Kézimunkázó hölgyeknek

igen nagy választékot és olcsó árai-
nyújt **szőnyegszövő fonalakban, ösz-
szes gyapjú fonalakban, festett per-
zsa, gobelin és kelim, valamint kézi-
munka anyagokban**

P I K Ó kézimunkaszaküzlet
Kossuth uca 2. sz. (városháza)

Friss gyümölcsfoltot abroszból vagy
más fehérműből úgy távolítunk el,
hogy tejbé mártjuk a foltos részt, utá-
na citrommal megdörzsöljük, vízben
kiöblítjük és megszáritjuk. Ezt több-
szöri nedvesítéssel napon kiszáritjuk
és a folt eltűnik.

UNGVÁRYNÉ

KOSTÁL MARGIT
kalapszalonya, Péterfia uca 4. sz.
Óriási választék, olcsó árak.
Alakítás P 120

Hervadó virágok szárát forró vízbe
állítjuk és mikorra a víz kihűl, felede-
nek a virágok. A száraz azon részét,
mely a forró vízbe ért, le kell vágni és
a virágot friss vízbe kell tenni.

NŐI FEHÉRNEMŰEK

izlésesen, olcsón készülnek

GRÜNFELD MARGITNÁL

Arany János uca 19.

Gyertyapecsétes szőnyeg. Szőnyeg-
ből gyertyapecsétet csakis itatóspapír
segítségével vehetünk ki, melyre köny-
nyedén tűzes vasalót teszünk. Az eljá-
rás nagy türelmet és elővigyázatot ígé-
nyel és legyen bár nagyértékű perzsa-
szőnyeg, teljesen rendbe jön, ha a tű-
zes vasalót csakis gyengéden, a folt-
lévő itatóspapírra érintjük, amint
azon előtűnik a zsírfolt, újítjuk a pa-
pírt mindaddig, míg csak a zsírfolt ma-
tatozik rajta. Így nem lapulnak le a
magas szálak és utoljára szalmiák-
szesszel, melybe kevés vizet öntünk,
tisztá ruha segítségével a folt helyét
megdörzsöljük és az esetleg összeku-
szált szálakat rendbehozva, a teljes
megszáradásig lábnyomoktól óvjuk.
De csakis így ajánlatos, mert ha pedá-
ul nehéz vasalóval jól lenyomtatjuk a
szőnyeget, azon a helyen a szálak
örökre fekvő maradnak.

TARTÓS GÉPONDULÁS

és hajfestés, művészi víz hullámok

RAMMINGER

hölgyszaküzlet
SZENT ANNA UCA 10-12. SZ.
Telefon: 15-37.

SAJÁT ÜZEMÜNKBEN
készült nemes magyar perzsák,
gyönyörű keleti szőnyegek minden
mértékben, — kedvező
fizetési feltételekkel.

Izsáknál

(Killer bútörüzet)

Bőrragasztó. Igen jó ragasztószer a
következő, mellyel nemcsak bőrt, de
kéregpapirost és egyebet is lehet ra-
gasztani. Négy rész finom asztalos-

enyvet, 15 rész hideg vízben megáztat-
unk és addig hevítjük, amíg az oldat
teljesen tiszta. Akkor 65 rész forró vi-
zel, folytonos keverés közben, apró-
cenként hozzátöltünk. Másik edény-
ben 30 rész keményítőt, 20 rész hideg
vízben simára elkeverünk, hogy ne je-
gven benne semmi csomó. A keményít-
ős folyadékhoz lassan hozzátöltjük a
forró enyvet és még néhány percig
főzzük. Kihűlés után pár csepp karbol-
savat adunk hozzá, hogy meg ne pe-
nésszedjék és jól bedugaszolt palackba
töltjük.

Vasárnapi képeskönyv

Irén

A szanatóriumban ismertem meg
Ott feküdt kiint egy halvány kis le-
ányismerősöm és azt mentem meg-
látogatni.

Mentem keresztül a szobákban s
a fejemet elfordítottam, hogy ne
kelljen belenézni a megsápadt, ha-
lálrózsával színezett arcokba.

És egyszer csak éreztem, hogy
meg kell most állanom ebben a szo-
bában, ahol át akartam sietni, meg
kell állnom oda kell fordulnom egy
ágy felé, egy arc felé, egy leány fe-
lé, aki itt fekszik ebben a szobában
és nagyon szomorú.

Megálltam és odamentem az ágy-
hoz. Leültem az ágya mellé egy
székre szótlanul és ismeretlenül.

Ő sem szólt. Csak nagy fekete
szemből ontotta rám a láz furesa
csillogását.

Es mosolygott.
Olyan fáradt, szomorú, esendes,
mosolya volt, olyan mindenről le-
mondó, mindenbe beletörődő mo-
solya, hogy belefájdult a szívem.

Talán tizenhét éves lehetett. De
lehet, hogy több, lehet, hogy keve-
sebb egy néhány évvel.

Kék erekkel teleszőtt vékony új-
jú fehér kezét felemelte és felém
nyújtotta.

— Irén — mondta halkán.
Belejtette ujjait a tenyerembe
és mosolygott.

Hallgattunk.
Aztán megkérdezte, hogy, hogy
hívnak engem, nem hallotta a be-
mutatkozásnál.

Mikor megmondtam neki, hátra-
dült a párnán és hosszan kinézett
az ablakon az egre. És ott felejtet-
te tekintetét az égen.

Laci, Laci, Laci... — játszado-
zott sápadt hangján a nevemmel.
Aztán felém fordult.

— Beszéljen valamit kintről. Mi
van kint? Mi történik?

Nem tudtam, hogy mit mondjak
neki. Mi történik? Beszéljek a né-
gusról, aki újabb harcra kijelen-
téseket tett. Mussolini repülőgé-
peiről és tankjairól? Edenről, aki
tanácskozik. Lavalról, aki szintén
tanácskozik. Flandinról és a többi-
ről, akik mind háborúról tanács-
koznak? Háborúról beszéljek?
Vagy az aszályról, a terméshány-
ról, a pékkartellról?...
Hogy lelopjam az arcáról még
azt a szomorú mosolyt is, amit még
odarájzol a sorvadó fiataltsága?
A tizenhét éve.

— Süt a nap — mondtam esende-
sen és elhallgattam.

Szótlanul feküdt sokáig. Aztán
megmozdult a kis szomorú szája.

— Igen. Süt a nap.
— Szép...
— Szép...

— Nyár van — mondtam és fi-
gyeltem egy távoli rádió lopakodó
muzsikájára.

Lehunyta a szemét. Nem felelt.
A nap sárgán behullott az abla-
kon és ráhajolt a fehér leányarcra.
Ugy feküdt leesukott szemekkel,
mozdulatlanul, hogy azt hittem, el-
aludt.

Közelebb hajoltam az arcához.
Nem. Nem aiudt. Hiszen aki al-
szik, annak nem folynak a könnyei
a lezárt szemhéjak alól és nem
räng szája széle a visszafojtott in-
dulattól.

Sirt szegényke.
Aztán lassan megnyugodott. —
A szájáról elsímultak a ráncok.
Mosolygott. És nem tudom, hogy
jól vagy rosszul hallottam, de mind
ha ezt sugta volna:

— Jönni fog az ősz... az ősz...
Csendesen felálltam a székről és
kiosontam a szobából.

Nem mertem tovább ottmaradni.
Félttem, hogyha még tovább nézem
ezt a halálrózsás kis arcot, ezeket
az ijesztően csillogó szemeket és
még egyszer elcsúsztatja az a kis vér-
telen száj hogy Jönni fog az ősz,
hát térdre esem ott az ágya mellett
és megcsókolom a kis fehér kezét
és szegény kisleány értetlenül, ijed-
ten fogja nézni azt az ismeretlen,
idegen fiút, aki minden különösebb
ok nélkül sirva fakad a szanató-
riumban az ő ágya mellett.

Fülöp László.

Ejtélután a belvárosban

Sikálómval, amennyire látom,
tisztogatom sikáló-lapátom.

Akad rajta rátapadt sár elég,
a Tegnapot temettem az elébb.

Még hantoltam remegve, fehéren
lámpáját a Hold tartá előbbem.

Megsírattam, imádkoztam érte,
Pedig szívem ez is csak megtépte.

Magamon, mint az uccákat róvóm,
még mindig a sírok szagát hordom

Életuntan gondolatnyom levágvá
leülök egy sétatér padjára.

Káromkodó, istentszidő szájjal,
perlekedést kezdek már a Mával.

Anyáskodva csillgat már a Ma
s feddve ver tá káromkodó száma.

Küzdj és bízzál, légy erős a hitben,
a szivedbe holnap is ezt vidd be.

Erős hitben erős marad lelked,
tegnapod is könnyebben felejtéd.

Igazad van — megnyugodva mondom
s hazakelve felszedem a gondom.

Árnyékomban, mint aki már járód,
sántikálva botorkál a bánat.

Nyomordította otthonomba érve,
megettél lelkem imádkozva tér be.

TÖRZSÖK JÓZSEF.

Könyvesház

Debrecen hadiszolgálati és a Rákóczi felkelés alatt

Az iskolai év végén avatták a történelmudományok „cum laude” doktorává Balogh István, a debreceni egyetem egyik legkiválóbb végzett hallgatóját.

Balogh István már egyetemi évei kezdetétől fogva elismert historikusként szerepelt. A magyar történelem majdnem minden korszakával kapcsolatban alapos forrástanulmányokat végzett, de a világtörténelmet is eredeti forrásmunkák alapján tanulmányozta.

Balogh István doktori értekezése: „Debrecen hadiszolgálati és a Rákóczi-felkelés alatt”. Debrecen történelmi életének egyik legválságosabb korszakával foglalkozik.

A nagyszerű logiai egységbe felsorakoztatott adatokból és kitűnő helyzetrajzból impozánsan bontakozik ki a polgárváros Debrecennek a felkelés alatt játszott szerepe.

Annak, aki a történelem tényeit kizárólag a szellemi erők eredőjének hiszi, talán illuziórombolóan hat a válságos korszak városi politikájának némely mozzanata, de a történelmi erők ismerőjének a körülmények magyarázatul szolgálnak.

A munka megírása alapos felkészültséget s tekintve azt, hogy csaknem teljesen gazdaságtörténelmi vonatkozású, — tehát közvéleményünk történetpolitikai érdeklődésétől elütő jellegű írás, nagy önfeledőzést és önfegyelmet kívánt. — Balogh István sikerrel oldotta meg feladatát s munkája mindazok érdeklődésére és elismerésére tarthat számot, — akiket a multból nem csupán a sokszor önkényes „szellemtörténelmi” fikciók érdekelnék, hanem a történelmi élet maga objektív valóságában, melynek feltárása egyike a legpriméribb, de csak kevesek által megvalósított történelmi feladatoknak.

—ss.

A sheriff fia.

Írta: McLeod Raine.

Fordította: Dr. Endre Dénes.

A „Félvér Kölyök” című regény szerzője ismét olyan könyvvel gazdagította a „Palladis Félpengős Regényei” sorozatát, mely az emberi érzések legzengőbb húrjait hozza rezgésbe az olvasó szívében. Igazi, mexikói kalandregény ez a könyv, de egyszersmind maradandó érték, mint művészi alkotás is, mert a történéseknek vértől és gyűlölettel izzó levegőjében acélos keménységgel bontakoznak ki szemünk előtt a legtisztább jellemek. A szenvedélyek féktelen feszültségében, az emberi ösztönök legvadabb hajtásai mellett, mindtőlönök legvadabb hajtásai mellett, mindtőlönök feltörő érzések csodás szépsége bilincseli le az olvasót.

A fiú mindössze hat éves volt, mikor az üldözői elől menekülő sheriff magával viszi s a zabosládába rejti abban a háznál, ahova beszorították ellenségei. A szörnyű tűzharcban elesik a sheriff s egyik barátja nevelti az árva kis fiút, akinek emlékében csak halványan él a rémes végzet — a lelkre ellenben úgy ráfekszik, hogy tudat alatt, de ösztönösen gyáva lesz és csak meglelt korában — mint városi ügyvédnek — juttatják eszébe, hogy kik és hogyan ölték meg az apját...

Ebből támad aztán abonyodalmáknak káprázatosan viharos szövevénye, — melynek során a sheriff fia — álneven és hamis ürüggyel — be akarja csempészni magát apja gyilkosainak családjába. Sötét borzalmak csapnak felénk azokból a lelki válságokból, — melyek a szemünk előtt rohanó kalandok és események láncolata mögött kísértének. A „gyáva” fiú hallatlan erőfeszítéssel, szörnyű halálfélelemmel küzd le gyáva magát és — kifelé — félelmet nem ismerő kalandorrá vedlik át... de megtorpan attól a szerelemtől, amely egyre óriásodik gyötrelmek közt vajdó szívében — az apja gyilkosának

családjából sarjadt gyönyörű leány iránt. A sarkatatosan ellentétes, két leg-hatalmasabb szenvedélynek — szerelemnek és gyűlöletnek — egymásra zúdulásából támad a kegyetlen probléma: szeretheti-e márót-holnapra azt a leányt, akinek rokonsága kioltotta az apja életét?...

Lüktető tempóban megírt, elejétől végig megrázó erejű könyv, melynek háttérében érezzük az emberi jószágunk, az ábrándos romantikának és a tiszta szerelemnek éltető levegőjét. A könyvet dr. Endre Dénes fordította és a Félpengős Regények sorozatában jelent meg.

A megvádolt asszony.

Írta: David Durham.

Fordította: Dr. Fekete Oszkár.

Új hangokat üt meg ez a könyv a Félpengős Regények nagyszerű koncertjében, egészen új érdeklődést, megdöbbentő izgalmakat vált ki belőlünk a különös történet, melynek joggal adhatnók azt a címet: „A hitvesi hűség himnusza”...

A fiatalasszony férje ügyvéd. Késő este telefonon kéri egyik ügyfele, hogy sürgős ügyben látogassa meg a férja bágyadt és ideges, de beveszi az élnéki-tszert és elmegy. Az asszony rosszat sejt, mikor a férje nem jön haza; — utána megy és — átlőti koponyával találja férje ügyfélét, férje pedig a bevett szer reakciója következtében, ájultan hever a földön. Mellette fekszik a revolver, melyből egyetlen golyó hiányzik: az, amely megölte a dúsgazdag ügyfélét.

Az asszony tudja, hogy nem férje a gyilkos; de tudja azt is, hogy senki nem lenne az ártatlanságában, ha ott találnák a szobában a halottal és a revolverrel, melyből hiányzik a gyilkos golyó. Határtalan szerelme felkorbácsolja minden energiáját: hazacipelni ájult férjét s mivel tudja, hogy másképpen nem mentheti meg — magára vállalja a gyilkosságot és férjével is elhítteli, hogy ő a gyilkos. A nőt letartóztatják, ellene fordul az egész világ és a férje — noha még mindig szereti — nem bírja tisztelni és becsülni többé. De szájalomból és múlt szerelmének szép emlékei miatt, kitart mellette és meg akarja menteni.

Lefojtott izgalmak, sötét titkok nyomasztó hangulata ül az olvasó agyán és tartja lázas feszültségben, mint a vihar előtti szélcsend izzó levegője. A

végző katasztrófát példátlan ötletességgel zúdítja az ártatlan nőre az író fantáziája s a borzalmas végzetet maga az asszony siettetett fantasztikus hazugságaival. Siettetett, mert fél, hogy valami esoda idő előtt leránthatja a leplet az ő hazugságairól s akkor hiába volt minden heroikus erőfeszítése és önfeláldozása — nem mentheti meg a férjét! Szívszorogva varjuk, reméljük ezt a csodát és remegő kézzel forgaljuk, — egyre lázasabban a könyv lapjait, hogy — nem mond-e esődtől az író zsenialitása a páratlan vonalvezetéssel összekészült bonyodalom kibogozásában?...

A Félpengős Regényeknek ezt a teljesen újszerű kötetét dr. Fekete Oszkár fordította drámai elevenességgel.

Ragyogó csillagok.

Írta: Zane Grey.

Fordította: Dr. Fekete Oszkár.

Texas és Mexikó határvidékén ragyognak azok a csillagok, melyek megbabonázzák Madelinet varázsos tündöklésükkel. Newyorknak ez a körülrajongott, ünnepeit szépsége megunta az „előkelő társaság” léha életét, üres szórakozását és komoly célt keres, — amely értékessé tehetné egyhangú, szürke életét. Rejtélyes tetterő feszíti, izgalmakra, kalandokra vágyik és elmegy bátyja után, aki néhány évvel ezelőtt szintén otthagyta a newyorki társaságot s az ország legszűkebb, nyugati határán próbált új életet kezdeni.

Késő éjszakan érzek meg a fiatal leány El Cajon vasútállomására s ettől fogva, mint a mozifilm váltakozó képei, egymást kergetik az izgalmas és poétikus, a háborzongató és romantikus epizódok. Zane Grey — végvidék kalandos irodalmának ez a boszorkány-mestere — páratlan művészetének remekét adja ebben a nagyszerű kötetben, amelynek meserién bonyolított mesés-zövést csodálatos keretbe foglalja a gyönyörű vidék és a tarka környezet.

Mi fejlődhetik abból, hogy az elkényeztetett, raffinált kultúrában felnövekedett fiatal leány máról-holnapra a vad és szilaj vaquerók, a féktelen és dacos cowboyok társaságába kerül?...

A szélsőséges ellentétek ezt a nehéz problémáját kevés író tudta volna megoldani olyan bravúros fantáziával, mint Zane Grey. Szembekerül egymással Madeline, a gazdag és előkelő newyorki hölgy, aki megveszi egyik marhatenyésztő nagybirtokát és Stewart „az utolsó, régivágású cowboy”, aki e vétel folytán Madeline csikósainak feje lesz. Bízke és hajthatatlan lélek mind a kettő; az egyik: a nő-típus ideálja, tele rajongással minden iránt, ami szép; a másik: a férfias szilajság és erő meg-

testesülése, amely nem ismer gátakat és akadályokat.

Es a vad, szilaj férfi megszelídül, mert a nő úgy akarja. Megszelídül, mert elkínzolt lelke legmélyén gyilkos szerelemmel umádja a nőt, — de titkolja szerelmét, — s amikor a nő megsérti érzelmeiben, kirobban belőle férfiu büszkesége és otthagyja a farmot, átszökik Mexikóba, beáll a forradalmárok seregébe, ahol elfogják és halálra ítélik...

Madeline csak most ébred rá, hogy ő is szereti Stewartot. Lelkének minden erejét küzd és tiltakozik az érzés ellen, büszkesége föllázad, — de minden hiába!... És mindent elkövet, hogy megmentse szerelmét. Vud, kétségbeesett hajsza következik a sivatagban — minden perc közelebb h a kivégzésre kifizőt órát — idegtépő, gyilkos pillanatok emésztk az olvasót — nincs már remény Stewart megmentésére!...

Ehhez fogható szép regényt nem sokat írt Zane Grey: s e kevesek közt is talán éppen ez az, melyben legtisztább formában és maradéktalanul! érvényesül a mesés-zövést töretlen vonalvezetése és a jellemfestésnek az a páratlan hűsége, mely minden Zane Grey-regénynek legértékesebb kvalitása. A Pengős Regények sorozatában megjelent regényt dr. Fekete Oszkár fordította.

Itt születtem én is

Itt születtem én is,
S ha fáj
hogy megtagadtok,
csak ezért,
nem magamért,
kiért nem kár.

Kong úgy-e a versem?
Nem száll
szelimes szép nevek fűzésén,
mint hódjánán,
Fáradt a lány.

Bánja is,
hogy elmegyek.
Legalább réptem
ne átkozzatok.

GÁL ANNA.

— Technika és eszperantó. Az Államközi Elektrotechnikai Bizottság (IEC) legutolsó kongresszusán az egyes államok képviselői elhatározták, hogy a most kiadandó hivatalos 500 oldalas szótárba, mely az elektrotechnikai szak kifejezések szabályozza, a többi főnyelvek mellé az eszperantót is felveszi.

NYOMTATUANYAIT
a lapunkat előadító a
nyomdában
TISZÁNTÚLI KÖNYV-
ÉS LAPKIADÓ RT-nél
rendelje!

KAPUK: ADJUK

MUNKANÉLKÜLIEK NYOMORA ÉS A SEGÍTÉS LEHETŐSÉGE

Írta: Tarr István.

A mai nehéz, haldokló és agyonszánnált gazdasági életben mindnyájunknak súlyos küzdelmet kell vívni a lét-fenntartás érdekében. — A mi életünk folyamán ilyen nehéz, verejtékes munkával még nem kellett adózni a mindennapi kenyérért, ennyi éhez, nyomorgó család még nem volt ebben a sokal szenvedett országban, mint az utóbbi három év alatt. A nyomorgók száma ijesztően emelkedik. Kérdem, mit hoz a bizonytalan jövő? Az emberek az idegesség lett urrá, a gyűlölet és osztályharc tombol az országban. A gazda az iparos, a kereskedő, hivatalnok és munkás nem látja fáradtságos munkájának semmi gyümölcsét. A miniszterelnök úr Önagyméltósága által beígért gyorsvonalú sebességgel száguldó gazdasági javulás megfenekelett és a javulás helyett a bizonytalanság, az elszegényedés és a nyomor lett urrá. A munkanélküliek száma napról-napra szaporodik, nincs mit takaragatunk, ez a nyomor ha megfelelő segítséget nem érkezik, féltő hogy nagy veszedelmeket rejthet magában.

Ugyanez a kormány és a képviselőház tagjai boldogan nyaralnak, pedig fontos és égető problémák megvalósításával kellene foglalkozni. Haladéktalanul össze kellene ülni és cselekedni, valamint a munkanélküliek érdekében, annál is inkább, mert az idej rosz gazdasági évben, még a tavávihoz képest sem tudja magát a szegény nép élelemmel ellátni. Így a segítség kérdése nagyobb probléma lesz az előbbiekhöz arányítva és viszont aligha lesz oly mederben, azon az alapon lebonyolítható, mint a multban. Már pedig ezek az élet hajótöröttjei, nem bírják sokáig az éhséget. Ezek az emberek a legnagyobb bizonytalanságban sóvárogva várják a segítség-órát. Ők, kik sok esetben koldulásból, napokon keresztül vizen és kenyéren és piacon eldobált gyümöleshulladékon tengetik életüket, joggal várhatják, hogy a kormány emberhez méltó életlehetőséget biztosítson számukra.

Magyar Testvéreim! Átérezve annak a sok százezer éhez embernek kétségbeesítő helyzetét, kiknek a háboru után bekövetkezett hékevéek sem hozták meg a várva várt pihenést és nyugalmat, az ő érdekében emelem fel szavam. Ugy érzem, hogy lelkiismeretem zavarának teszek eleget és úgy vélem, a köznek és hazámnak egyaránt szolgálak vele, ha föltárom a nagy nyomort Sokszor azt látom, hogy a valamikor réttegett, daliás magyar katonák most rongyosan, sok esetben koldulásból tengeti életét, mert nincs számára munkaalkalom. Sokszor az anya iskola helyett az uccára, koldulni kénytelen küldeni gyermekét, hogy éhen ne haljon. Sokszor a női erkölcs piaci árúként az utcára kerül a kenyérért, az emberek fertőző tömeglakásokban tengetik életüket, az élniakarás és a parancsoló gyomor minden törvényt át lép, mert nincs becsületet út a tisztességes kenyérkeresethez. Emberek dobják el maguktól az életet, mert nem bírják tovább a nyomort, melybe sülyedtek. Ily szomorú valóság esetén elérkezett a segítség utolsó órája.

A kormány kötelessége, hogy az egyre szaporodó munkanélküliek nyomorán gyorsan és nagyobb mértékben segítsen, nehogy az emberek elveszítsék a lábuk alól a talajt és a nemzet katasztrófába sodródjon. Mert a mai nyomor és bizonytalan jövő könnyen a zűllés, erkölcstelenség politikai kilengés fertőzője sodorhatja a nép tömegeit. A kormány igyekezzék olyan gazdasági és pénzügyi politikát teremteni, mely ke az egy egészséges és életképes atmoszférát teremteni, még abban az esetben is, ha talán a nemzetmentő, szükségzerű reformok a társadalom

bizonyos kis rétegeinél ellenszenvet váltanának is ki. A kormány reformpolitikája közül a tervbe vett földreform, gazdaadósságrendezés, arányosabb adóztatási rendszer, adóhátralék rendezése, több állás megszüntetése, munkaalkalmak teremtése, kedvező hitelnyújtás stb., stb. többé-kevésbé alkalmas volna a ma haldokló gazdasági életben új erőt fejleszteni és a nemzet léte alapját alátámasztani, de csak abban az esetben, ha a segítség gyorsan a nyomor napjainban játszsa az éhez és nyomorgó emberiséghez. Már pedig a kormány reformpolitikája, bárha gyorsvonalú sebességgel szállítja is a javulás és segítség orvosságát, csak négy év múlva ér célhoz és így a munkanélküliek megsejtésére a kormány politikája nem alkalmas.

Amíg a munkanélküliek kérdése elintézésre nyer, addig a kormány tegyen rendkívüli intézkedéseket, emelje fel a munkanélküli segélyt és gondoskodjon oly adóalanyok fokozottabb igénybevételéről, melyek az adót meg is tudják fizetni. Káros volna oly kisipart, kereskedelmet, ház- és földvagyonot és szabad pályán levő tisztviselőt sújtani ily adóval, akik a mai nehéz viszonyok miatt maguk is tönkrementek és segítséget várnak.

Az inség segítézés érdekében adóztassa meg a kormány a bankok, gyárak, kartelek, biztosító intézetek, nagy vállalatok és nagybirtokok tulajdonosait és haszonélvezőit. Az állami és vá-

rosi tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a képviselőház tagjainak és a fegyveres intézmények tisztjeinek és al-tisztjeinek, csendőrség és államrendőrség örszemélyzeténél, mivel meglehetősen magas fizetést élveznek, havi 150 pengőben volna megállapítható Félreértés végett kívánatosnak tartom hangsúlyozni, hogy ezen elgondolásom csak átmeneti jellegű volna.

És csak a munkanélküliség végleges rendezéséig lenne alkalmazható. Mert lelkiismeretem elgondolása szerint, — amikor egy munkanélküli négy családtaggal egy hónapra 18 pengő segélyben részesül (persze, munka után), ugyanakkor pl. egy rendőrfőtörzsőrmester négy családtag után 250—260 pengő havi fizetést kap; ezen összeg megfelel a mai érték szerint, egy 55—60 ezer pengős vagyonértéknek, vagyis pl. ház-birtoknál egy-egy emeletes, 30 rendbeli szoba, konyhas lakás jövedelmének, — márpedig egy 30 rendbeli lakás tulajdonosa ugyan kivesszi a részét az adóztatásból és vagyoniilag tekintélyes embernek számít. A fentiek szerint visszatartott fizetés és az említett intézmények megadóztatása folytán befolyt adó a kormánynak azonnal rendelkezésére állana és szolgálná az inségsegélyezés ügyét. Csakis ez az egyedüli út a gyors segítézés felé, ami elől kitérni aligha lehet, ezt követeli a sok éhez testvérünk, ezt parancsolja minden fajtát szerető emberi lelkiismeret.

Az „Uj Idők“ Magyar Lexikont ad ki 40 éves jubileuma alkalmából

Herczeg Ferenc nagy beszéde a népszerű magyar folyóirat negyvenedik születésnapján

Az Uj Idők negyvenéves. Ez a jubileum nemcsak az Uj Időknek, hanem a magyar lapkiadásnak és a magyar irodalomnak is kedves ünnepe. A lap, amely negyven évvel ezelőtt legfontosabb feladatának azt tartotta, hogy a magyar olvasókörzönséget a legjobb magyar írók válogatott munkáival lássa el és az élet minden vonatkozásában segítségükre legyen, a nevezetes évfordulót meleg családi ünnepség keretében ünnepelte meg. Az ünnepségen felszólt Herczeg Ferenc, aki az Uj Időknek megalapítása óta szerkesztője.

— Negyven év előtt jelentek meg az Uj Idők első számai — mondta. — Negyven esztendő: nagy idő a magyar irodalmi hetilapok életében. Ha egy lap friss egészségben éri meg ezt a kort, akkor fel lehet róla tenni, hogy hivatást tölt be a nemzet szellemi háztartásában.

— Az Uj Idők úgy igyekezett a magyarság kulturális munkájába bekapcsolódni, hogy a szépirodalom szolgálatába szegődött. Munkatársaitól, tehetségen kívül, mindenkor kitöltöt kívánt meg: hogy érzéseikkel a nemzeti talapban gyökerezzenek és tudatában legyenek annak, hogy művelt családok számára írják.

— Milyen célt tűzött ki maga elé negyven év előtt az Uj Idők?

— Szórokotatni és gyönyörködtetni akarjuk Önöket, írással és képekkel, amelyekhez az anyagot elsősorban abból a világból merítjük, amely Önöket leginkább érdekli: a magyar társasélet világából — írtuk negyven esztendő előtt s a kiadó ugyanakkor ezt ígerte: A lapnak nem lesz egyetlen közleménye, egyetlen képe sem, amely múltó értékű, éppen csak arra a hétre való volna, amelyen közreadódott. — Legfőbb célunk jól megválogatott irodalmi munkákkal, tehát regényekkel, elbeszélésekkel bőségesen ellátni a magyar családokat... Előkelő helyet kap az Uj Időkben a népszerűsített tudomány, mulattatva oktató, könnyű módon értekező cikkekből... amelyekkel kiváló szakemberek fognak írni. — A család notagjainak kedvéért figyelünk

a divatra is. A magyar nők sajátos divatszükségleteire is tekintettel leszünk... Az Uj Idők szerkesztősége azt óhajítja, hogy az Uj Idők olvasói családtagnak tekintsék és bizalommal forduljanak hozzá.

— Nem tudjuk, beváltotta-e az Uj Idők, amit negyven esztendő előtt a szerkesztő és a kiadó ígért. De, ha beváltotta, ha beváltotta, akkor ez nemcsak a szerkesztő és a kiadó, valamint kiváló munkatársaik érdeme, hanem elsősorban azoké, akik negyven év óta páratlan hűséggel ragaszkodnak lapunkhoz.

— Az Uj Idők szerkesztősége nemcsak irodalmi lapot akart adni olvasókörzönségének, hanem egyszersmind arra is törekedett, hogy az olvasók a lapot jóbarátának tekintsék, akikhez mindig, minden ügyükben bizalommal fordulhatnak. Arra törekedünk, hogy jótanácsok ezreivel legyünk hasznára olvasóinknak. Az egyre nehezebbé váló életküzdelemben egész sor olyan kiadvánnyal igyekeztünk ragaszkodásukat meghálálni, amelyek elsősorban gyakorlati célokat szolgáltak s amelyek a gyakorlatban fényesen be is váltak. Legalább is erre vall az a tény, hogy az Uj Idők úgynevezett „ajándékkönyveiből“ közel félmillió példány van forgalomban.

— A lap fennállásának negyvenedik évfordulóján a szerkesztőség és kiadó szükségét érzi, hogy a jubiláris évnek az Uj Idők jubiláris kiadványában olyan emléket állítson, amely méltó olvasóink ragaszkodásához. Eppen ezért elhatároztuk, hogy ajándékkönyveink folytatása és kiegészítéseként előfizetőinket gazdagon illusztrált, — korszerű tájékoztatást adó lexikkal ajándékozunk meg.

— Az Uj Idők olvasói és szerkesztősége nevében megköszönöm a kiadónak, hogy benne ennek a nagyszabású ajándéknak a terve felmerült és hogy a mai, súlyos gazdasági helyzetben lehetővé tette ennek a mérész elgondolásnak a megvalósulását.

— Köszönöm, hogy módot adott arra, hogy ez a monumentális mű, a magyar szellem, tudás könyvművészet

diadala, napvilágot láthasson és miként gyakorlati célokat szolgáló többi könyveink: ajándékként juthasson el minden magyar családba, ahol megbecsülik a magyar irodalmat, a magyar művészetet, a magyar tudományt. Herczeg Ferenc beszédére Farkas István, az Uj Idők kiadója, a következőkben válaszolt:

„A lexikon kiadásának gondolata tulajdonképpen csak a szerkesztőség címére érkező, ezer és ezer levélbe rejtett kérdések visszhangja. Aki figyelemmel kíséri az Uj Idők postáját, könnyen kiolvashatja belőle, hogy milyen könyvre van szüksége na a művelt magyar olvasónak. Olyan lexikorra, amely nem német, nem angol, nem francia mintára készült, hanem gyökerig magyar és amely ezt a világszemléletet, életfelfogást tükrözi — amelynek évtizedek óta az Uj Idők hirdetője. Ha olvasóink olyan szeretettel és örömmel fogadják az Uj Idők Lexikonját, mint amilyen örömmel és lelkesedéssel mi dolgozunk azon, hogy minél szebb, gazdagabb, tartalmasabb legyen — elértük célunkat.“

Értesülésünk szerint a lexikon, — melyet az Uj Idők negyvenéves születésnapján ajándékként ad előfizetőinek, nemcsak ajándék, hanem lexikonnak is kivételes lesz. A teljesen modern, gazdagon illusztrált hűszkötetes mű egyesíti magában a szaklexikonok és a nagyközönség számára készült lexikonok anyagát és minden előnyét. — Érdekesége, hogy magyar lexikon lesz. Nemcsak a nyelvbe lesz magyar, hanem a szellem is. Mindennel foglalkozik, de bővebben és tüzetesebben azzal, ami a magyar olvasót különösen érdekelheti. Az adatokhoz, eseményekhez és fogalmakhoz fűződő magyar fogja domborítani. Nemcsak felvilágosítani akar, hanem szórokotatni is s ezért a szerkesztők arra törekednek, hogy a lexikon minden cikke lebilincselő olvasmány legyen.

Az Uj Idők minden évben ajándékkönyvvel lepi meg előfizetőit, az a monumentális ajándék azonban már nemcsak az Uj Idők hatalmas táborát lepi meg. Ez már „irodalmi meglepetés“ s ezért szükségét éreztük, hogy megemlékezzünk róla. Méltóbban magyar folyóirat nem is ünnepelhetne.

Anyakönyvi hírek

Születések: Andorkó Ferenc kövező s., fiú Ferenc; Sütő Sándor asztalos s., leány Katalin; Saly Béla Máv. lakatos, leány Jolán; Busi Imre cipész, fiú Tibor; Brevák János napsz., leány Erzsébet; Nagy Lajos cipész s., fiú Lajos; Zarádi János festő s., fiú János, Trucz Kay Sándor napsz., fiú Sándor; Tóth János távirás, leány Ilona; 2 halvaszületés és 4 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Szigeti Sándor festő s. — Csobai Eszter. Gy. Nagy Imre ny. posta vonalmester. — Nagy Júlia, Czece Lajos napsz. — Kálmán Etel. Miklós György napsz. — Mészáros Júlia. Mónus László óras s. — Trenvald Piroksa. Kovács József cipőfelsőr. kész. s. — Juhas Mária. Erdei Imre Máv. főtiszt — Bartha Sára Dudás István földm. — Vass Erzsébet. Dr. Hadházy Elemér ker. orvos — Forgon Mária. Csendom János fm. — Tóth Róza, Soltész László sütő s. — Szabó Margit. Faragó István festő s. — Tóth Róza. Magyar István napsz. — Farkas Franciska. Nagy Gábor, asztalos — Dezső Júlia. Dr. Nagy Endre postafogalmazó — Vidoni Emma. Gazdácska István kerékgyártó — Hajnal Emma. Pósalaki József keresk. — Bőszörményi Ilona. Rácz György sütő s. — Bagi Margit. Garabuez János posta altiszt — Striban Margit.

Halálozások: Mersels János írt. 5 hónapos; Nádudvari Jónás Ödönné ref., 61 éves. Késes ucca 56. sz.

Házát keresnek megvételre tőkekereső egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házat? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. — 40 fillérért 2 napitaban jelenik meg

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napitapban, a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hírekre más tarifa. — Felvi ágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

LEVELEZÉS

Takarékos ember
tűzifát, szénét téli szükségletre is Halásznál (Margit-fürdő mellett) vásárol, mert jót, szárazat, olcsót és pontos mérlegelést kap, házhoz szállítva. — Telefon: 10-24.

Katonatisztek.
altisztek, katonai hivatalok tűzifát, szénét téli szükségletre is a legolcsóbban készpénzáron kapják házhoz szállítva, havi részletfizetésre is Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedőnél. — Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 4692

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

Főzőmádenest
fiatalt, hosszú jó bizonyítvánnyal keresek. Jelentkezni vasárnap délután. — Both. Meszena uca 12. 566

Gyakorlott
tűzőnő felvétetik. Cím a kiadóban. 1904

Legújabb
modellkalapok már 2.50-től, alakítás modell után 1 P. Arany kalapszalonn, Sas u. 4. 1909

Jobb családból
való fiút hentes tanulóknak felvesz. Sallai, Salétrom uca 6. sz. 4049

Mindenes
tőzoleány 15-ére felvétetik Szalkai uca 7. 1925

Reklámok
árusításával szándékozik nagy kereseti lehetőséggel jelentkezzenek — Globusz iparművészet Széchenyi u. 6. szám. 1947

Mindenes
kocsist, nőtlent, szódavíz-üzembe felveszek. Nyilas-telep, Márton Kálmán u. 4. Nánássy. 1922

Fiatal
ügyes bejárónót keresek — délutáni elfoglaltságra. — Kacsander, Piac 70. 1963

Német
kisasszonyt keresek 10 éves leányom mellé — délutáni órákra. Ajánlatokat a kiadóba. 1962

Szoptató
dada keresetik. Werbőczy uca 4. II. B. 1975

Egy
fiatal sütősegéd és egy tanuló azonnal felvétetik. — Arany János 28. 1971

Kifutófiú
felvétetik tűzifaüzletben, Csapó uca 11. sz. alatt. 348

Fuvarosok
féglaszállításhoz kerestek. Tóth és Sebestyén r. Fürdő-u. 2. sz. 1884

Szoboszlói
országút Ondód 1. számú kovácsműhelybe — önálló iparral bíró szakképzett kerékgyártómestert keresek azonnalra is. Műhely van. Karacs Imre kovács-gépész. 1955

Fiatal
bejárónó azonnalra felvétetik. Jelentkezés reggel 8 órától. Arany János 28., Keresztépület. 1902

Nőifodrászsegédet
jó munkást vidékre keresek állandó munkára. Levélbéli ajánlatot fizetésigény megjelölésével: — Ackermann Sári, Tiszafüred. 1908

Kerések
intelligens német kisasasszonyt Nyiregyházára. Jelentkezés Debrecenben Rákóczi-u. 58., vasárnap 1—2 között. 1894

Hosszú
bizonyítványokkal ellátott minden szakácsnét privát lakásomra keresek. — Kovács Aladárné, Piac uca 29. 1428

Jórávaló
házaspár 15. ére házmesternek keresek. Hatvan uca 31. szám. 1934

Német
kisasszonyt délutáni órákra keresek. Dr. Forbátne Piac-ucca 26. 4048.

Bejárólányt
jobb családból jó bizonyítvánnyal felveszek. Vigkedvő Mihály uca 2., földszint. 1961

Német
kisasszonyt felveszek szept 15-ére, esetleg csak dél utánra. Dr. Sarkadiné. Piac u. 16. 1966

ÁLLÁST KERESŐK

Irodai
gyakorlattal bíró fiatalasszony bármilyen irodai vagy pénztárnoki állást elvállal, — legszerényebb fizetés mellett Cím a kiadóban. 4035

N31-
és gyermekruha varrónő, elsőrendű szalonmunkás, házakhoz ajánlkozik. Beresényi 23. 1972

ELLÁTÁS

Magános
úriasszony egyetemi hallgatót vagy diáklányt, — vagy fiút elvállal. Arany János u. 2. I. emelet. 1858

Diák
fiú vagy leány teljes ellátást különszobával, fürdőszobával használatlalt kaphat izraelita úri családnál. Schuller, Hatvan uca 23. 1673

Igazi otthon,
kitünő ellátást kaphat diáklány vagy fiú, esetleg felnőtt is. Elegáns különbejárattal szoba, fürdőszoba használatlalt. Piac u. 45—47., I. e. 1891

Földbirtokos
család kizárólag úricsalád-ból vállal lakás, illetve ellátásra egyetemi hallgatót. Cím a kiadóban. 515

Izraelita
úricsalád két diáktól kóser, kosztra és teljes ellátásra elfogad. Értekezni délelőtt Peterfia 31. 1782

Iskolásleánynak
vagy fiúnak lakást adok esetleg ellátással is. Cím meg tudható Gerstner fűszerüzletben. 4013

Izraelita
úricsaládnál diáklány — vagy fiú kitünő ellátást kaphat fürdőszoba használatlalt (szombattartók). Hubyadi u. 17. 1907

Uri családnál
izraelita középiskolás lány teljes ellátást kaphat, korrepetálással, zongorahasználattal. József 'ir. herceg uca 43., balra. 1524

Diáktól
izr. úricsalád fürdőszoba, zongorahasználattal, korrepetálással elvállal. Kálvintér 11., I. emelet.

HUNGÁRIA-PENSIO
Piac uca 59. szám alatt megnyitott. Kitünő konyha, mérsékelt árak. Szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták.

Fiú
vagy lány középiskolai tanulókat elvállalnék teljes ellátásra fürdőszoba, zongorahasználattal. — Domb uca 4. 569

Egyetemi
hallgatót bútorozott szobába, vagy esetleg teljes ellátásra vállal úri család. Bethlen-ucca 1. sz. 54

Teljesellátásra
elfogad izr. úricsalád 1—2 középiskolás fiút vagy leányt. Hatvan uca 31. sz. Keresztépület. 1933.

Diáktól
izr. úri család, fürdőszoba, zongora használatlalt, korrepetálással elvállalok. — Kálvintér 11., emelet. 1913

Disztinált
zsidó úri gyerek teljes ellátást kaphat. Hatvan u. 18., első emelet jobbra. 1827

Középiskolai
tanulókat gondos tanulmányi ellenőrzéssel teljes ellátásra vállal gimnáziumi tanár. Károly Ferenc József

Diáktól
teljes ellátásra elfogad izr. úricsalád gondos felügyelettel, korrepetálással. Vörösmarty 10. 1973

Három
tanuló teljes ellátással felvétetik. Csillag uca 34. 616

Két
középiskolás fiút teljes ellátásra felveszek. Esze uca 1918

Középiskolás
leánykát teljes ellátásra elfogadok. Zongorahasználattal. Széchenyi uca 18. 641

Teljes
ellátásra középiskolai ismétlő zongorahasználattal elfogadok. Cím a kiadóban. 630

OKTATÁS

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 8 — pengőért, csak felnőtteknek, született német nő. Egy félév alatt pertektül tud. Kossuth uca 41. 543

Zongoratanítást
vállalok akadémiai módszer szerint. Borbély Irén, Teleki-ucca 96. sz. 555

Angol,
német órákat ad eredeti kiadványokkal beszélő úriasszony. Piac uca 10., II. emelet 3. 1963

Birodalmi
német tanít kezdőket, haladókat. Turai Lászlóné, — Rákosi Jenő uca 6. 1853

Veszek
használt bútort, záloggyeget, varrógépet, írógépet, ruhaneműt. Braun, Csapó 14. Hívásra jövök. Telefon: 32—11. 1967

Okleveles
tanítónő magántanuló elemi iskolások tanítását elvállalja. Bethlen u. 33. 698

Zongorázni
tanítok kezdőket, haladókat havi nyolc pengőért. — Ujkert, Lehel negyvenöt. 625

Németül
tanít azonnali konverzációval okleveles pedagógus. Kossuth u. 30. 574

ÜZLETEK

Üzletáthelyezés
A MONE orvosi műszer- és kórházberendezési R. T. a Kis templom közből Piac u. 41. (Szilgyi közimunkaüzlet) alá költözött. 1386

Jómenetelű
péksg fűszerüzlettel, házzal eladó. Bököny, Salamón Simon. 1872

Üzlethelyiség
kiadó Werner-féle üzlet — Piac uca 72. Értekezni a házfelügyelőnél vagy telefonon 20-13 alatt. 1926

Bolthelyiség
raktárral, vegyesáru vagy hentesüzletnek kiadó. Kishegyesi út 17. sz. 587

Nagyobb
község piacterén megélhető test nyugtató vegyeskereskedés lakással együtt elköl-tőzés miatt kiadó. Cím a kiadóban. 1896

Üzlethelyiség
kiadó József kir. herceg u. 24. szám. 1936

Püspöki palotában
uccai és udvari üzlethelyiség kiadó. Értekezni lehet Kálvintér 17. sz. alatt a gondnoki hivatalban. 1940

Jóforgalmú
szatócüzlet berendezéssel esetleg lakással kiadó. Boldogfalva u. 13. 626

INGATLAN

Kitünő
jövedelmező adómentes ker. tesház gyümölcsös, 3 szobával, külön üzletházal olcsón eladó. Kishegyesi út 29. 4014

Új adómentes úrvilla
3 szobával, gyümölcsös, — melléképületekkel festőn olcsón eladó. Cím a kiadóban. 4014

Kitünő
jövedelmező adómentes ker. tesház gyümölcsös, 3 szobával, külön üzletházal olcsón eladó. Kishegyesi út 29. 1386

Eladó
Töhötöm uca 8. sz. család ház, 426 négyszögöl jó karban levő szöllővel és gyümölcsös. 1944

Kisebb
házat, melléképülettel, külön udvarral keresek bérlőbe. Cím: Biró, Szotyori u. 2. szám. 1921

Szép
kényelmes családiház minden elfogadható áron, esetleg részletre is eladó. Bozai-telep 11. sz. 1920.

Vargakert
Déli sor 21. sz. utcai 2 szobás gyümölcsös, konyhakert. József-út megengedve. Nov. 1-re kiadó. 577.

Eladó ház
termő gyümölcsös. Boldogkert, Egyletkert-ucca 8. 579

Nyilastelepen
Márton Kálmán uca 38. szám alatti sarok üzletház, melyben korlátlan italmérés, fűszerüzlet és a Nép-kör helyisége van, eladó az üzletekkel együttesen. Bővebb a helyszínen a tulajdonostól tudható meg. 1765

Különcsaládi
ház gyümölcsös kerttel, szoba, konyha, kamara szép helyen. Értekezni Márton Kálmán u. 52. Nyilas-telep. 1946.

Eladó
a várostól 4 km.-re az újvárosi vasút mellett. 4 hold tanyaföld. Bővebb: Kétfalony u. 11. 585

Ház
Vörösmarty uca 10. eladó Bővebbet Dr. Falk ügyvédnél, Miklós u. 13. 1930.

Homokkertben
Oláh Károly uca 48. számú jökrben levő ház négy akással, igen kedvező fizetési feltételek mellett alkalmi áron eladó. Magyar Autóforgalmi R. T., Hatvan u. 53. 1924

Vicla uca 17.
Eladó 203 négyszögletes sarok villatelek 13 gyümölcsfával, szivattyúskúttal, — lótrókerítéssel, a Szegfü uca 13. számú házzal együtt, mely havi 14 pengő lakbért hoz, eladó 3200 pengőért. Cím kiadóba.

Asójozsán,
Illomáshoz közel gyümölcsös lakóházzal eladó. — Batthyány 13. ügyvéd. 610

Értelmező
Azonnal kövesút szélén, város alatt 26 holdas tanyaföldbirtok két szobás gazdalakás, gazdasági épületekkel. Gazdák Bankja, — Kossuth uca. 601

Eladó
Több kétszobás telepi dómmentes ház mellékkeliségekkel, részletfizetéssel is. Értekezni Hazdák Bankja, Kossuth uca. 603

Gyümölcsös kert
300 négyszögöl, a rajta levő épületekkel egészben vagy parcellázva eladó. — Sesztina uca 4. sz. 634

Pár hold
földet gyümölcsösnek, szőlőnek készpénzért vennék a környéken. Cím a kiadóban. 637

Boldogkert
elején 418 négyszögöl gyümölcsös házhely négyszögölnként 550 P-ért eladó. — Értekezni Ispotály uca 11. szám. 612

Egy
vagy kettő hold szántót vennék. Hajnal ucai bérház, A. lépcső 11. 615

Egy
vagy kettő hold szántót vennék. Hajnal ucai bérház, A. lépcső 11. 615

Kiadó
újjonnan épült modern ucai és egy udvari két szoba konyha, fürdőszobás lakás és egy üzlethelyiség. Értekezni Nagy Kata hölgyfodrász, Kossuth u. 11. sz. 605

Eladó
Garay uca 26. számú ház. 587

Eladó
Fahner u. 48. sz. ház két szoba, konyha, istállóval, 600 négyszögöl telekkel. 599

Józsán
kiadó új ház. Értekezni vitéz Ferenczi szabóüzlet, — Péterfia u. 42. 603

PENZ

Kölesönök
folyósítunk elsőhelyi bekebelezés mellett és beraktározott terményre. Magyar Általános Takarékpénztár Debrecen, Piac uca 81. 1396

KIADÓ LAKÁS

Széchenyi uca legelején
teljesen különbejáratú ucai tiszta bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1386

Kétszer
kétszobás, fürdőszobás lakás Simonffy uca 48. sz. alatt kiadó. Értekezni Arvay ügyvédnél. Első Takarékok. 484

Háromszobás
lakás újjonnan átalakítva, fürdőszobával, gáz- és villanybevezetéssel azonnal kiadó. Rákóczi 8. 487

Háromszobás
uccai másodemeleti lakás teljes komforttal nov. 1-től kiadó. — Értekezni házfelügyelőnél, Simonffy uca 13. szám. 759

Egy
vagy két ucai különbejáratú bútorozott szoba előszobával kiadó. József kir. herceg uca 18. sz. 1923

Két
szobás lakás, mellékkeliségekkel azonnalra kiadó. Vénkert, Domokos Lajos u. 26. szám. 578

Bútorozott
szoba kiadó, Lorántffy u. 42. Kapu alatt jobbra. 597

Négyszobás
fürdőszobás, teljes komfortos lakás nov. 1-ére kiadó. Piac uca 72. sz. 1927

Kétszobás
emeleti lakás, nagy, fedett erkéllyel, teljesen új házbán, központi fűtéssel, modern felszereléssel nov. hó 1-re, Dóczy József uca 8. szám alatt, **Központi Egyetemmel szemben kiadó.** — Érdeklődni Simonyi-út 17. szám alatt 11—1 óra között Telefon 28-36. 581

Komenció
tehenész kerestetik okt 1-re Nap-ucca 1. sz. 580

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba előszobával 1—2 személynek kiadó. Hatvan uca 31. sz. Keresztépület. 1932

Kisebb
munkáért lakást adok. — István-út 35. 596

Kiadó
október 1-re két szobás lakás Kígyó u. 12. és Csillag uca 34. alatt. 1915

Kiadó
uccai két szobás modern szép lakás november 1-re. Teleki uca 15. sz. 1935

Püsgöki palotában
négy szobás lakás azonnalra, 3, 4, 6 szobás lakás nov. hó 1-től kiadó. Értekezni lehet Kálmán-tér 17 sz. alatt a g. gondnoki hivatalban. 1939

Uccai
csinosan bútorozott szoba azonnal kiadó. Péterfia u. 22. 376

Kiadó
kétszobás kertés szép ház, villamosnál olcsóért biztos fizetőnek októbertől Kassai-út Jósika-ucca 12. 1937.

Központi
egyetemenl különbejáratú bútorozott szoba ellátással is kiadó, Komlóssy út 43. 519

Uccai
bútorozott szoba és udvari igen kényelmes, két jöbrátnak is, esetleg házaspárnak kiadó. Miklós u. 10. 1916

Központi
fűtéses garzonlakás kiadó. Honvéd uca 28. 571

Háromszobás
komfortos lakás átadó Püspöki palotában, első kapu, első emelet. — Ugyanott könyvszekrény és íróasztal eladó. 1897

Püspöki palotában
tiszta bútorozott szoba fürdőszoba használatl kiadó. Értekezni házmesternél, hátul az udvarban, I. kapu. 4043

Központi fűtéses
bútorozott szoba kiadó Batthyányi uca 17., földem. 4. 1808

Csinosan
bútorozott szép szoba egy vagy két diáknak nagyon olcsón kiadó, Arany János u. 35., hátul az udvarban. 4042

Különbejáratú
tiszta ucai bútorozott szoba fürdőszoba használatl kiadó. Széchenyi uca 12. 4026

Szépén
bútorozott ucai szob. fürdőszobával, esetleg ellátással kiadó. Miklós uca 4. I. emelet jobbra. 1861

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 diáknak parkirozott udvarban, esetleg ellátással azonnal kiadó. Rákóczi u. 35. 1952

Kétszobás
complett úrlakás olcsón kiadó. Simonffy-u. 40. 1945

Kiadó
1 szoba, konyha, speizes lakás Lónyai u. 33. sz. házbán október 1-re. 1928

Uccai
szoba, előszoba mellékkeliséggel 15-re vagy 6-berre kiadó. Csokonai uca 15. 1968

Bútorozott
különbejáratú ucai szoba kiadó. Werbőczy u. 6. 1957

Kétrendbeli
kétszobás és egy szoba, előszobás lakás kiadó. — D. u. 2. 624

Hatvan u. 2.
szám alatt II. emeleti két nagy szoba és előszoba — ügyvédi irodának vagy orvosi rendelőnek különösen alkalmas — november 1-re kiadó. 1968

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba egy vagy két személynek október 1-re kiadó. Szent Anna 45. 579

Különbejáratú
bútorozott szoba előszobával kiadó. népfürdőnél Kassa út 33. Juhásznál. 606

Kétszobás
uccai lakás mellékkeliségekkel kiadó. Dugovits u. 6. 607

Bútorozott
uccai parkettes szoba Kollegium mellett. Hüvelyes 10. Megtekinthető 2—4. 511

Kettő
uccai különbejáratú bútorozott szoba diákoknak, felnőtteknek, esetleg teljes ellátással. Vendég u. 12. 621

Kiadó
különbejáratú egyszerűen bútorozott szoba. Faragó 7. 497

Bútorozott
szoba különbejáratú, 10.—P. keresztény férfial kiadó. Arany János uca végén, Posta uca 5-A.

Uccai
parkettes szép bútorozott szoba (külön előszoba WC-vel) József kir. herceg 35. I. jobbra. Ugyanitt szép udvari szoba olcsón kiadó. 643

Kiadó
különbejáratú egyszerűen bútorozott szoba. Faragó u. 7. 497

Csinosan
bútorozott szoba egy vagy két személy részére kiadó. Kossuth u. 48. 628

Két
szoba, előszobás, fürdőszobás garzonlakás parkirozott udvarban novemberre kiadó. Megtekinthető 1-től 5-ig. Rákosi Jenő 9. 625

Uccai
bútorozott előszobás kényelmes WC-vel, vízvezetékekkel ellátott lakás kiadó. Török Bálint uca 25. 632

Emeleti
3 szobás modern terraszos lakás azonnalra kiadó. Péterfia 11. sz. 633

Péterfia
ucca 16. szám alatt ötszobás kertés és háromszobás modern udvari lakás november 1-re kiadó. 638

Kétszobás
esaládház mellékkeliségekkel, kerttel, külön szoba, istállóval kiadó. Pótzsonyi út 20. 639

Háromszobás
modern lakás kiadó. Várkert, Domokos Lajos u. 15. 629

Ötszobás
modern teljes komfortos lakás november 1-re kiadó. Dákosi Jenő u. 4. sz. (volt Király uca). 622

Pincelakás
Mester 21. alatt szeptember 15-re kiadó. 640

Négy-
esetleg kétszobás lakás november elsejére kiadó. Zelemér uca 5. szám. 642

Háromszobás
komfortos lakásomat átadnám, esetleg október elsejére. Bethlen 52. 55

Háromszobás
modern lakás és minden mellékkeliség kiadó novemberre. Cím a kiadóban. 597

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Kossuth uca 22., III. em. Díjmentes lift-használat 1729

Kiadó
udvari két szoba, előszobás lakás mellékkeliségekkel. Borz kilenc. 1958

Kia ló
1 szoba, konyha, speizes lakás Lónyai u. 31. sz. házbán október 1-re. 1928

Bútorozott
különbejáratú szoba albertbe adó október és november elsejére. Péterfia 48. 1959

Egy
uccai szoba, konyha, speizes sz. 15-re kiadó. Barna u. 5. Ugyanitt egy üzlethelyiség kiadó. 1969

Központi fűtéses
bútorozott szoba kiadó. — Szent Anna u. 10 12 II. em. 2. 1929

Kiadó
kétszobás udvari lakás. — Szappanos 18. 576

Kiadó
október elsejére 2 szoba, előszoba, konyha, kamara, pince mellékkeliségekkel, magánudvar. Beresényi u. 65. szám. 7

AJANLAT

Függönyök
terítők és mindenféle kézimunkák összeállítás, montírozása jutányosan, endizés, asztorozás métere 6 fillér. Gombhezős 3 fillértől. Szilágyi kézimunkaüzlet. Kistempyombazár 1506

Agysodronyok,
sodronykerítések és mindenféle vasbútorok kaphatók Ottónál Rákóczi uca 13. 1857

Legszébben
gépendli, gépajour olcsó áron készül. Gottliebne, — Arany János u. 2. 1859

Szemünkre vigyázzunk

Pontosan készült szemüveget használjunk
C S E R É P S A N D O R
szemklinikai látszerész
Debrecen, Piac uca 21. szám

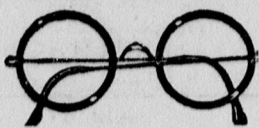
Kottó
alá való fehér bántán tojás és faj galambfi kapható. Apaffy uca 20. szám. 1075

»Boni«
Muskutály magvaváló szilva étkezésre, lekvárfőzéshez rendelhető lerakatnál Iparkamara épület. 1942.

Külföldről
hazajöttem. Legszebb őszi modellek, rajzok bakfis és gyermekruhákban Intézeti ruhák előírás szerint és a legpraktikusabban készülnek. Miklós Piri Piac uca 39.

Függönyök,
ágyterítők, terítők legszebb kivitelben Barthánénál, Csapó 31. Gépaszurozás, endlizés. 4051

Tankönyvek,
írászerkelet, olvasó áron, dúsz választékban. — Gárdos könyvesbolt, Püspöki palota 1863

SZEMÜVEGET
szemklinikai és szemorvosi receptek után szakszerűen készít

UNGAR JÓZSEF
lászerész.
Debrecen, Széchenyi u. 1. sz. Takarékosági könyvecskére hathavi hitel. 1792

Kézimunka-
kellékek, kelegyhímzések, gobelinek, perzsák legelősebban „Favorit” új üzletében. — Csapó ucca 24. 1672

Bőröveket
a legmodernebb kivitelben készít, régi övöket átalakít: Bácsi cipőfelsőrézkészítő. — Halköz 6. szám. 1781

Olcsó cipők!
Rezszi nélkül rendkívül olcsó árban árúsítok cipőket. — Duplatalpú iskolacipőre felhívom a szűk figyelmét. Burger István Pannónia udvar. Piac ucca 42. szám. 1748

Kütfűrást,
használt kúta kijáratát, kútesővek kihúzását jutányosan vállalok, szivattyúkat raktáron tartok. — Lorántffy u. 46. 643

ELADÁS

Tégla és eszerép
jó minőségben, olcsó árban kapható a Tóth és Sebestyén Rt. téglagyárból. — Iroda: Fürdő ucca 2. Telefon: 26-10. 577

Használt
tankönyvek legelősebb beszerzési forrása Grünmann Sándor antiquáriumban. Piac 53. 1827

Befőttes üvegek,
fél literrel 2 literig olcsón eladók. Megtekinthető délutáni órákban Apaffy ucca 32. 4036

Eladó,
vagy részes tartásra, vagy feles házra kiadó nagy faj koca. Margit u. 5. Tócskört. 595

Eladó
új angol bőrgarnitúra, kanapé, 2 fotel olcsón Hajdúbozsórményben, II. Rákóczi Ferenc 28. 590

Eladó
ágyasodrony, töszormatrae, párnák. Bethlen ucca 52.

Jókarban
levő vaskályha olcsón eladó. József kir. herceg u. szám. 598

Asztalispór
üstház üsttel, lisztes láda, szervizek, könyvtár olcsón eladó. Ornsteinné, Rákóczi Jenő u. 5. 1912

Chevrolet autó,
kötő motorral e-adó. Csapó ucca 10. sz., az udvarban. 4030

Szervizek,
mokka, likőrös, gyümölcsös, téstás, boros és vízeskészletek, 2 darab kerti fotel, kandelláber, egy hármás virágállvány, nippel, matyóterítők és diványpárna lapok olcsón eladók. Megtekinthető délutáni órákban Apaffy ucca 32. szám. 77

Vaskályha
jó állapotban, üst és üstház, fürdőkád olcsón eladó. Ferenc József út 72. II. em. 4. 1903

Motorkerékpárok,
Csepel, Puch 250-es, Méray 350-es, 500-as oldalkocsis, Ariel 500-as oldalkocsis előnyös árban, motorola: alkatrészraktár: Gépkirálynál, Royal-épület. 1581

Modern
háló, ebédlő, szalon, rádió, varrógép, könyvszekrény, íróasztal, fűszerberendezés, ebédlőszőnyeg, vaságyak eladó. Degenfeld tér 8. 1805

Falkötővas
minden méretben, sínvasgerenda, rolló, fürdőkád kályha eladó. Hatvan u. 49. 1187

Gazdasági
felszerelések: szekerek, vetőgép, tengermorzsolók, rostalevél, krumplicőző, kazán, jármok, tréslák eladók az apafai gazdaságban, Debrecen-től 5 kilométerre, a Hadházi úton. Ertekezni szerdán. 1953

„Imaszék”
Gitter ülések, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1911.

Nagyon szép
szobanövények, pálmák eladók. Csokonai-u. 44. 594

Diófa
ebédlő, csillárral, szép öszszekötő szőnyegek, egy zománcozott folytonos kályha, vas szővőgép, szőnyeg minták jutányosan eladók. Szoboszlai-ut 11 b. 1933.

Költözés
miatt különféle bútorok nagyon olcsón eladók. — Simonffy-u. 51. 1941.

Szőlőtaposókád
és boroshordók eladók. — Poroszlay út 32. 614

Eladó
ebédlő berendezés, szalon tükrök és szürke márvány. Méliuszter 14. 583

Eladó
ebédlő berendezés, szalon tükrök és ruhaszekrény. — Méliuszter 14. 583

Eladó
két drb önkéntesi jó zubony. Mester és Tanító ucca sarok, szabóműhely. 588

Egy
120 l. szőlőpréss eladó. Péterfia u. 55. 586

Diófa
ebédlő bútor eladó. Szoboszlói úti bérház A. lépés 15. sz. Megtekinthető 2-6-ig. 1800.

Komplett
faragott hálószoba olcsón eladó. Homok ucca 68., II. ajtó. 1893

Kerékpárok,
Styria, Puch, Csepel, angol, francia, német gyártmányok, gummik, alkatrészek nagy raktára: Gépkirálynál, Royal-épület. — (Részletfizetésre is.) 1582

Vasrolló,
kírákat kerettel, ráával és üvegajtóval eladó. Csapó u. 10., az udvarban. — Ugyanott egy Biedermayer-asztal eladó. 4029

Gramofon
modern lemezekkel vagy külön is eladó; esetleg részletre is. Bíró, Külsővásártér 18/a. 4047.

Eladó
perzsaszőnyeg, karacül, hencserterítő három darab ágy madrac. Hatvan ucca 59., lakás 6. 1951

Pfaff-féle
bőrvarrógép jó állapotban eladó. Paesirta u. 8. 1950.

Olcsón
eladó akácoszlopon álló cseresep szín, szélessége 10, hossza 16 méter. Schwarz Hunyadi u. 17. szám. 1910

Fehér
márványasztal, cín üst, kék szek olcsón eladók. Pásti 2. Házfelügyelő. 1956

1 kgr.
la. színes zomán olajfesték ajtó, ablakok, padlók festésére, míg a készlet tart, — 1 pengőért szerzhető be. — Csapó u. 14., volt Neumann festékházban. 1792

Építkezési
sínék, víztartány, vashordó, rolló ajtóval eladó. — Hatvan ucca 49. sz. n. 1187

Felozlott
háztartás összes berendezése (bútorok, edények stb) minden elfogadható árban Rákóczi u. 29. Grünfeldnél. Ugyanitt összes zsidó ünnepre 9 imakönyv eladó. — 1954

HASZNÁLT AUTÓ,
használt motorkerékpárok hihetetlenül olcsón kedvező fizetési feltételek mellett

Hungária Üzemfelszer. Rt.
Hunyadi ucca 11. szám. Telefon: 19-97. 1399

Ráfvasak,
tetőbádóg, takaréktűzhelyek, singerendák kaphatók. Ocska vasat legmagasabb árban veszek. Fischer Csapó ucca 89. Telefon: 28-59. 1195

Eladó
keményfa háló süllyesztős varrógép, asztalok, székek darabonként is. Hadházi ucca 21., vendéglő. 1934

Varrógépek
Singer női centrálbabin. — karikahajós és cipész károsgep olcsón eladó. Diószegi ucca 8. 1964

Használt
hálószobabútor és más bútorok olcsón eladók. Piac ucca 40., asztalosnál. 1948.

Használt
ekék, ú. m. 2 drb 7-es és 3 drb 10-es Sack eke, — 1 drb szekér és 1 drb tengermorzsoló eladó avárosi szikgáti gazdaságban. Erdőküldöknek a helyszínen nyújt felvilágosítást a gazda ági intéző. Telefon 32-97. 1974

SIRKŐVEK ET
gránitból, márványból és műköből készíti a Debreceni Műkőgyár Rt., Fürdő ucca 2. Mozaik cementlapok, épületanyagok eladása. 575

Német vizsla,
3 hónapos, him, eladó. — Piac 2. I. em. 611

Használt
fürdőkályha jó állapotban, olcsón eladó. Paesirta ucca 23. 720

Egy
gyermekágy eladó. Rákóczky 41. szám. 609

Hálók,
hencser, divány, ágy, — konyhakredenc és más bútorok olcsón eladó. Hatvan 27. 1976

Gázkályna,
fürdőkádhoz jókarban, — üzemképes, jutányosan eladó. Vár ucca 8. 602

Nagyon szép
nutria bunda eladó. Faragó ucca 71. 650

Fehér
hálószobabútor eladó. Török Bálint 22. 633

Eladó
hétéhetes valódi vizslák, — 250-es Mathless-motorkerékpár, egy dupla üveges ajtó. Lugossy ucca 9. szám. 613

Használt garnitúra
ablak és ajtó eladó, ugyanott egy fiatal asztalos segéd felvétetik. Rákóczi u. 11. szám. 1949.

VÉTEL

Kényszerkölesönt
rég koronás részvényeket magas áron veszek. Krausz Reáliskola 6. 1914

Tábori látesövet
megvételre keresek. Cím: Debreceni Független Ujság Piac u. 49. 1883

Búzaaljat,
repcealjat, kőles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 1394

Jókarban
levő használt férfi próbababát megvételre keresek: Kardos, Jókai ucca 36. 1901

Motorkerékpárt
vennék privattól 350 pengőig. Ajánlatot megjelölés nélkül naponta 15 órától. Lónyay ucca 1. 1934

10 darab üres
használt tiszta 100-110 literes boros hordót megvételre keresek. Cím: Farkas Béla, K. Tóth u. 11. szám. Vargakert. 1943.

Keresünk
megvételre négy vagy öt km. víztartányt. Pásti 8. sz. 1270

Veszek
mindenféle használt bútor, hívásra azonnal házhoz megyek. Hatvan 27. 1974

KÜLÖNFÉLE

Budapesti
vegy- és galériaszifó képviseletemet Kossuth ucca 15. alól Csapó ucca 3. alá neveztem. Haas Janka. 1671

Eltörött
díszlámpák, nippel, vázák javítása szakszerűen, olcsón Bárány rádióházban, Szent-Anna t. — Kiegyett villanygöket becserelelünk. Rádiók, villanykikékek, csilárok bámulatos olcsón. 1712

Szilági kézimunka,
rövidarú es nőidivatüzletét Kistemplombazárba helyezte. 1566

Felkérem
azon ismert urat, ki esütröttök este Szoboszlói autóbúson jövet — a kezitáskámat a magáé helyett elvitte, hogy azt haldéktalanul küldje el ki cserélés végett Fehértóhoz. Degenfeldtér 4. 1917

Elveszett
egy kis barnatedelű hitelkönyv a Rákóczi ucca környékén. Mivel egy szegény sűteményár emberé, kérem a becsületes megtalálót: Tóth Pál, Rákóczi u. 41. sz. juttassa. Jutalomban részesül. 1829

Poloskairást,
molyirtást cyángázsl, lakások vizsgálatát, valamint bútorarabok, ruhák, bundák és szőnyegek darabonkénti cyanozását, szállítását saját felelősséggel végzem. Poloska, sváb és patkánysepr kapható. — Nánassy, Kossuth ucca 47. sz. 229

Eladó
vagy részes tartásra, vagy feles házra kiadó nagy faj koca. Tócskört, Margit-ucca 5. 595.

Társulnék
tizenötödikén megnyitandó üzlethez olyan magános jobb nővel, a kettőszázötven pengővel rendelkezik. Nekem ugyanannyi és berendezésem van. Levelet vétele után személyes megbeszélés. Levelet „Tiszteséges társulás” alatt kiadható kérek. 194

Zongorák
hangolását, javítását legelősebb szakmunkát végez Tanté zongorakészítő, Hunyadi u. 18. — 1911

Tíz
téli jó fejestehenet téli tartásra tejhaszonért elvállalok. Széchenyi ucca 45. 573

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **Thury Levente.**
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomatott: a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. körforgóképen.